

शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री
शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री
शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री शिक्षापत्री

Shreejibapa

Swamibapa

SHIKSHAPATRI

The Holy Commandments of
Supreme Lord Swaminarayan

Author of Shikshapatri, Lord Swaminarayan

(Shree Sahajanand Swami Maharaj)

SHREE SWAMINARAYAN GADI SANSTHAN

MANINAGAR, AHMEDABAD - INDIA.

© Copyright reserved with the Publisher.

Publication available at
Shree Swaminarayan Mandir

India

Maninagar, Ahmedabad.

Shree Muktajeevan Swamibapa Smruti Mandir,
Ghodasar, Ahmedabad.

Bhulabhai Desai Road, Mahalaxmi, Mumbai.

13, Bela Road, Civil lines, Delhi.

Shree Muktajeevan Swamibapa Chawk, Bhuj - Kutch.

Shree Muktajeevan Swamibapa Marg, Vadodara.

Near Rajasthan Circuit House, Mount Abu - Rajasthan.

Abroad

200 Penhorn Avenue, Secaucus, New Jersey, U.S.A.

847 Finchley Road, Golders Green, London, NW11 8LX, U.K.

161 Deane Road, Bolton, Greater Manchester, BL3 5AH, U.K.

Swamibapa Road, P.O.Box 11752 Nairobi, Kenya.

Graphics

Shree Mukta Graphics

Shree Swaminarayan Mandir

Maninagar, Ahmedabad - 380 008 Gujarat (India)

Printed by

Shivkrupa Offset Printers

Dudheshwar, Ahmedabad - 380 004 Gujarat (India)

Tel. +91 79 25623828, 25625698

Victory to Lord Shree Swaminarayan

SHIKSHAPATRI

Holy Commandments

Publishers:

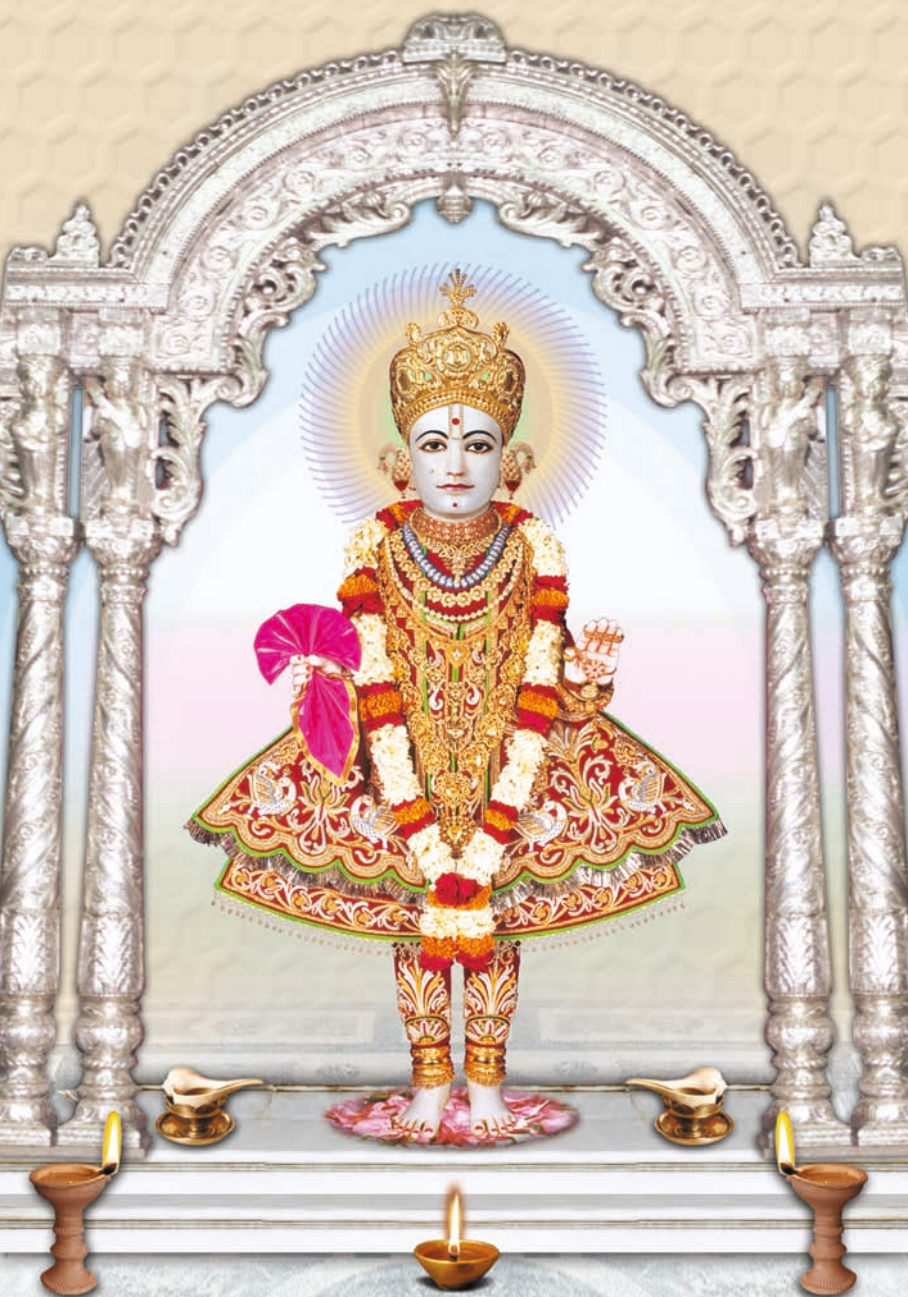
*MANINAGAR SHREE SWAMINARAYAN GADI SANSTHAN
SHREEJI-SANKALP-MURTI ADYA ACHARYA-PRAVAR
DHARMA-DHURANDHAR 1008
SHREE MUKTAJEEVAN SWAMIBAPA
SUVARNA JAYANTI MAHOTSAV SMARAK TRUST
MANINAGAR, AHMEDABAD - 380 008, INDIA*

ISBN 818918916-6

First Edition: 1997 CE
Second Edition (Revised): 2000 CE
Third Edition (Revised): 2003 CE
Fourth Edition : 2006 CE

SHREE MUKTAJEEVAN SWAMIBAPA SHATABDI MAHOTSAV

**Maninagar@swaminarayangadi.com
SwaminarayanGadi.com**

Supreme Lord Swaminarayan

Jeevanpran Shree Abji Bapashree

Jeevanpran Shree Muktajeevan Swamibapa

**His Divine Holiness Swamishree Purushottampriyadasji Maharaj
Acharya of Shree Swaminarayan Gadi**

Dedication

This English translation of our sacred Shikshapatri is devoutly dedicated to our beloved **Guru Shree Muktajeevan Swamibapa**, whose divine grace and benevolence are an inspiration to us all.

May these moral instructions, so mercifully elucidated by Lord the Almighty so concisely and clearly in Shikshapatri be spread over the entire world.

स्वामी. पुरुषोत्तम प्रियदासजी

Acharya of Shree Swaminarayan Gadi

Inspiration

Translated with the divine blessings and inspiration of
the Acharya of Shree Swaminarayan Gadi,

His Divine Holiness

Swamishree Purushottampriyadasji Maharaj

Unto whose lotus feet

this English translation of the Shikshapatri is bequeathed
by the translators

Shree Kantilal M. Acharya,

Former Principal of Shree Swaminarayan Arts College
and

Sants & Disciples of

Shree Swaminarayan Gadi Sansthan

**My words are My murti and therefore should be
revered and respected [Slok 209].**

In accordance with this command from the merciful Lord Swaminarayan,
His Divine Holiness Acharya Swamishree visited
the Bodleian Library, Oxford University, UK, on Tuesday 30th July 2002
and performed poojan to the original Shikshapatri manuscript
that was presented by the Lord to Sir John Malcolm,
Governor of Bombay in 1830 CE.

Contents

	Slok	Page
Introduction		3
Verses of Meditation		9
Shikshapatri		
Prayer and Introduction	1-5	21
Importance of Abiding by the Rules	6-10	24
Principal Commandments	11-48	27
Daily Practices for all Disciples	49-65	47
Social Etiquette	66-75	58
Religious Discipline	76-92	64
Religious Philosophy	93-121	75
Additional Responsibilities for:	122	94
Acharya	123-132	94
The Wives of the Acharya	133-134	100
Gruhastha Disciples	135-156	101
Kings	157-158	113
Ladies	159-174	115
Brahmachari	175-185	123
Brahman Disciples	186-187	129
Sadhu	188-196	130
Both Brahmachari and Sadhu	197-202	136
Conclusion	203-211	139
Prayer to the Lord	212	144
Mantra of Devotion		145
Invitation		147
Submission		148
Conclusion		149
Remembrance		150
Glossaries		151
Gujarati Terms		152
English Terms		158

Introduction

Lord Swaminarayan

Lord Swaminarayan manifested upon this earth at the end of the eighteenth century in Northern India. He founded the Swaminarayan religion and instilled into people the ideology of high morals, love and compassion for all, irrespective of caste, creed, colour or gender. His sole intention was to rejuvenate the principles of true religion, which were being disintegrated by irreligious and evil practices.

Lord Swaminarayan, also known as Shree Sahajanand Swami Maharaj, taught by example; He encouraged the donating of charity and welfare to the poor and hungry, and personally attending to their needs. Compassion and tolerance for all living beings are His most essential teachings. The only means that Lord Swaminarayan used to inspire the masses to follow Him, was His immense love and care for them all.

By holding public assemblies and magnificent festivals, Lord Swaminarayan's preaching swiftly spread through all facets of society; instigating social, cultural, moral and spiritual reformation. He gave strength and encouragement to the oppressed; removed mental barriers and prejudice; and brought about a renaissance in their faith, morality and spirituality. Countless people became free from their addictions to drugs, intoxicants and other vices.

Innumerable people around the world continue to be inspired by Lord Swaminarayan's teachings and achieve countless benefits by adhering to the tenets that He has prescribed.

Shikshapatri

The name of this divine Scripture, Shikshapatri, is literally translated as “an epistle of beneficial instructions.” The Shikshapatri personifies the values that Lord Swaminarayan so mercifully advocates. It describes the rudiments that one should adopt in order to lead an honest and moral life. Adhering to the commandments that are clearly narrated in the Shikshapatri, is the key to attaining ultimate salvation, i.e. attaining the divine abode of Lord Swaminarayan.

The Shikshapatri is written in the form of a letter; a concise, lively and engrossing text that is simple to understand and eloquently lucid. The instructions outlined are eternal. They are as relevant today as they were at the time they were written. The Shikshapatri is for the “benefit of all souls” [Slok 7] but its relevance is not restricted to those from a particular creed, colour, class, gender, ethnicity or religion. It is this universality that makes the teachings of Lord Swaminarayan appealing to so many.

The Lord has stated that those who abide by the instructions described in the Shikshapatri will attain the four great achievements of human life; *Dharma* (religion, fundamental duties of life); *Arth* (wealth); *Kaam* (achievement of good and virtuous deeds and actions); *Moksh* (salvation, the ultimate aim) [Slok 206].

Lord Swaminarayan Himself describes the unique status of these commandments in the Shikshapatri; “My words are My murti (divine form) and therefore should be revered and respected with the utmost of importance.” [Slok 209]. The importance of the Shikshapatri is reiterated in the principal theological Scripture of the Swaminarayan Sampradaya, the Vachanamrut, in which Lord Swaminarayan states that the Shikshapatri should be read, heard or worshipped each day, and if this does not occur on any particular day, one should fast in repentance.

English Translation

Lord Swaminarayan wrote the original text of the Shikshapatri in the classical language - Sanskrit. The Gujarati translation was subsequently prepared by Sadguru Shree Nityanand Swami. In order that the sacred commandments contained in the Shikshapatri can be understood by a wider audience, His Divine Holiness Acharya Swamishree Purushottampriyadasji Maharaj has encouraged its translation into English. This edition of the Shikshapatri contains the commandments of Lord Swaminarayan in all three languages. It has been prepared so that it is universally beneficial to all readers, whether they are fluent readers of Sanskrit, Gujarati or English.

Lord Swaminarayan states that He has written the Shikshapatri in a concise form and therefore explanations for the reasons behind each of the Slok should be sought from the other texts of the religion [Slok 203]. In accordance with this instruction, this edition of the Shikshapatri contains accompanying text with certain Slok, in order to elucidate its true meaning, in accordance with the true teachings of Lord Swaminarayan, so eloquently propounded by His *Sankalpa Murti* (those who exist on this Earth through the will of the Lord), Jeevanpran Shree Abji Bapashree and Gurudev Adya Acharya Pravara Jeevanpran Shree Muktajeevan Swamibapa.

English readers may not be familiar with certain Gujarati terms, which may make the text difficult to comprehend. For that reason, glossaries have also been provided.

Let us all humbly pray to Lord Swaminarayan, Jeevanpran Shree Abji Bapashree, Jeevanpran Swamibapa and His Divine Holiness Acharya Swamishree, to bestow upon us all the divine strength, wisdom and knowledge to vehemently adhere to the commandments that He has so clearly narrated to us in the Shikshapatri.

Verses of Meditation
(Verses depicting the glory of the Shikshapatri)

શિક્ષાપત્રીધ્યાનશ્લોકાઃ

વિજ્ઞાને વિલયં ગતે પ્રસરતિ ક્ષોણ્યાં તમસ્યાન્તરે,
 દિડ્મૂઢેષુ ભવાધ્વગેષુ પરિતઃ પીઙ્કેકશેષે વિધૌ ।
 કારુણ્યાદવતીર્ય મુક્તિજનનીં શિક્ષામદાદ્યામિમાં,
 સાક્ષાદક્ષરદિવ્યધામનિલયસ્તામન્વહં ચિન્તયે ॥૧॥

જ્યારે જગતમાં વિજ્ઞાનનો વિલય થયો અને અંતરના અજ્ઞાનરૂપ અંધકારનો પ્રસાર થયો અને સંસારમાર્ગમાં ભ્રમણ કરતા પ્રાણીઓ દિડ્મૂઢ થયા એટલે કર્તવ્યાકર્તવ્યમાં ભ્રાન્ત થયા અને વૈદિક કર્મમાત્રનું સર્વ પ્રકારે કેવળ પ્રાણીઓને પીડા કરવામાં જ પર્યવસાન થયું, ત્યારે કેવળ કરુણાથી જ સાક્ષાત્ અક્ષરધામાધિપતિ સ્વયં શ્રીહરિ અવતાર ધારણ કરીને મોક્ષ કરનારી જે શિક્ષાને આપતા હવા તે આ શિક્ષાપત્રીનું હું પ્રતિદિન ધ્યાન કરું છું. ॥૧॥

At a time, when spiritual knowledge had completely degenerated; and ignorance had created an internal obscurity throughout the world; and its travellers (souls born on earth as human beings) had lost their goal (the attainment of salvation) and became confused about their aim; and the *Vedic* commandments were being misused to torment one another; the Lord of the imperishable lustrous abode, Shree Swaminarayan, mercifully manifested, and presented to us this Shikshapatri, which is the booklet of guidance that leads one to salvation. Each day, I meditate upon this Shikshapatri. ||1||

સંસારકર્દમવિવર્તનપઙ્કિલાનાં
 નૈર્મલ્યમાકલયિતું રચિતાવતારામ્ ।
 આવિદ્યસન્તમસનિર્હરણે સમર્થા-
 માદેશપત્રિ ભવતીમનુચિન્તયામિ ॥૨॥

સંસારરૂપી કાદવમાં ચારે તરફ આળોટણથી કાદવવાળા થયેલા મનુષ્યોને તેમનો મળ ધોઈને નિર્મળ કરવા માટે જનો અવતાર થયો છે અને અવિદ્યારૂપી ગાઢ અંધકારને ટાળવામાં સમર્થ એવી હે શિક્ષાપત્રી ! તારું હું ચિંતન કરું છું. ॥૨॥

Oh Shikshapatri! I meditate upon You who has been incarnated onto the earth to purify its inhabitants and wash away the filth from those who wallow in the muddy pools of *sansaar* (worldly pleasures) and have become soiled, and thus remove their internal darkness (ignorance). ||2||

કાઽપ્યજ્જનશલાકેયમન્તસ્તિમિરહારિણી ।
 પ્રજ્ઞાદૃષ્ટિપ્રકાશાય શિક્ષાપત્ર્યુપસેવ્યતામ્ ॥૩॥

આ શિક્ષાપત્રી, અંતરના તિમિર (અજ્ઞાનરૂપ દોષ)ને હરનારી કોઈ અપૂર્વ અંજનશલાકા (અંજન કરવાની સળી) છે, માટે પ્રજ્ઞારૂપી દૃષ્ટિના પ્રકાશ માટે સર્વ કોઈએ ઉપસેવન કરવા યોગ્ય છે. ॥૩॥

The Shikshapatri is comparable to a magnificent wand of *kaajal* (eye ointment made from the soot of a lamp) with which to banish away the internal darkness. It must be studied with the utmost of respect in order to attain the divine light of spiritual knowledge. ||3||

नानादेशनिवासिशिष्यजनतामुद्दिश्य याऽऽविष्कृता,
 साक्षादक्षरवासिना नृवपुषा नारायणेन स्वयम् ।
 सा त्वं संग्रथितासि पावनि शतानन्दर्षिणा ग्रन्थतः
 शिक्षापत्रि भवापहन्त्रि भवतीमम्बान्वहं चिन्तये ॥४॥

જો આ શિક્ષાપત્રી, નાના (વિવિધ) પ્રકારના દેશમાં રહેલા શિષ્યસમૂહોને ઉદ્દેશીને સાક્ષાત્ અક્ષરધામનિવાસી મનુષ્યમૂર્તિ શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાને પોતે આવિષ્કાર કરેલી છે, તે તું હે પાવનિ! શતાનંદમુનિએ ગ્રન્થમાં ગ્રથિત કરેલી છે. સંસારને નિવૃત્તિ કરનારી હે શિક્ષાપત્રી માતા, તમારું હું પ્રતિદિન ચિંતવન કરું છું. ॥૪॥

The supreme Lord Swaminarayan of Akshardham who Himself has assumed a human form, has presented this Shikshapatri, which is addressed to all His disciples living in different regions. You, Oh Purifier, have been included by Shree Shatanand Muni in the scripture (Satsangijeevan). Oh Shikshapatri! You are our Mother and You liberate us from *bhav* (cycle of birth and death). Each day, I meditate on You. ॥4॥

शतानन्देन मुनिना मध्येसत्सङ्गिजीवनम् ।
ग्रथितां भगवत्प्रोक्तां शिक्षापत्रीमहं श्रये ॥५॥

श्री स्वामिनारायण ભગવાને કહેલી અને શ્રી શતાનંદમુનિએ શ્રી સત્સંગિજીવન ગ્રન્થના મધ્યમાં ગ્રથિત કરેલી એવી શિક્ષાપત્રીનો હું આશ્રય કરું છું. ॥૫॥

I take the shelter of Shikshapatri, which is comprised of the words of Lord Swaminarayan and incorporated into the scripture called the Satsangijeevan by Shree Shatanand Muni. ॥5॥

समस्तशास्त्रदुग्धाब्धिमध्येद्धृतमनुत्तमम् ।
शिक्षापत्र्यमृतं किञ्चिदमृतत्वाय कल्पते ॥६॥

સમસ્ત શાસ્ત્રરૂપી ક્ષીરસાગરના મધ્યમાંથી ઉદ્ધાર કરેલું સર્વોત્તમ શિક્ષાપત્રીરૂપી કોઈ અપૂર્વ અમૃત મનુષ્યોના અમૃત (મોક્ષ) માટે કલ્પાય છે અર્થાત્ જે પાન કરે તેનો મોક્ષ થાય છે. ॥૬॥

The Shikshapatri is the greatest of all the divine nectars. It has been extracted from the vast ocean of milk (*Kshirsagar*) that exists in the form of all the scriptures. Salvation is acquired by those who drink this nect ar. ॥6॥

શિક્ષાપત્ર્યમૃતં યદેવ સહજાનન્દઃ શરણ્યઃ સતાં,
 દેવઃ પ્રાશયદાશ્રિતાનિહ મુકુન્દાનન્દમુખ્યાન્ પુરા ।
 યત્પીત્વા પ્રભવન્તિ સમ્પદમનાયાસેન તામાસુરી-
 મુચ્છેત્તું તદુપાસ્મહે ભવભયપ્રધ્વંસનૈકૌષધમ્ ॥૭॥

સત્પુરુષોના શરણ્ય (રક્ષક) એવા શ્રી સહજાનંદ સ્વામી દેવ જે શિક્ષાપત્રીરૂપી અમૃત આ લોકમાં મુકુંદાનંદાદિક આશ્રિતોને પ્રથમ પાન કરાવતા હવા. જે શિક્ષાપત્રીરૂપી અમૃતને પાન કરીને દૈવી મનુષ્યો અનાયાસથી પ્રસિદ્ધ એવી આસુરી સંપત્તિનો ઉચ્છેદ કરવાને માટે સમર્થ થાય છે. સંસારરૂપી રોગને નાશ કરવામાં મુખ્ય ઔષધરૂપ એવું તે શિક્ષાપત્રી અમૃતનું અમો ઉપાસન કરીએ છીએ. ॥૭॥

Lord Shree Sahajanand Swami, the protector and resort of all sants, has first offered the nectar in the form of this Shikshapatri to Mukundanand and other disciples. Virtuous people who partake in drinking this nectar become empowered to annihilate all fiendish tendencies. We offer worship to this Shikshapatri, the nectar, which is the only medicine to eradicate the diseases of *bhav* (cycle of birth and death). ॥7॥

સંસારસાગરગતાન્સ્વયમુદ્ધિધીર્ષુઃ
 શ્રેયસ્તદેકમખિલેષ્વભિકાઙ્ક્ષમાણઃ ।
 આદેશમાલિખિતુમાદૃતપત્રલેખો
 નારાયણઃ સ્ફુરતુ મે હૃદિ વર્ણિવેષઃ ॥૮॥

સંસારસાગરમાં પડેલા પ્રાણીઓનો ઉદ્ધાર કરીને તેમનું આત્યંતિક શ્રેય કરવાની ઈચ્છાથી ઉપદેશ લખવા માટે જેમણે પત્રલેખનો સ્વીકાર કર્યો છે એવા વર્ણિવેષ શ્રી નારાયણમુનિ મારા હૃદયમાં સદા સ્ફુરણાયમાન રહો. ॥૮॥

I pray to Lord Narayan (Swaminarayan), who has assumed the guise of a *Muni* (sage) and has composed this collection of instructions with the intention of bestowing eternal welfare to all the beings that have fallen into the ocean of *sansaar* (worldly pleasures), to always reside within my heart and constantly provide me with inspiration. ॥8॥

વ્યજ્જયન્નાશ્રિતસ્નેહં મુગ્ધસ્મિતમુખામ્બુજઃ ।
 આદેશમાલિખન્નસ્તુ હૃદિ મે ધર્મનન્દનઃ ॥૯॥

આશ્રિતોની ઉપર સ્નેહને સૂચવતા અને સુંદર મંદહાસવાળું મુખકમળ જેમનું છે અને શિક્ષાપત્રીને લખનારા ધર્મનંદન એવા શ્રીહરિ મારા હૃદયમાં સદા રહો. ॥૯॥

I pray to Lord Swaminarayan, who is the son of Dharmadev and the author of this Shikshapatri, who is granting His loving affection to all His disciples through His enchanting smile and lotus face, to reside within my heart. ॥9॥

स्वामिनारायणस्यैत् स्वरूपमपरं हरेः ।

शिक्षापत्र्यात्मना भूमौ चकास्त्यखिलमङ्गलम् ॥१०॥

શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાન શ્રીહરિનું સર્વ કોઈનું મંગળ કરનારું
આ બીજું સ્વરૂપ શિક્ષાપત્રીરૂપે પૃથ્વી ઉપર પ્રકાશે છે એટલે વર્તે છે.
॥૧૦॥

The Shikshapatri is another form of Shree Hari, Lord Swaminarayan Himself, which radiates its divine lustre over the globe and offers auspicious bliss to all. ||10||

શિક્ષાપત્રિ સમસ્તશિષ્યનિવહૈરભ્યર્થિતેનાદરાદ્,
દેવેનાખિલકારણેન સહજાનન્દેન યાઽઽવિષ્કૃતા ।
તાં ત્વાં સર્વફલપ્રદાં ભગવતો દેવસ્ય તસ્યાપરાં,
મૂર્તિં દેવિ વિભાવયન્નનુદિનં સેવે મુહુઃ પ્રેમતઃ ॥૧૧॥

હે શિક્ષાપત્રી ! સમસ્ત શિષ્યસમૂહોએ આદરતાથી પ્રાર્થના કરેલા,
સર્વના કારણ દેવદેવ, એવા શ્રી સહજાનંદ સ્વામીએ જેનો આવિષ્કાર
કરેલો છે, સર્વ ફળને આપનારી તે તને, દેવ એવા ભગવાનની બીજી
મૂર્તિ છો, એવી ભાવના કરીને હે દેવિ ! હું વારંવાર પ્રેમથી સદા
સેવું છું. ॥૧૧॥

Oh Shikshapatri! You are reverentially prayed to by multitudinous disciples. The cause of all causes, supreme Lord Swaminarayan has manifested You; and You are the granter of all desired fruits (one and only one desired fruit is eternal salvation).As such, You are another form of God and I repeatedly worship You with love and veneration. ||11||

શિક્ષાપત્ર્યમૃતં હિતાય જગતામાવિષ્કૃતં યન્મયા,
 મદ્ભક્તૈરિદમાદરાદનુદિનં સેવ્યં સમસ્તૈરપિ ।
 ઇત્યાદિષ્ટમનુસ્મરન્ ભગવતઃ પ્રેમ્ણાઽન્વહં યઃ પઠેત્,
 શિક્ષાપત્રમિદં સ યાતિ પરમં ધામાક્ષરં શાશ્વતમ્ ॥૧૨॥

જગતના હિતને માટે મેં જે શિક્ષાપત્રીરૂપી અમૃત પ્રકટ કર્યું છે તે આ અમૃત, સમસ્ત મારા ભક્તોએ પ્રતિદિન આદરથી સેવવા યોગ્ય છે. આવી ભગવાનની આજ્ઞાનું અનુસ્મરણ કરીને જે પુરુષ પ્રેમથી આ શિક્ષાપત્રીનો પાઠ કરે છે તે સનાતન પરમ અક્ષરધામને પામે છે. ॥૧૨॥

“I have manifested this nect ar, in the form of the Shikshapatri, for the benefit of the world, and it is worthy to be served reverentially by all My disciples each day.” Whosoever obeys these commands of God and devoutly studies this Shikshapatri, will attain the supreme, eternal and magnificent divine Akshardham (abode of Lord Swaminarayan). ॥12॥

Shikshapatri

वामे यस्य स्थिता राधा श्रीश्च यस्यास्ति वक्षसि ।
वृन्दावनविहारं तं श्रीकृष्णं हृदि चिन्तये ॥१॥

(શ્રી સહજાનંદ સ્વામી જે તે પોતાના સત્સંગી પ્રત્યે શિક્ષાપત્રીને લખતા થકા પ્રથમ પોતાના ઈષ્ટદેવ જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તેનું ધ્યાનરૂપ મંગળાયરણ કરે છે.)

હું જે તે મારા હૃદયને વિષે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનું ધ્યાન ધરું છું. તે શ્રીકૃષ્ણ કેવા છે તો જેના ડાબા પડખાને વિષે રાધિકાજી રહ્યાં છે અને જેના વક્ષઃસ્થલને વિશે લક્ષ્મીજી રહ્યાં છે અને વૃંદાવનને વિષે વિહારના કરનારા છે. ॥૧॥

With all My heart, I meditate on Shree Krishna, who resides in the divine abode Vrindavan; with Radha on his left and Shree residing within his heart. ॥1॥

By this slok, the Supreme Lord Swaminarayan indicates the importance of initiating every deed with a prayer to the Lord.

Shree Krishna is a generic name for the supreme Lord, i.e. Lord Swaminarayan. Vrindavan is a holy city on the banks of the river Yamuna, but in this context, it refers to pure and pious hearts. Radha refers to the Lord's *Param-ekantik-mukta*, emancipated souls who reside in close proximity to the Lord's murti in Akshardham, the divine abode of Lord Swaminarayan. Shree is another name for the goddess of wealth and prosperity, Laxmi, but in this context, it refers to the *Anadi-mukta*, the greatest status of a liberated soul, who live within the Lord's *murti* in union with His *murti*.

Thus in this slok, Lord Swaminarayan has described His Supreme abode, Akshardham.

लिखामि सहजानन्दस्वामी सर्वान्निजाश्रितान् ।
नानादेशस्थितान् शिक्षापत्रीं वृत्तालयस्थितः ॥२॥

अने वृत्तालय गांमने विषे रह्या अेवा श्री सहजानंद स्वामी जे अंमे ते अंमे जे ते नाना (विविध) प्रकारना जे सर्वे देश तेमने विषे रह्या अेवा जे अंमारा आश्रित सर्वे सत्संगी, ते प्रत्ये शिक्षापत्रीने लप्पीअे छीअे. ॥२॥

I, Shree Sahajanand Swami, am writing this scripture in Vrittalaya. This is the scripture containing My commands and is directed at all My followers living in regions both far and wide. ||2||

Vrittalaya is a town in the Kheda district of Gujarat, now known as Vadtal.

In slok 3 - 5, Lord Swaminarayan narrates all the different categories of persons belonging to the Satsang (fellowship), to whom He has directed this Shikshapatri.

भ्रात्रो रामप्रतापेच्छारामयोर्धर्मजन्मनोः ।
यावयोर्ध्याप्रसादाख्यरघुवीराभिधौ सुतौ ॥३॥

श्री धर्मदेव थकी छे जन्म जेमनो अेवा जे अंमारा भाई रामप्रतापज तथा ईश्वरामज तेमना पुत्र जे अयोध्यप्रसाद नामे अने रघुवीर नामे (जेने अंमारा दत्तपुत्र करीने सर्वे सत्संगीना आचार्यपणाने विषे स्थापन कर्या छे.) ॥३॥

Ayodhyaprasad and Raghuvir, the sons of My brothers borne of Dharmadev; Rampratap and Ichchharam, respectively. ||3||

मुकुन्दानन्दमुख्याश्च नैष्ठिका ब्रह्मचारिणः ।
गृहस्थाश्च मयारामभट्टाद्या ये मदाश्रयाः ॥४॥

તથા અમારા આશ્રિત એવા જે મુકુંદાનંદ આદિક નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી
તથા અમારા આશ્રિત જે મયારામ ભટ્ટ આદિક ગૃહસ્થ સત્સંગી. ॥૪॥

All My *brahmachari* (lifelong celibates) such as Mukundanand, and My *gruhastha* (those with family associations) disciples such as Mayaram Bhatt. ॥4॥

सधवा विधवा योषा याश्च मच्छिष्यतां गताः ।
मुक्तानन्दादयो ये स्युः साधवश्चाखिला अपि ॥५॥

તથા અમારે આશ્રિત જે સુવાસિની અને વિધવા એવી સર્વે બાઈઓ
તથા મુક્તાનંદ આદિક જે સર્વે સાધુ. ॥૫॥

My female disciples both married and widowed, and My *sadhu* (*sant*) such as Muktanand. ॥5॥

Slok 6 - 10, Importance of abiding by the rules.

स्वधर्मरक्षिका मे तैः सर्वैर्वाच्याः सदाशिषः ।
श्रीमन्नारायणस्मृत्या सहिताः शास्त्रसम्मताः ॥६॥

એ સર્વે તેમણે પોતાના ધર્મની રક્ષાના કરનારા અને શાસ્ત્રને વિષે પ્રમાણરૂપ અને શ્રીમન્નારાયણની સ્મૃતિએ સહિત એવા જે અમારા રૂડા આશીર્વાદ તે વાંચવા. ॥૬॥

These are My divine blessings. They should be read with the remembrance of Lord Narayan (Lord Swaminarayan). These commands have been sanctified by the scriptures and serve to protect the faith. ||6||

एकाग्रैव मनसा पत्रीलेखः सहेतुकः ।
अवधार्योऽयमखिलैः सर्वजीवहितावहः ॥७॥

અને આ શિક્ષાપત્રી લખ્યાનું જે કારણ છે તે સર્વે તેમણે એકાગ્ર મને કરીને ધારવું અને આ શિક્ષાપત્રી જે અમે લખી છે તે સર્વેના જીવને હિતની કરનારી છે. ॥૭॥

You all should deeply contemplate as to the purpose of writing this Shikshapatri. It is meant for the benefit of ALL souls. ||7||

Lord Swaminarayan has used the word “Sarvajeevhitavaha” (for the benefit of all souls), to describe the purpose of writing this Shikshapatri. Therefore, this great text is universally beneficial for everyone, whether they are of the Swaminarayan *sampradaya* (fellowship) or not.

ये पालयन्ति मनुजाः सच्छास्त्रप्रतिपादितान् ।
सदाचारान् सदा तेऽत्र परत्र च महासुखाः ॥८॥

अने श्रीमद्भागवत पुराण आदिक जे सत्शास्त्र तेमणे श्रवना कल्याणने अर्थे प्रतिपादन कर्या अेवा जे अहंसा आदिक सदाचार तेमने जे मनुष्य पाणे छे ते मनुष्य जे ते आ लोकने विषे ने परलोकने विषे मडासुषिया थाय छे. ॥८॥

Those who abide by *sadaachaar* (good conduct) as described in the sanctified scriptures, i.e. this Shikshapatri, will attain happiness both in their current life and their next. ||8||

In this context, the next life refers to when a soul resides in the divine abode of the Lord.

तानुल्लङ्घ्याऽत्र वर्तन्ते ये तु स्वैरं कुबुद्धयः ।
त इहामुत्र च महल्लभन्ते कष्टमेव हि ॥९॥

अने ते सदाचारनुं उल्लंघन करीने जे मनुष्य पोताना मनमां आवे तेम वर्ते छे ते तो कुबुद्धिवाणा छे अने ते आ लोकने विषे ने परलोकने विषे निश्चे मोटा कष्टने ज पांमे छे. ॥९॥

However, those who transgress and defy the rules of *sadaachaar* will suffer immense pains both in this life and in their next. ||9||

अतो भवद्भिर्मच्छिष्यैः सावधानतयाऽखिलैः ।
 प्रीत्यैतामनुसृत्यैव वर्तितव्यं निरन्तरम् ॥१०॥

ते માટે અમારા શિષ્ય એવા જે તમે સર્વે તેમણે તો પ્રીતિએ કરીને
 આ શિક્ષાપત્રીને અનુસરીને જ નિરંતર સાવધાનપણે વર્તવું પણ આ
 શિક્ષાપત્રીનું ઉલ્લંઘન કરીને વર્તવું નહિ. ॥૧૦॥

**Therefore, all of My disciples should live life devotedly
 adhering to these holy commandments with the utmost
 of attention, but must never contravene them. ||10||**

Slok 11 - 48 stipulate the principal commandments.

कस्यापि प्राणिनो हिंसा नैव कार्याऽत्र मामकैः ।
सूक्ष्मयूकामत्कुणादेरपि बुद्ध्या कदाचन ॥११॥

(હવે તે વર્ત્યાની રીત કહીએ છીએ જે) અમારા જે સત્સંગી તેમણે કોઈ જીવ પ્રાણીમાત્રની પણ હિંસા ન કરવી અને જાણીને તો ઝીણા એવા જૂ, માંકડ, ચાંચડ આદિક જીવ તેમની પણ હિંસા ક્યારેય ન કરવી. ॥૧૧॥

My followers must never kill any being. Minute creatures such as lice, bugs, insects, etc. should not be harmed intentionally. ॥11॥

देवतापितृयागार्थमप्यजादेश्च हिंसनम् ।
न कर्तव्यमहिंसैव धर्मः प्रोक्तोऽस्ति यन्महान् ॥१२॥

અને દેવતા અને પિતૃ તેના યજ્ઞને અર્થે પણ બકરાં, મૃગલાં, સસલાં, માછલાં, આદિક કોઈ જીવની હિંસા ન કરવી; કેમ જે અહિંસા છે તે જ મોટો ધર્મ છે; એમ સર્વ શાસ્ત્રમાં કહ્યો છે. ॥૧૨॥

Animals such as goats, deer, rabbits, fish etc. should never be killed, even for the purpose of religious sacrifice or ceremony. Ahimsa (the ideology of non-violence) is the essence of all scriptures and thus its violation is unethical in every respect. ॥12॥

स्त्रिया धनस्य वा प्राप्त्यै साम्राज्यस्यापि वा क्वचित् ।
 मनुष्यस्य तु कस्यापि हिंसा कार्या न सर्वथा ॥१३॥

અને સ્ત્રી, ધન અને રાજ્ય તેની પ્રાપ્તિને અર્થે પણ કોઈ મનુષ્યની હિંસા તો કોઈ પ્રકારે ક્યારેય પણ ન જ કરવી. ॥૧૩॥

The killing of another person is forbidden, even for the attainment of wealth, women or sovereignty. ॥13॥

આત્મઘાતસ્તુ તીર્થેઽપિ ન કર્તવ્યશ્ચ ન ક્રુધા ।
 અયોગ્યાચરણાત્ ક્વાપિ ન વિષોદ્વન્ધનાદિના ॥૧૪॥

અને આત્મઘાત તો તીર્થને વિષે પણ ન કરવો ને ક્રોધે કરીને ન કરવો અને ક્યારેક કોઈ અયોગ્ય આચરણ થઈ જાય તે થકી મૂંઝાઈને પણ આત્મઘાત ન કરવો અને ઝેર ખાઈને તથા ગળે ટૂંપો ખાઈને તથા કૂવે પડીને તથા પર્વત ઉપરથી પડીને ઈત્યાદિક કોઈ રીતે આત્મઘાત ન કરવો. ॥૧૪॥

Committing suicide, by the consumption of poisons, by self-strangulation, or by any other method is prohibited, even if it is carried out at a holy pilgrimage site. Suicide is still not excusable, even in a fit of anger or in repentance of a sinful deed. ॥14॥

न भक्ष्यं सर्वथा मांसं यज्ञशिष्टमपि क्वचित् ।
न पेयं च सुरामद्यमपि देवनिवेदितम् ॥१५॥

અને જે માંસ છે તે તો યજ્ઞનું શેષ હોય તો પણ આપ્તકાળમાં પણ ક્યારેય ન ખાવું અને ત્રણ પ્રકારની સૂરા અને અગિયાર પ્રકારનું મદ્ય તે દેવતાનું નૈવેદ્ય હોય તો પણ ન પીવું. ॥૧૫॥

Eating meat is strictly prohibited under any circumstances. An offering to a deity, or the remnants of a ceremonial sacrifice should never be consumed if it comprises of meat or alcoholic ingredients. ॥15॥

अकार्याचरणे क्वापि जाते स्वस्य परस्य वा ।
अङ्गच्छेदो न कर्तव्यः शस्त्राद्यैश्च क्रुधाऽपि वा ॥१६॥

અને ક્યારેક પોતા વતે કાંઈક અયોગ્ય આચરણ થઈ ગયું હોય અથવા કોઈ બીજા વતે અયોગ્ય આચરણ થઈ ગયું હોય તો શસ્ત્રાદિકે કરીને પોતાના અંગનું તથા બીજાના અંગનું છેદન ન કરવું અથવા ક્રોધે કરીને પણ પોતાના અંગનું તથા બીજાના અંગનું છેદન ન કરવું. ॥૧૬॥

The mutilation of your own or another's body must never occur, even if it is intended as atonement to your own unworthy actions, or in revenge of another person's shameful deeds. This kind of disfigurement is still not allowed if it occurs whilst in a state of uncontrolled excitement or anger. ॥16॥

स्तेनकर्म न कर्तव्यं धर्मार्थमपि केनचित् ।
सस्वामिकाष्ठपुष्पादि न ग्राह्यं तदनाज्ञया ॥१७॥

अने धर्म करवाने अर्थे પણ अमारा सत्संगी कोઈअे योरनुं कर्म न करवुं अने धણियातुं જે કાષ્ઠ, પુષ્પ આદિક વસ્તુ તે તેના ધણીની આજ્ઞા વિના ન લેવું. ॥૧૭॥

Stealing even the smallest of items, such as fuel (wood) or flowers is not allowed even if it is intended for some religion-related purpose. ॥17॥

व्यभिचारो न कर्तव्यः पुम्भिः स्त्रिभिक्ष मां श्रितैः ।
द्यूतादि व्यसनं त्याज्यं नाद्यं भङ्गादिमादकम् ॥१८॥

અને અમારા આશ્રિત જે પુરુષ તથા સ્ત્રીઓ તેમણે વ્યભિચાર ન કરવો અને જૂગટું આદિક જે વ્યસન તેનો ત્યાગ કરવો અને ભાંગ્ય, મફર, માજમ, ગાંજો એ આદિક જે કેફ કરનારાં વસ્તુ તે ખાવાં નહિ અને પીવાં પણ નહિ. ॥૧૮॥

All My disciples, male and female, must never commit adultery. Vices such as gambling and the consumption of intoxicants, for example hemp, are prohibited. ॥18॥

अग्राह्यान्नेन पक्वं यदन्नं तदुदकं च न ।
जगन्नाथपुरं हित्वा ग्राह्यं कृष्णप्रसाद्यपि ॥१९॥

अने जेना હાથનું રાંધેલ અન્ન તથા જેના પાત્રનું જળ તે ખપતું ન હોય તેણે રાંધેલ અન્ન તથા તેના પાત્રનું જળ તે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની પ્રસાદી ચરણામૃતના મહાત્મ્યે કરીને પણ જગન્નાથપુરી વિના અન્ય સ્થાનકને વિષે ગ્રહણ ન કરવું અને જગન્નાથપુરીને વિષે જગન્નાથજીનો પ્રસાદ લેવાય તેનો દોષ નહીં. ॥૧૯॥

My disciples must never take food or water from a person of lower class status (caste) than themselves, even if it is the *prasad* (consecrated offering) of the Lord. However, in Jagannathpuri, accepting *prasad* from persons of any class is allowed. ॥19॥

Jagannathpuri is a holy site of pilgrimage situated on the Bay of Bengal in the east of India. However, in this context the Lord has used this name as a general term for a holy site where salvation can be achieved.

મિથ્યાપવાદઃ કસ્મિંશ્ચિદપિ સ્વાર્થસ્ય સિદ્ધયે ।
નારોપ્યો નાપશબ્દાશ્ચ ભાષણીયાઃ કદાચન ॥૨૦॥

અને પોતાના સ્વાર્થની સિદ્ધિને અર્થે પણ કોઈને વિષે મિથ્યા અપવાદ આરોપણ ન કરવો અને કોઈને ગાળ તો ક્યારેય ન દેવી. ॥૨૦॥

The fulfilment of one's own selfish aims or aspirations are no excuse for making false accusations or defaming another's character. The use of such offensive language is prohibited. ॥20॥

देवतातीर्थविप्राणां साध्वीनां च सतामपि ।
वेदानां न च कर्तव्या निन्दा श्रव्या न च क्वचित् ॥२१॥

अने देवता, तीर्थ, ब्राह्मण, पतिव्रता, साधु अने वेद ऐमनी निंदा
क्यारेय न करवी अने न सांभणवी. ॥२१॥

My disciples must never slander, or even listen to the blaspheming of the following; devta (deities), tirth (pilgrimage sites or sacred places), brahman (people of God), pativrata (chaste women), sadhu (saints) or Vedas (holy scriptures). ||21||

Lord Swaminarayan has indicated the need for utter respect for each of the above. Any malice to any of these may eventually be detrimental, therefore malice towards them must be avoided.

देवतायै भवेद्यस्यै सुरामांसनिवेदनम् ।
यत्सुरोऽजादिहिंसा च न भक्ष्यं तन्निवेदितम् ॥२२॥

अने જે દેવતાને સુરા અને માંસનું નૈવેદ્ય થતું હોય અને વળી જે
દેવતાની આગળ બકરાં આદિક જીવની હિંસા થતી હોય તે દેવતાનું
નૈવેદ્ય ન ખાવું. ॥२२॥

The naivedya (consecrated offering) from a deity to whom meat or alcoholic offerings are made, or where animals such as goats are ceremonially sacrificed, should not be eaten. ||22||

Lord Swaminarayan has indicated the need to observe vegetarianism strictly. If there is a risk of contamination, even *naivedya* cannot be taken.

दृष्ट्वा शिवालयादीनि देवागाराणि वर्त्मनि ।
प्रणम्य तानि तद्देवदर्शनं कार्यमादरात् ॥२३॥

अने मार्गने विषे ચાલતે શિવાલયાદિક જે દેવમંદિર આવે તેને જોઈને તેને નમસ્કાર કરવો અને આદર થકી તે દેવનું દર્શન કરવું. ॥૨૩॥

**When passing a *mandir* (temple) of Shiv, or any other deity, My disciples should bow down reverently , and in this way pay respect to the god within the *mandir*.
॥23॥**

Here, Lord Swaminarayan has indicated the need to respect all faiths. Shiv is also another name for *Anadi Mukta* (see accompanying notes for slok 1). Here, the term *mandir* refers to the place where the Lord resides i.e. in the heart of an ardent disciple. In this context, Lord Swaminarayan has said that if two of His disciples happen to pass one another, they should convey the greeting “Jay Swaminarayan”.

स्ववर्णाश्रमधर्मो यः स हातव्यो न केनचित् ।
परधर्मो न चाचर्यो न च पाखण्डकल्पितः ॥२४॥

અને પોતપોતાના વર્ણાશ્રમનો જે ધર્મ તે કોઈ સત્સંગીએ ત્યાગ ન કરવો અને પરધર્મનું આચરણ ન કરવું તથા પાખંડ ધર્મનું આચરણ ન કરવું તથા કલ્પિત ધર્મનું આચરણ ન કરવું. ॥૨૪॥

My disciples must never ignore the duties that would be expected of a person of their own class of religious standing. They should never adopt the rituals of another religion or any other heretical or self-fabricated ideology. ॥24॥

कृष्णभक्तेः स्वधर्माद्वा पतनं यस्य वाक्यतः ।
स्यात्तन्मुखान्न वै श्रव्याः कथावार्ताश्च वा प्रभोः ॥२५॥

अने જેના વચનને સાંભળવે કરીને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની ભક્તિ ને પોતાના ધર્મ એ બે થકી પડી જવાય તેના મુખ થકી ભગવાનની કથાવાર્તા ન સાંભળવી. ॥૨૫॥

One must avoid listening to sermons that could destroy their devotion towards the Lord, or impede upon the observance of devotional practices. ||25||

स्वपरद्रोहजननं सत्यं भाष्यं न कर्हिचित् ।
कृतघ्नसङ्गस्त्यक्तव्यो लुब्धा ग्राह्या न कस्यचित् ॥२६॥

અને જે સત્ય વચન બોલવે કરીને પોતાનો દ્રોહ થાય તથા પારકો દ્રોહ થાય એવું જે સત્ય વચન તે ક્યારેય ન બોલવું અને જે કૃતઘની હોય તેના સંગનો ત્યાગ કરવો અને વ્યવહાર કાર્યને વિષે કોઈની લાંચ ન લેવી. ॥૨૬॥

My disciples must never make a statement that could cause harm to them, or cause the humiliation of another, even if it is the precise truth. They must sever associations with people who show no appreciation of their good actions. Bribes must never be accepted. ||26||

चोरपापिव्यसनिनां सङ्गः पाखण्डिनां तथा ।
 कामिनां च न कर्तव्यो जनवञ्चनकर्मणाम् ॥२७॥

अने थोर, पापी, व्यसनी, पाखंडी, कामी तथा कीमिया आदिक
 क्रियाअे करीने जननो ठगनारो - अे छ प्रकारना जे मनुष्य तेमनो
 संग न करवो. ॥२७॥

They must never associate with the following types of people; thieves, sinners, addicted to drugs etc., the deceitful, those infatuated with passionate affairs and frauds. ||27||

भक्तिं वा ज्ञानमालम्ब्य स्त्रीद्रव्यरसलोलुभाः ।
 पापे प्रवर्तमानाः स्युः कार्यस्तेषां न सङ्गमः ॥२८॥

अने जे मनुष्य भक्तिनुं अथवा ज्ञाननुं आलंबन करीने स्त्री, द्रव्य
 अने रसास्वाद तेने विषे अतिशय लोलुप थका पापने विषे प्रवर्तता
 छोय ते मनुष्यनो समागम न करवो. ॥२८॥

My disciples should have no association with those who use a pretext of their devotion or knowledge to perform sinful deeds, such as hankering after women, wealth or sensual pleasures. ||28||

कृष्णकृष्णावताराणां खण्डनं यत्र युक्तिभिः ।
कृतं स्यात्तानि शास्त्राणि न मान्यानि कदाचन ॥२९॥

अने જે શાસ્ત્રને વિષે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તથા શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનના જે વરાહાદિક અવતાર તેમનું યુક્તિએ કરીને ખંડન કર્યું હોય એવાં જે શાસ્ત્ર તે ક્યારેય ન માનવાં અને ન સાંભળવાં. ॥૨૯॥

No credence should be given to any scripture in which the glory of the Lord or His avtaar (incarnations) has been blatantly or cunningly disputed. ॥29॥

अगालितं न पातव्यं पानीयं च पयस्तथा ।
स्नानादि नैव कर्तव्यं सूक्ष्मजन्तुमयाम्भसा ॥३०॥

અને ગાળ્યા વિનાનું જે જળ તથા દૂધ તે ન પીવું અને જે જળને વિષે ઝીણા જીવ ઘણાક હોય તે જળે કરીને સ્નાનાદિક ક્રિયા ન કરવી. ॥૩૦॥

My disciples must never drink water or milk that has not been adequately filtered, nor should they bathe in water that is infested with minute creatures. ॥30॥

यदौषधं च सुरया सम्पृक्तं पललेन वा ।
अज्ञातवृत्तवैद्यैः न दत्तं चाद्यं न तत् क्वचित् ॥३१॥

अने જે ઔષધ દારુ તથા માંસ તેણે યુક્ત હોય તે ઔષધ ક્યારેય ન ખાવું અને વળી જે વૈદ્યના આચરણને જાણતા ન હોઈએ તે વૈદ્યે આપ્યું જે ઔષધ તે પણ ક્યારેય ન ખાવું. ॥૩૧॥

Medication that comprises of meat or alcoholic constituents should not be used. To ensure that this will never occur, if the ingredients of a medicine are unknown, it must not be consumed. ||31||

Lord Swaminarayan has indicated that adherence to one's religious convictions, in every respect, is essential. Its contravention, whether knowingly or unknowingly is still a sin.

स्थानेषु लोकशास्त्राभ्यां निषिद्धेषु कदाचन ।
मलमूत्रोत्सर्जनं च न कार्यं ष्ठीवनं तथा ॥३२॥

અને લોક ને શાસ્ત્ર તેમણે મળમૂત્ર કરવાને અર્થે વજર્યા એવાં સ્થાનક જે જીર્ણ દેવાલય, નદી તળાવના આરા, માર્ગ, વાવેલું ખેતર, વૃક્ષની છાયા તથા ફૂલવાડી બગીચા, એ આદિક જે સ્થાનક તેમને વિષે ક્યારેય પણ મળમૂત્ર ન કરવું તથા થૂંકવું પણ નહિ. ॥૩૨॥

The scriptures and customs have dictated where it is wrong for bodily functions (excreting, urinating, spitting etc.) to be performed. My disciples must abide by these conventions. ||32||

Here the Lord is referring to places such as ancient sacred sites, the banks of lakes or rivers, cultivated fields, flowerbeds etc.

अद्वारेण न निर्गम्यं प्रवेष्टव्यं न तेन च ।
स्थाने सस्वामिके वासः कार्योऽपृष्ट्वा न तत्पतिम् ॥३३॥

अने थोरभार्गो करीने पेसवुं नछि अने नीसरवुं नछि अने जे स्थानक धष्टियातुं डोय ते स्थानकने विषे तेना धष्टीने पूछ्या विना उतारो न करवो. ॥३३॥

My disciples should only use the entrances and exits of premises that are meant for that purpose. No building should be occupied without prior consent from the owner. ||33||

This is to ensure that one is not mistaken as a thief and thus have to face the consequences of this misconception.

ज्ञानवार्ताश्रुतिर्नार्या मुखात् कार्या न पूरुषैः ।
न विवादः स्त्रिया कार्यो न राज्ञा न च तज्जनैः ॥३४॥

अने अमारा सत्संगी जे पुरुषमात्र तेमणे बाई माणसना मुખ थकी ज्ञानवार्ता न सांभणवी अने स्त्रीओ साथे विवाद न करवो तथा राजा संग्गाथे तथा राजाना माणस संग्गाथे विवाद न करवो. ॥३४॥

My male disciples must never listen to a sermon given by a female. They must never argue with a woman, the king, or his officials. ||34||

अपमानो न कर्तव्यो गुरुणां च वरीयसाम् ।
लोके प्रतिष्ठितानां च विदुषां शस्त्रधारिणाम् ॥३५॥

अने गुरुनुं अपमान न करवुं तथा जे अतिशय श्रेष्ठ मनुष्य होय तथा जे लोकने विषे प्रतिष्ठित मनुष्य होय तथा जे विद्वान मनुष्य होय तथा जे शस्त्रधारी मनुष्य होय ते सर्वेनुं अपमान न करवुं. ॥३५॥

My disciples must never insult the following persons; one's *guru*, those held by society in high esteem or high social standing, learned scholars, or someone who is armed with a weapon. ||35||

कार्यं न सहसा किञ्चित् कार्यो धर्मस्तु सत्वरम् ।
पाठनीयाऽधीतविद्या कार्यः सङ्गोऽन्वहं सताम् ॥३६॥

अने विद्यार्थी विना तत्काण कोई कार्य न करवुं अने धर्मसंबंधी जे कार्य ते तो तत्काण करवुं अने पोते जे विद्या ભણ્યા હોઈએ તે બીજાને ભણાવવી અને નિત્ય પ્રત્યે સાધુનો સમાગમ કરવો. ॥३६॥

No action should be taken without clear prior thought and rationale about the consequences of that deed. However, religion-based duties should be performed immediately, without hesitation. Any knowledge that has been gained should be conveyed to others, so they may also benefit. My disciples should remain in association with *sadhu*. ||36||

गुरुदेवनृपेक्षार्थं न गम्यं रिक्तपाणिभिः ।
विश्वासघातो नो कार्यः स्वश्लाघा स्वमुखेन च ॥३७॥

अने गुरु, देव अने राजा अे त्रणना दर्शनने अर्थे ज्यारे जवुं त्यारे ढाले ढाथे न जवुं अने कोर्णनो विश्वासघात न करवो अने पोताने मुभे करीने पोतानां वभाषण न करवां. ॥३७॥

When visiting one's *guru*, deity or the king, one must never go empty-handed. Care must be taken to ensure that one does not commit any act, which could breach the trust of others. Praising oneself or one's own actions should be avoided.

॥37॥

यस्मिन् परिहितेऽपि स्युर्दयान्यङ्गानि चात्मनः ।
तद्दूष्यं वसनं नैव परिधार्यं मदाश्रितैः ॥३८॥

अने जे वस्त्र पडेर्ये थके पण पोतानां अंग देभाय तेवुं जे लुंडुं वस्त्र ते अमारा सत्संगी तेमणे न पडेरवुं. ॥३८॥

Any garment that leaves the body indecently exposed should never be worn. ॥38॥

धर्मेण रहिता कृष्णभक्तिः कार्या न सर्वथा ।
अज्ञनिन्दाभयान्नैव त्याज्यं श्रीकृष्णसेवनम् ॥३९॥

अने श्रीकृष्ण भगवाननी जे ભક્તિ તે ધર્મરહિત એવી કોઈ પ્રકારે ન કરવી અને અજ્ઞાની એવા જે મનુષ્ય તેમની નિંદાના ભય થકી શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની સેવાનો ત્યાગ કરવો જ નહિ. ॥૩૯॥

Dharma has provided guidance for devotional practices and duties. The practices adopted by My disciples should remain within those prescribed. My disciples must never relinquish their devotion unto the Lord in fear of criticism, or on account of another's ignorant ideology. ||39||

This is so that no fabrication of one's own idea of devotion can occur.

उत्सवाहेषु नित्यं च कृष्णमन्दिरमागतैः ।
पुम्भिः स्मृश्या न वनितास्तत्र ताभिश्च पूरुषाः ॥४०॥

અને ઉત્સવના દિવસને વિષે તથા નિત્ય પ્રત્યે શ્રીકૃષ્ણના મંદિરમાં આવ્યા એવા જે સત્સંગી પુરુષ તેમણે તે મંદિરને વિષે સ્ત્રીઓનો સ્પર્શ ન કરવો તથા સ્ત્રીઓ તેમણે પુરુષનો સ્પર્શ ન કરવો અને મંદિરમાંથી નીસર્યા પછી પોતપોતાની રીતે વર્તવું. ॥૪૦॥

When My disciples visit a *mandir*, on a daily basis or on religious festival days, each gender should remain segregated and thus, physical contact between them should be avoided. ||40||

कृष्णदीक्षां गुरोः प्राप्नैस्तुलसीमालिके गले ।
 धार्ये नित्यं चोर्ध्वपुण्ड्रं ललाटादौ द्विजातिभिः ॥४१॥

अने धर्मवंशी गुरु थकी श्रीकृष्णानी दीक्षाने पाय्या अेवा जे ब्राह्मण,
 क्षत्रिय अने वैश्य अे त्रण वर्णना अमारा सत्संगी तेमणे कंठने विषे
 तुलसीनी भेवडी माणा नित्य धारवी अने ललाट, हृदय अने भे छाथ
 अे यारे ठेकाणे उीर्ध्वपुंड्र तिलक करवुं. ॥४१॥

Those of My disciples who have received initiation into the faith by their *guru*, the *dveej* (twice-born), should always wear a double-stranded *kanthi* (necklace) made of wood or *tulsi* (sacred plant). My male disciples should imprint an *oordhvapundra* (upright, “U” shaped) *tilak* (auspicious mark) on their forehead, chest and both upper arms (biceps region). ||41||

Disciples who have received initiation are considered *dveej*. The first birth occurs when one is born of their mother’s womb and the second when they are born into the religion by this initiation. According to ancient Indian practices, the three classes of the caste system, the *brahman*, *kshatriya* and *vaishya* were classified as *dveej*.

तत्तु गोपीचन्दनेन चन्दनेनाथवा हरेः ।
कार्यं पूजावशिष्टेन के सरादियुतेन च ॥४२॥

अने ते तिलक जे ते गोपीचंदने करीने करवुं अथवा भगवाननी पूजा करतां बाकी रह्युं अने केशर कुंकुमादिके युक्त अेवुं जे प्रसादी चंदन तेषो करीने तिलक करवुं. ॥४२॥

This *tilak* should be made using *gopichandan* (yellow coloured soil), or the *chandan* (sandalwood paste) mixed with saffron, which remains after its use in the worship of the Lord. ||42||

तन्मध्य एव कर्तव्यः पुण्ड्रव्येण चन्द्रकः ।
कुङ्कुमेनाथवा वृत्तो राधालक्ष्मीप्रसादिना ॥४३॥

अने ते तिलकना मध्यने विषे ज गोण अेवो जे चांदलो ते जे ते गोपीचंदने करीने करवो अथवा राधिकाञ्च अने लक्ष्मीञ्च तेनुं प्रसादी अेवुं जे कुंकुम तेषो करीने ते चांदलो करवो. ॥४३॥

In the centre of the *oordhvapundra tilak*, they should impress a *chandlo* (round mark). This *chandlo* could be made of the same *chandan* as the *tilak* or with the auspicious red *kum-kum* (red potash nitrate) that is used in the worship of Radha and Laxmi. ||43||

Each religious sect has its own distinctive marking as a form of identification. Traditionally, the *brahman* classes used to smear horizontal lines of holy ash on their foreheads.

सच्छूद्राः कृष्णभक्ता ये तैस्तु मालोर्ध्वपुण्ड्रके ।
द्विजातिवद्धारणीये निजधर्मेषु संस्थितैः ॥४४॥

अने पोताना धर्मने विषे रह्या अने श्रीकृष्णाना भक्त अेवा जे सच्छूद्र तेमणे तो तुलसीनी माणा अने उर्ध्वपुंद्रु तिलक ते ब्राह्मण, क्षत्रिय, वैश्यनी पेठे धारवां. ॥४४॥

My honourable disciples, who do not fall into these higher classes of social status, should still wear *kanthi* made of *tulsi*, and impress an *oordhvapundra tilak*, just as other classes do. ॥44॥

Here, the Lord refers to those who traditionally do not fall into the *dveej* classes. People who are not *brahman*, *kshatriya* or *vaishya* are called *shudra*. Honourable *shudra* who adopt and observe the practices of the religion are permitted to adorn these religious marks of identity.

भक्तैस्तदितरैर्माले चन्दनादीन्धनोद्भवे ।
धार्ये कण्ठे ललाटेऽथ कार्यः केवलचन्द्रकः ॥४५॥

अने ते सच्छूद्र थकी बीजा जे जातिअे करीने उतरता अेवा भक्तजन तेमणे तो यंदनादिक काष्ठनी जे भेवडी माणा ते भगवाननी प्रसादी करावीने कंठने विषे धारवी अने ललाटने विषे केवण यांदलो करवो पण तिलक न करवुं. ॥४५॥

My disciples, who remain unclassified into these categories, are permitted to wear a double-stranded *kanthi* made of sandalwood or another wood. They should impress a *chandlo*, but no *tilak* on their foreheads. ॥45॥

त्रिपुण्ड्ररुद्राक्षधृतिर्येषां स्यात् स्वकुलागता ।
 तैस्तु विप्रादिभिः क्वापि न त्याज्या सा मदाश्रितैः ॥४६॥

अने જે બ્રાહ્મણાદિકને ત્રિપુંડ્ર જે આડું તિલક કરવું અને રુદ્રાક્ષની માળા ધારવી, એ બે વાનાં પોતાની કુળપરંપરાએ કરીને ચાલ્યાં આવ્યાં હોય અને તે બ્રાહ્મણાદિક અમારા આશ્રિત થયા હોય તો પણ તેમણે તે ત્રિપુંડ્ર અને રુદ્રાક્ષનો ક્યારેય ત્યાગ ન કરવો. ॥૪૬॥

My disciples who fall into the *brahman* class and who have a family tradition of adorning a horizontal *tilak* on their foreheads and wearing a necklace made of *rudraksha*, are permitted to continue this custom. ||46||

Rudraksha is a variety of tree whose seeds are used to make rosaries. When a disciple has understood the supremacy of Lord Swaminarayan, it is not necessary that they should continue with thier previous traditions. They should then adopt the traditions of the Swaminarayan *sampradaya*.

ऐकात्म्यमेव विज्ञेयं नारायणमहेशयोः ।
उभयोर्ब्रह्मरूपेण वेदेषु प्रतिपादनात् ॥४७॥

अने नारायण अने शिवञ्च એ બેનું એકાત્મપણું જ જાણવું કેમ જે
વેદને વિષે એ બેયનું બ્રહ્મરૂપે કરીને પ્રતિપાદન કર્યું છે. ॥४७॥

My followers should recognise that Narayan and Mahesh are identical because the V edas have determined both as being Brahm. ||47||

Narayan and Brahm refer to the ultimate authority, the supreme Lord Swaminarayan. Mahesh is the name for *Anadi Mukta*, the highest status of emancipated souls who live within the Lord's *murti*. The Vedas are ancient texts describing religious philosophy and devotion, but in this context Lord Swaminarayan is referring to scriptures of the supreme Lord Swaminarayan such as the *Vachnamrut*, in which the union of Lord Swaminarayan and His *Anadi-mukta* has been described.

शास्त्रोक्त आपद्धर्मो यः स त्वत्पापदि कर्हिचित् ।
मदाश्रितैर्मुख्यतया ग्रहीतव्यो न मानवैः ॥४८॥

अने अमारा आश्रित જે મનુષ્ય તેમણે શાસ્ત્રે કર્યો જે આપદ્ધર્મ તે
અલ્પ આપત્કાળને વિષે મુખ્યપણે કરીને ક્યારેય ગ્રહણ ન કરવો.
॥४८॥

The scriptures have stipulated that certain restrictions, which normally apply, may be relaxed during times of adversity. My disciples can resort to such diminution of values, but only at times of the severest of calamities. ||48||

In slok 49 – 65, the principle daily practices of a disciple are described.

प्रत्यहं तु प्रबोद्धव्यं पूर्वमेवोदयाद्रवेः ।
विधाय कृष्णस्मरणं कार्यः शौचविधिस्ततः ॥४९॥

अने अमारा सत्संगी तेमणे नित्य सूर्य उग्याथी प्रथम ज जागवुं
अने श्रीकृष्ण भगवाननुं स्मरण करीने पछी शौचविधि करवा जवुं.
॥४९॥

My disciples should awaken each day before the sun rises and immediately offer a prayer to the Lord, before attending to their bodily functions. ||49||

उपविश्यैव चैकत्र कर्तव्यं दन्तधावनम् ।
स्नात्वा शुच्यम्बुना धौते परिधार्ये च वाससी ॥५०॥

अने पछी अेक स्थानने विषे भेसीने दातण करवुं अने पछी पवित्र
जणे करीने स्नान करी पछी धोअेलुं वस्त्र अेक पडेरवुं अने अेक
ओढवुं. ॥५०॥

Seated in one position, My disciples should brush their teeth and then bathe using clean water One clean cloth should then be wrapped around their waist and another draped around their shoulders. ||50||

उपविश्य ततः शुद्ध आसने शुचिभूतले ।
असङ्कीर्ण उपस्पृश्यं प्राङ्मुखं वोत्तरामुखम् ॥५१॥

अने ते वार पछी पवित्र पृथ्वीने विषे पाथर्युं अने शुद्ध ने कोर्छ
भीजा आसनने अड्युं न डोय अने जे उपर सारी पेठे बेसाय अेवुं
जे आसन तेने विषे पूर्वमुषे अथवा उत्तरमुषे बेसीने आयमन
करवुं. ॥५१॥

Then, they should sit upon a clean mat or covering on the floor, facing a Northerly or Easterly direction and perform *aachaman*. ||51||

Aachman is a ritual in which holy water is sipped whilst chanting a *mantra*. It is used when commencing religious ceremonies for self-purification.

कर्तव्यमूर्ध्वपुण्ड्रं च पुम्भिरैव सचन्द्रकम् ।
कार्यः सधवनारीभिर्भाले कुङ्कुमचन्द्रकः ॥५२॥

अने पछी सत्संगी पुरुषमात्रने यांढले सडित उर्ध्वपुंद्र तिलक करवुं
अने सुवासिनी जे स्त्रीओ तेमझे तो पोताना भालने विषे कुंकुमनो
यांढलो करवो. ॥५२॥

My male disciples should then adorn the *oordhvapoondra tilak* and *chandlo*. Females should only impress a *chandlo* using *kum-kum* on their foreheads. ||52||

पुण्ड्रं वा चन्द्रको भाले न कार्यो मृतनाथया ।
मनसा पूजनं कार्यं ततः कृष्णस्य चाखिलैः ॥५३॥

अने ते विधवा स्त्रीओ मात्रने पोताना भालने विषे तिलक न करवुं
ने चांदलो पण न करवो अने ते पछी ते सर्वे जे अमारा सत्संगी
तेमणे मने करीने कल्प्या जे चंदन पुष्पादिक उपचार तेणे करीने
श्रीकृष्ण भगवाननी मानसी पूजा करवी. ॥५३॥

Widows should not adorn a *tilak* or a *chandlo* on their foreheads. All My disciples should then perform *mansi pooja*. ||53||

Mansi pooja is the ceremonial mental worship of the Lord. In the Vachanamrut (Final Section of Gadhada, Chapter 23) Lord Swaminarayan has detailed how *mansi pooja* should be performed. Various devotional practices are performed to the *murti* in *mandir* throughout the day, i.e. awakening of the Lord, bathing, offering food, clothing, etc. These devotional practices are mentally performed to the Lord that one contemplates during *mansi pooja*.

प्रणम्य राधाकृष्णस्य लेख्यार्चां तत आदरात् ।
शक्त्या जपित्वा तन्मन्त्रं कर्तव्यं व्यावहारिकम् ॥५४॥

अने ते पछी श्रीराधाकृष्णानी जे चित्र प्रतिमा तेनुं आदरथकी दर्शन करीने, नमस्कार करीने ते पछी पोताना सामर्थ्य प्रमाणे श्रीकृष्णानो अष्टाक्षर मंत्र तेनो जप करीने ते पछी पोतानुं व्यावहारिक कामकाज करवुं. ॥५४॥

My disciples should then offer prayers and ceremonially worship the *murti* (image or idol) of Radha-Krishna (Lord Swaminarayan) and repeatedly chant the name of the Lord. The length of time and the rituals adopted in this worship may vary from person to person, depending on their individual capacity. Only after this, may they proceed to conduct their own worldly affairs. ||54||

ये त्वम्बरिषवद्भक्ताः स्युरिहात्मनिवेदिनः ।
तैश्च मानसपूजान्तं कार्यमुक्तक्रमेण वै ॥५५॥

अने જે અમારા સત્સંગીમાં અંબરીષ રાજાની પેઠે આત્મનિવેદી એવા ઉત્તમ ભક્ત હોય તેમણે પણ પ્રથમ કહ્યું તેવી રીતે અનુક્રમે કરીને માનસીપૂજા પર્યંત સર્વે ક્રિયા કરવી. ॥૫૫॥

Even My disciples who have acquired high accolade within the Satsang (*aatmanivedi* disciples) such as King Ambarish, must perform these daily rituals. They are allowed to proceed with their other daily affairs only after conducting the *mansi pooja* ceremony. ||55||

The Lord has placed emphasis on these daily devotional rituals and the importance of the mental worship of God. No disciple is given exemption from this.

शैली वा धातुजा मूर्तिः शालग्रामोऽर्च्य एव तैः ।
 द्रव्यैर्यथाप्तैः कृष्णस्य जप्योऽथाष्टाक्षरो मनुः ॥५६॥

अने ते જે આત્મનિવેદી ભક્ત તેમણે પાષાણની અથવા ધાતુની જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની પ્રતિમા અથવા શાલીગ્રામ તેની જે પૂજા તે દેશકાળને અનુસરીને પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે પ્રાપ્ત થયાં જે ચંદન, પુષ્પ, ફળાદિક વસ્તુ તેણે કરીને કરવી અને પછી શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનો જે અષ્ટાક્ષર મંત્ર તેનો જપ કરવો. ॥૫૬॥

These *aatmanivedi* disciples should perform this daily ceremony (*pooja*) to a *murti* of the Lord made of stone, metal or to a *shaligram*, using *chandan*, flowers, fruits etc. according to the time, place and their own capacity. They should then repeatedly chant the eight-syllabled mantra (incantation) of the supreme Lord. ||56||

A *shaligram* is a round, black sacred stone which is found in the river Gandaki. It is considered a form of Vishnu.

The eight-syllabled mantra refers to “Shree Krishna Sharanam Mama” which was the prevalent *mantra* used at the time for chanting the name of the Lord. Using this context, Lord Swaminarayan has indicated that one should chant the *mantra* of God’s name whilst performing *pooja*, hence disciples should chant “Swaminarayanbapa Swamibapa”.

स्तोत्रાદેરથ કૃષ્ણસ્ય પાઠઃ કાર્યઃ સ્વશક્તિઃ ।
તથાઽનધીતગીર્વાણૈઃ કાર્યં તન્નામકીર્તનમ્ ॥૫૭॥

અને તે પછી શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનાં જે સ્તોત્ર અથવા ગ્રંથ તેનો જે પાઠ તે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરવો અને જે સંસ્કૃત ન ભણ્યા હોય તેમણે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનું નામ-કીર્તન કરવું. ॥૫૭॥

They should sing *kirtan* (hymns) or read religious scriptures in accordance with their own abilities. Those who are not versed in Sanskrit may chant the *mantra* of the Lord or recite incantations in praise of God. ॥57॥

હરેર્વિધાય નૈવેદ્યં ભોજ્યં પ્રાસાદિકં તતઃ ।
કૃષ્ણસેવાપરૈઃ પ્રીત્યા ભવિત્વ્યં ચ તૈઃ સદા ॥૫૮॥

અને પછી શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને નૈવેદ્ય કરીને પછી તે પ્રસાદી એવું જે અન્ન તે જમવું અને તે જે આત્મનિવેદી વૈષ્ણવ તેમણે સર્વકાળને વિષે પ્રીતિએ કરીને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની સેવાપરાયણ થવું. ॥૫૮॥

All food must be offered to the Lord first and only then can it be eaten. It should be considered the *prasad* (consecrated food) of the Lord. In this manner , My *aatmanivedi* disciples should dedicate every aspect of their lives in the devoted service of God. ॥58॥

પ્રોક્તાસ્તે નિર્ગુણા ભક્તા નિર્ગુણસ્ય હરેર્યતઃ ।
સમ્બન્ધાત્તલ્કિયાઃ સર્વા ભવન્ત્યેવ હિ નિર્ગુણાઃ ॥૫૯॥

અને નિર્ગુણ કહેતાં માયાના જે સત્વાદિક ત્રણ ગુણ તેણે રહિત એવા જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તેમના સંબંધ થકી તે આત્મનિવેદી ભક્તની જે સર્વે ક્રિયા તે નિર્ગુણ થાય છે, તે હેતુ માટે તે આત્મનિવેદી ભક્ત જે તે નિર્ગુણ કહ્યા છે. ॥૫૯॥

The supreme Lord is described as *nirgun* (without any qualities of *Maya*). As a result of the close association of *aatmanivedi* disciples with the Lord, they too become relinquished of worldly qualities and acquire this same distinction. ॥59॥

ભક્તૈરેતૈસ્તુ કૃષ્ણાયનર્પિતં વાર્યપિ ક્વચિત્ ।
ન પેયં નૈવ ભક્ષ્યં ચ પત્રકન્દફલાદ્યપિ ॥૬૦॥

અને જે આત્મનિવેદી ભક્ત તેમણે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને અર્પણ કર્યા વિનાનું જળ પણ ક્યારેય ન પીવું અને પત્ર, કંદ, ફળાદિક જે વસ્તુ તે પણ શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને અર્પણ કર્યા વિનાનું ન ખાવું. ॥૬૦॥

Aatmanivedi disciples must never drink water, or eat vegetables, fruits etc. without first offering them to the Lord. ॥60॥

सर्वैरशक्तौ वार्धक्याद् गरीयस्यापदाऽथवा ।
भक्ताय कृष्णमन्यस्मै दत्त्वा वृत्त्यं यथाबलम् ॥६१॥

अने वणी सर्वे જે અમારા સત્સંગી તેમણે વૃદ્ધપણા થકી અથવા કોઈ મોટા આપત્કાળે કરીને અસમર્થપણું થઈ ગયે સતે પોતે સેવવાનું જે શ્રીકૃષ્ણનું સ્વરૂપ તે બીજા ભક્તને આપીને પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે વર્તવું. ॥૬૧॥

Because of old age or a physical disability , if any of My disciples become incapable of performing their daily rituals of worship (*pooja*), they must entrust their *murti* to another responsible devotee to perform these rituals on their behalf. They should continue with their mental worship of the Lord, depending on their own ability. ॥61॥

आचार्येणैव दत्तं यद् यच्च तेन प्रतिष्ठितम् ।
कृष्णस्वरूपं तत् सेव्यं वन्द्यमेवेतरत्तु यत् ॥६२॥

અને જે શ્રીકૃષ્ણનું સ્વરૂપ પોતાને સેવવાને અર્થે ધર્મવંશના જે આચાર્ય તેમણે જ આપ્યું હોય અથવા તે આચાર્યે જે સ્વરૂપની પ્રતિષ્ઠા કરી હોય તે જ સ્વરૂપને સેવવું અને તે વિના બીજું જે શ્રીકૃષ્ણનું સ્વરૂપ તે તો નમસ્કાર કરવા યોગ્ય છે પણ સેવવા યોગ્ય નથી. ॥૬૨॥

All *murti* are worthy of reverence. However only *murti* that have been sanctified by the *Acharya* should be used in worship. ॥62॥

भगवन्मन्दिरं सर्वैः सायं गन्तव्यमन्वहम् ।
नामसङ्कीर्तनं कार्यं तत्रोच्चै राधिकापतेः ॥६३॥

अने अमारा जे सर्वे सत्संगी तेभणे नित्य प्रत्ये सायंकाणे भगवानना
मंदिर प्रत्ये जवुं अने ते मंदिरने विषे श्री राधिकाजना पति अेवा
जे श्रीकृष्ण भगवान तेना नामनुं उच्य स्वरे करीने कीर्तन करवुं.
॥६३॥

**My disciples must attend the *mandir* every evening,
where they should sing *kirtan* praising the Lord. ||63||**

कार्यास्तस्य कथावार्ताः श्रव्याश्च परमादरात् ।
वादित्रसहितं कार्यं कृष्णकीर्तनमुत्सवे ॥६४॥

अने ते श्रीकृष्णानी जे कथा वार्ता ते परम आदरथकी करवी ने
सांभगवी अने उत्सवने दिवसे वाजिंत्र सहित श्रीकृष्णनां कीर्तन
करवां. ॥६४॥

**They should listen attentively to the discourses of the
Lord's *leela* (divine biographical episodes) and His
tenets. On special celebration days, the singing of the
Lord's praises should be accompanied with the playing
of musical instruments. ||64||**

प्रत्यहं कार्यमित्थं हि सर्वैरपि मदाश्रितैः ।
संस्कृतप्राकृतग्रन्थाभ्यासश्चापि यथामति ॥६५॥

अने अमारा आश्रित जे सर्वे सत्संगी तेमणे जे प्रकारे पूर्वे कहुं अे प्रकारे करीने जे नित्य प्रत्ये करवुं अने संस्कृत अने प्राकृत अेवा जे सद्ग्रंथ तेमनो अभ्यास पण पोतानी बुद्धिने अनुसारे करवो. ॥६५॥

My disciples must conduct their daily lives in adherence with the aforementioned instructions. Depending on their abilities, they should study the religious scriptures in Sanskrit, or in their own mother tongue. ||65||

In slok 66 - 75, Lord Swaminarayan prescribes the social etiquette that His disciples should adopt.

यादृशैर्यो गुणैर्युक्तस्तादृशे स तु कर्मणि ।
योजनीयो विचार्यैव नान्यथा तु कदाचन ॥६६॥

अने જે मनुष્ય જેવા ગુણો કરીને યુક્ત હોય તે મનુષ્યને તેવા કાર્યને વિષે વિચારીને જ પ્રેરવો પણ જે કાર્યને વિષે જે યોગ્ય ન હોય તે કાર્યને વિષે તેને ક્યારેય ન પ્રેરવો. ॥૬૬॥

All tasks should be assigned to the most appropriate person, having taken careful consideration of their skills and abilities. ||66||

Inappropriate allocation of work may lead to dissatisfaction to all concerned.

अन्नवस्त्रादिभिः सर्वे स्वकीयाः परिचारकाः ।
सम्भावनीयाः सततं यथायोग्यं यथाधनम् ॥६७॥

અને પોતાના જે સેવક હોય તે સર્વની પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે અન્ન વસ્ત્રાદિકે કરીને યથાયોગ્ય સંભાવના નિરંતર રાખવી. ॥૬૭॥

My disciples who employ servants must ensure that their basic sustenance (food, clothing etc.) is provided adequately, depending on one's financial situation. ||67||

यादृग्गुणो यः पुरुषस्तादृशा वचनेन सः ।
देशकालानुसारेण भाषणीयो न चान्यथा ॥६८॥

अने જે પુરુષ જેવા ગુણવાળો હોય તે પુરુષને તેવા વચને કરીને દેશકાળાનુસારે યથાયોગ્ય બોલાવવો પણ એથી બીજી રીતે ન બોલાવવો. ॥૬૮॥

People should always be addressed in a manner that would befit their virtues and status. The most appropriate salutation should be used, only after carefully considering the time and particular situation. ॥68॥

गुरुभूपालवर्षिष्ठत्यागिविद्वत्तपस्विनाम् ।
अभ्युत्थानादिना कार्यः सन्मानो विनयान्वितैः ॥६९॥

અને વિનયે કરીને યુક્ત એવા જે અમારા આશ્રિત સત્સંગી તેમણે ગુરુ, રાજા, અતિવૃદ્ધ, ત્યાગી, વિદ્વાન અને તપસ્વી એ છ જણા આવે ત્યારે સન્મુખ ઊઠવું તથા આસન આપવું તથા મધુર વચને બોલાવવું ઈત્યાદિક ક્રિયાએ કરીને એમનું સન્માન કરવું. ॥૬૯॥

My disciples should always demonstrate the utmost of consideration and humbleness. When approached by a *guru*, king, an aged person, a *tyagi (sadhu)*, scholar or a *tapasvi* (ascetic), My disciples should stand up and suitably welcome these respected persons. ॥69॥

नोरौ कृत्वा पादमेकं गुरुदेवनृपान्तिके ।
उपवेश्यं सभायां च जानू बद्ध्वा न वाससा ॥७०॥

अने गुरु, देव ने राजा अेमने समीपे तथा सत्माने विषे पग उपर पग यढावीने न भेसवुं तथा वस्त्रे करीने ढीयणने भांधीने न भेसवुं.
॥७०॥

In the presence of a *guru*, god, and a king, or in their assemblies, My disciples must never sit in a posture that could be considered disrespectful (for example, sitting crossed-legged inappropriately or with knees bound with a cloth). ||70||

विवादो नैव कर्तव्यः स्वाचार्येण सह क्वचित् ।
पूज्योऽन्नधनवस्त्राद्यैर्यथाशक्ति स चाखिलैः ॥७१॥

अने अमारा आश्रित जे सर्वे सत्संगी तेमणे पोताना आचार्य संग्गाथे क्यारेय पण विवाद न करवो अने पोताना सामर्थ्य प्रमाणे अन्न, धन, वस्त्रदिडे करीने ते पोताना आचार्यने पूजवा. ॥७१॥

My disciples must never argue with their *Acharya*. They should offer reverence to the *Acharya* by donating food, money, clothing etc. according to their own means.
||71||

तमायान्तं निशम्याशु प्रत्युद्गन्तव्यमादरात् ।
तस्मिन् यात्यनुगम्यं च ग्रामान्तावधि मच्छ्रितैः ॥७२॥

अने अमारा जे आश्रित जन तेमणे पोताना आचार्यने आवता सांभणीने आदर थकी तत्काण सन्मुख जवुं अने ते आचार्य पोताना गामथी पाछा पधारे त्यारे गामनी भागोण सुधी वणाववा जवुं. ॥७२॥

On hearing of his arrival, My disciples should immediately go to welcome the *Acharya* from the village outskirts. On his departure, they should accompany the *Acharya* to the edge of the village. ||72||

अपि भूरिफलं कर्म धर्मापेत्तं भवेद्यदि ।
आचर्य तर्हि तन्नैव धर्मः सर्वार्थदोऽस्ति हि ॥७३॥

अने ઘણુંક છે ફળ જેને વિષે એવું પણ જે કર્મ તે જો ધર્મે રહિત હોય તો તેનું આચરણ ન જ કરવું. કેમ જે ધર્મ છે તે જ સર્વ પુરુષાર્થનો આપનારો છે, માટે કોઈક ફળના લોભે કરીને ધર્મનો ત્યાગ ન કરવો.
॥૭૩॥

Any act that contravenes *dharma* (the obeying of *sadaachar*, i.e. good conduct) must never be performed even though it may seem immensely profitable at the time. Only *dharma* is truly able to bestow real prosperity. Under no circumstances should *dharma* be abandoned. ||73||

The Lord has given a warning against falling prey to the powerful vice of avarice that can tempt people to act unethically. Lord Swaminarayan has decreed the need for strict adherence to morality, as only this can lead to real and endless fortune.

पूर्वेर्महद्भिरपि यदधर्माचरणं क्वचित् ।
 कृतं स्यात्तत्तु न ग्राह्यं ग्राह्यो धर्मस्तु तत्कृतः ॥७४॥

અને પૂર્વે થયા જે મોટા પુરુષ તેમણે પણ જો ક્યારેય અધર્માચરણ કર્યું હોય તો તેનું ગ્રહણ ન કરવું અને તેમણે જે ધર્માચરણ કર્યું હોય તો તેનું ગ્રહણ કરવું. ॥૭૪॥

My disciples may follow the examples of great individuals in history, but only if their actions have adhered to *dharma*. No irreligious or unworthy acts that these historical figures may have conducted should be emulated or used as an example to justify one's own disobedience of *dharma*. ||74||

गुह्यवार्ता तु कस्यापि प्रकाश्या नैव कुत्रचित् ।
 समदृष्ट्या न कार्यश्च यथार्हार्चाव्यतिक्रमः ॥७५॥

અને કોઈની પણ જે ગુહ્યવાર્તા તે તો કોઈ ઠેકાણે પણ પ્રકાશ કરવી જ નહિ અને જે જીવનું જેવી રીતે સન્માન કરવું ઘટતું હોય તેનું તેવી રીતે જ સન્માન કરવું પણ સમદૃષ્ટિએ કરીને એ મર્યાદાનું ઉલ્લંઘન કરવું નહિ. ॥૭૫॥

Care must be taken never to expose another person's secret or private affairs. My disciples should ensure that others are given due respect and propriety , depending on their individual merits. They should not all be considered equal. ||75||

In slok 76– 92, Lord Swaminarayan states the religious discipline

विशेषनियमो धार्यश्चातुर्मास्येऽखिलैरपि ।
एकस्मिन् श्रावणे मासि स त्वशक्तैस्तु मानवैः ॥७६॥

अने अमारा જે સર્વે સત્સંગી તેમણે ચાતુર્માસને વિષે વિશેષ નિયમ ધારવો અને જે મનુષ્ય અસમર્થ હોય તેમણે તો એક શ્રાવણ માસને વિષે વિશેષ નિયમ ધારવો. ॥૭૬॥

During the *Chaturmaas* (the 4 months of the monsoon season), all My disciples must observe extra vows. Those who are unable are permitted only to observe these vows during the month of *Shraavan* (the tenth month in the Hindu calendar). ॥76॥

In the following 2 slok, Lord Swaminarayan has stipulated the content of these vows.

विष्णोः कथायाः श्रवणं वाचनं गुणकीर्तनम् ।
महापूजा मन्त्रजपः स्तोत्रपाठः प्रदक्षिणाः ॥७७॥

साष्टाङ्गप्रणतिश्चेति नियमा उत्तमा मताः ।
एतेष्वेकतमो भक्त्या धारणीयो विशेषतः ॥७८॥

અને તે વિશેષ નિયમ તે ક્રિયા તો ભગવાનની કથાનું શ્રવણ કરવું તથા કથા વાંચવી તથા ભગવાનના ગુણનું કીર્તન કરવું તથા પંચામૃત સ્નાને કરીને ભગવાનની મહાપૂજા કરવી તથા ભગવાનના મંત્રનો જપ કરવો તથા સ્તોત્રનો પાઠ કરવો તથા ભગવાનને પ્રદક્ષિણાઓ કરવી. ||૭૭||

તથા ભગવાનને સાષ્ટાંગ નમસ્કાર કરવા, એ જે આઠ પ્રકારના નિયમ તે અમે ઉત્તમ માન્યા છે; તે માટે એ નિયમમાંથી કોઈ એક નિયમ જે તે ચોમાસાને વિષે વિશેષપણે ભક્તિએ કરીને ધારવો. ||૭૮||

The vows should comprise one of the following: (1) listening to the divine biography of the Lord; (2) reading this divine biography; (3) singing *kirtan* in praise of God; (4) performing *mahapooja*; (5) chanting the name of the Lord; (6) reciting the verses depicting the glory of God; (7) performing *pradakshina* (reverential encircling of the Lord's *murti*); ||77||

(8) Performing *sashtang dandvat pranam* (eight-fold prostrations before the Lord's *murti*). During these months of *chaturmas*, an oath must be taken to perform at least one of these devotional practices daily. ||78||

Mahapooja involves chanting the Janmangal or Sarvamangal Stotra, whilst offering flowers, sacred *tulsi* leaves, rice etc. to the Lord. *Panchanmrut snaan* (ceremonial worship using the five nectars; milk, yoghurt, saffron, honey and sugar, is also sometimes performed as part of the *Mahapooja*.

एकादशीनां सर्वासां कर्तव्यं व्रतमादरात् ।
कृष्णजन्मदिनानां च शिवरात्रेश्च सोत्सवम् ॥७९॥

अने सर्व जे अेकादशीओ तेमनुं व्रत जे ते आदर थकी करवुं. तथा श्रीकृष्ण भगवानना जे जन्माष्टमी आदि जन्म दिवस तेमनुं व्रत जे ते आदर थकी करवुं तथा शिवरात्रीनुं व्रत जे ते आदर थकी करवुं अने ते व्रतना दिवसने विषे भोटा उत्सव करवा. ॥७९॥

All disciples must also observe the vows of *ekadashi* (11th day of each half of every month). Such vows must also be observed on the birthdays of Krishna etc. and on *Shivratri*, and these occasions should be celebrated with great ceremony. ||79||

Vows of self-discipline, including fasting, special ceremonial worship, vows of silence, abstinence, etc. are observed on certain special days. *Ekadashi* is one of these. The Hindu calendar is based around the lunar cycles. Each month is divided into 2 halves, each of 15 days. The first half corresponds to when the moon is waxing and the second half to when it is waning. The eleventh day into each half is *ekadashi*. Vows taken on this day are considered to have special importance.

The birthday of Krishna falls on the 8th day of the second half of the *Shraavan* month. *Shivratri* falls on the 13th day of the second half of the month of *Maha*.

उपवासदिने त्याज्या दिवानिद्रा प्रयत्नतः ।
उपवासस्तया नश्येन्मैथुनेनैव यन्तृणाम् ॥८०॥

अने જે દિવસે વ્રતનો ઉપવાસ કર્યો હોય તે દિવસે અતિશય યત્ને કરીને દિવસની નિદ્રાનો ત્યાગ કરવો કેમ જે જેમ મૈથુને કરીને મનુષ્યના ઉપવાસનો નાશ થાય છે તેમ જ દિવસની નિદ્રાએ કરીને મનુષ્યના ઉપવાસનો નાશ થઈ જાય છે. ॥૮૦॥

Sleeping during the day of a fast is forbidden. Performing sexual acts during a fast invalidates the vow. In a similar manner, sleeping during a fast also invalidates vows. ||80||

सर्ववैष्णवराजश्रीवल्लभाचार्यनन्दनः ।
श्रीविठ्ठलेशः कृतवान् यं व्रतोत्सवनिर्णयम् ॥८१॥

અને સર્વ વૈષ્ણવના રાજા એવા જે શ્રીવલ્લભાચાર્ય તેના પુત્ર જે શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી તે જે તે વ્રત અને ઉત્સવના નિર્ણયને કરતા હતા. ॥૮૧॥

Shree Vithalnathji, son of Shree Vallabhacharya, and the advocator of the philosophy of V aishnavism has given clear directives about how to observe religious vows and festivals. ||81||

Vaishnava are those who worship Vishnu. Krishna is considered the prominent incarnation of Vishnu. Other incarnations include Ram, Matsya, Koorma, Vaman, Nrusinh, Parshuram and Buddha. The supreme Lord Swaminarayan is the *avtaari* (incarnator) of all these *avtaar* (incarnations). Thus, Lord Swaminarayan is *sarvavataari* (incarnator of all incarnations).

कार्यास्तमनुसृत्यैव सर्व एव व्रतोत्सवाः ।
सेवारीतिश्च कृष्णस्य ग्राह्या तदुदितैव हि ॥८२॥

अने ते विट्कलनाथजीं अर्च्यो जे निर्णय तेने ज अनुसरीने सर्वे व्रत
ने उत्सव करवा अने ते विट्कलनाथजीं अर्च्यो कडी जे श्रीकृष्णानी सेवारीति
तेनुं ज अर्चण करवुं. ॥८२॥

My disciples must observe all vows in strict adherence to these procedures (as described by Shree Vithalnathji) and should adopt these methods for their own devotional practices. ||82||

कर्तव्या द्वारिकामुख्यतीर्थयात्रा यथाविधि ।
सर्वैरपि यथाशक्ति भाव्यं दीनेषु वत्सलैः ॥८३॥

अने सर्वे जे अमारा आश्रित तेमणो द्वारिका आदिक जे तीर्थ तेमनी
यात्रा जे ते पोताना सामर्थ्य प्रमाणो यथाविधिं अर्च्यो करीने करवी अने
वणी पोताना सामर्थ्य प्रमाणो दीनजनने विषे दयावान थावुं. ॥८३॥

All My disciples should visit Dwarika and other sacred places of pilgrimage. They should give aid in charity to help the needy, according to their individual means. ||83||

Dwarika refers to the sacred site where the granter of salvation presides, i.e. Shree Swaminarayan Gadi, where the supreme Lord Swaminarayan is ever present through the Acharyashree of Shree Swaminarayan Gadi.

विष्णुः शिवो गणपतिः पार्वती च दिवाकरः ।
एताः पूज्यतया मान्या देवताः पञ्च मामकैः ॥८४॥

अने अमारा જે આશ્રિત તેમણે વિષ્ણુ, શિવ, ગણપતિ, પાર્વતી અને સૂર્ય એ પાંચ દેવ જે તે પૂજ્યપણે કરીને માનવા. ॥૮૪॥

The following five deities should be held with the highest of reverence; V ishnu, Shiv, Ganpati, Parvati and Surya. ||84||

In this context, Vishnu refers to Lord Swaminarayan. Ganpati is the *Sankalpa murti* of the Lord (the manifestation of the Lord in another form). Shiv refers to *Anadi-mukta* (the greatest status of a liberated soul, who live within the Lord's *murti* in union with His *murti*). Parvati refers to the Lord's *Param-ekantik-mukta* (emancipated souls, who reside in close proximity to the Lord's *murti* in *Akshardham*). Surya refers to the Lord's *Ekantik-mukta* (who live within a human body on this earth).

भूताद्युपद्रवे क्वापि वर्म नारायणात्मकम् ।
जप्यं च हनुमन्मन्त्रो जप्यो न क्षुद्रदैवतः ॥८५॥

अने जो क्यारेक (भूत प्रेतादिकनो उपद्रव थाय त्यारे तो नारायण
कवचनो जप करवो अथवा हनुमानना मंत्रनो जप करवो पण अ
विना भीजा कोई क्षुद्रदेवना स्तोत्र अने मंत्रनो जप न करवो. ॥८५॥

If they become inflicted by a spirit or ghostly apparition, My disciples must chant the *mantra* of Narayan Kavach, or the Hanuman*mantra*, but they must never resort to using the spells,*mantra* or incantations of another deity who has a lower status than these.
||85||

Here, the Lord is referring to the cruel practice that is rife amongst the ignorant. When faced by any calamity, they immediately believe that an evil spirit is the cause of this harassment. Frauds and swindlers take advantage of this naivety and exploit their misfortunes. Lord Swaminarayan says that one must never resort to such deception, but they should have an unfaltering faith in the almighty divine Lord.

खेरलन्दुशुओडररगे खरडडरनेऽडररः करररः ।
हलरवलशु शुकरलडरः सरुवेः करररः करुषुणडनुरुकडः ॥ॢॢ॥

अने सुूरुडनुं ने डुंरडरनुं डुरडशु थडे सते अडररर डे सरुवे सतुसंगुी तेडशुे डुीशु सरुवे कुरररनुी ततुकरण तुडरग करुीने डवलतुर थरुधने शुुरीकुरुषुशु डगवलननर डनुंरनुी डड करुवुी. ॥ॢॢ॥

During a solar or lunar eclipse, My disciples must stop all other activities, purify themselves and chant the *mantra* (Swaminarayan) of the supreme Lord. ||86||

The Puran (scriptures) narrate the story behind the conception of eclipses. At these times, it is said that the Sun or the Moon deities are engulfed by the demon Rahu. The end of the eclipse marks their escape. Disciples pray to the Lord at times of an eclipse, so that the deities are saved from the menacing demon.

खरतररडडथ तनुडुतुी करुतुवल सुनरनं सकेलकडु ।
डेडं डरनं गुहुररखनेः शकतुडरऽनुडेसुतुवरुडु ईशुवरः ॥ॢॣ॥

अने ते डुरडशु डुकरुध रहुडर डरुधुी वसुतुर सडरत सुनरन करुीने डे अडररर गुडसुथ सतुसंगुी डुीड तेडशुे डुीतरनर सरडथुड डुरडरशुे डरन करुवुं अने डे तुडरगुी डुीड तेडशुे डगवलननुी डुीशु करुवुी. ॥ॢॣ॥

When the eclipse is over, they should bathe fully clothed (so that the clothes are also washed and purified). My *gruhastha* disciples should give charitable donations according to their means. *Tyagi* should perform *pooja* to the Lord. ||87||

जन्माशौचं मृताशौचं स्वसम्बन्धानुसारतः ।
पालनीयं यथाशास्त्रं चातुर्वर्ण्यजनैर्मम ॥८८॥

अने अमारा सत्संगी अेवा जे यारे वर्णना मनुष्य तेमणे जन्मनुं
सूतक तथा मरणनुं सूतक ते पोतपोताना संबंधने अनुसारे करीने
यथाशास्त्र पाणवुं. ॥८८॥

My disciples from all four social classes must observe *sutak* (restrictions that are applied when a birth or death occurs within their close family) in accordance to the rules stipulated in the scriptures. ||88||

भाव्यं शमदमक्षान्तिसन्तोषादिगुणान्वितैः ।
ब्राह्मणैः शौर्यधैर्यादिगुणोपेतैश्च बाहुजैः ॥८९॥

अने जे ब्राह्मण वर्ण होय तेमणे शम, दम, क्षमा अने संतोष अे
आदिक जे गुण तेमणे युक्त थवुं अने जे क्षत्रिय वर्ण होय तेमणे
शूरवीरपणुं अने धीरज अे आदिक जे गुण तेमणे युक्त थवुं. ॥८९॥

***Brahman* should possess the qualities of calmness, self-discipline, forgiveness and contentment etc. *Kshatriyas* should be brave, courageous, confident etc. ||89||**

Hindu society is classified into four classes. By virtue of their nature, *Brahmins* are involved in scholastic pursuits, teaching and performing religious rites. *Kshatriyas* are considered the ruling and warrior class of society. *Vaishyas* are the workers, farmers, traders etc. *Shudras* work in a service capacity to all the other three classes. The followers of Lord Swaminarayan came from all four classes. This demonstrates His widespread popularity and the equality that He showed to all His disciples.

वैश्यैश्च कृषिवाणिज्यकुसीदमुखवृत्तिभिः ।
भवितव्यं तथा शूद्रैर्द्विजसेवादिवृत्तिभिः ॥९०॥

अने वैश्य वर्णो होय तेमणो कृषिकर्म तथा वाणिज्यापार तथा व्याजवटो अे आदिक जे वृत्तियो तेमणो करीने वर्तवुं अने जे शूद्र वर्णो होय तेमणो ब्राह्मणादिक त्रण वर्णनी सेवा करवी, अे आदिक जे वृत्तियो तेमणो करीने वर्तवुं. ॥९०॥

The Vaishya should be engaged in agriculture, trade and commerce, banking and other such professions. My devotees of the Shudra class should serve the other three classes. ||90||

संस्काराश्चाह्निकं श्राद्धं यथाकालं यथाधनम् ।
स्वस्वगृह्यानुसारेण कर्तव्यं च द्विजन्मभिः ॥९१॥

अने जे द्विज होय तेमणो गर्भाधानादिक संस्कार तथा आह्निक तथा श्राद्ध अे त्रण जे ते पोताना गृह्यसूत्रने अनुसारे करीने जेवो जेनो अवसर होय अने जेवी धन संपत्ति होय ते प्रमाणे करवां. ॥९१॥

At appropriate times, My dveej disciples should perform rites in strict adherence to the religious scriptures and in accordance to their own monetary capacity. These rites include the 16 purification ceremonies performed throughout a lifetime, daily rituals and shraadh (making ceremonial offerings to deceased ancestors or relatives.) ||91||

The 16 purification rites are called *sanskar*. These ceremonies are performed throughout a person's life, starting from his conception and ending with his funeral rites. Daily rituals refer to the worship, prayers, chanting etc.

अज्ञानाज्ज्ञानतो वाऽपि गुरु वा लघु पातकम् ।
क्वापि स्यात्तर्हि तत्रायश्चित्तं कार्यं स्वशक्तितः ॥९२॥

अने क्यारेक ज्ञाणे अथवा अज्ञाणे जो नानुं भोटुं पाप थर्छ ज्ञय तो
पोतानी शक्ति प्रमाणे ते पापनुं प्रायश्चित्त करवुं. ॥९२॥

**All My disciples must appropriately atone for any sins
that they have knowingly or inadvertently committed.
॥92॥**

In slok 93 – 121, the Lord directs us to His religious philosophy

वेदाश्च व्याससूत्राणि श्रीमद्भागवताभिधम् ।
पुराणं भारते तु श्रीविष्णोर्नामसहस्रकम् ॥९३॥

तथा श्रीभगवद्गीता नीतिश्च विदुरोदिता ।
श्रीवासुदेवमाहात्म्यं स्कान्दवैष्णवखण्डगम् ॥९४॥

धर्मशास्त्रान्तर्गता च याज्ञवल्क्यऋषेः स्मृतिः ।
एतान्यष्ट ममेष्टानि सच्छास्त्राणि भवन्ति हि ॥९५॥

अने ચાર વેદ તથા વ્યાસસૂત્ર તથા શ્રીમદ્ભાગવત નામે પુરાણ તથા મહાભારતને વિષે તો વિષ્ણુસહસ્ર નામ. ॥૯૩॥

તથા શ્રીભગવદ્ગીતા તથા વિદુરજીએ કહેલી જે નીતિ તથા સ્કંદપુરાણનો વિષ્ણુખંડ તેને વિષે રહ્યું એવું જે શ્રીવાસુદેવમાહાત્મ્ય. ॥૯૪॥

અને ધર્મશાસ્ત્રના મધ્યમાં રહી એવી જે યાજ્ઞવલ્ક્ય ઋષિની સ્મૃતિ એ જે આઠ સચ્છાસ્ત્ર તે અમને ઈષ્ટ છે. ॥૯૫॥

The four Vedas, Vyas Sutra, the Puran known as Shreemad Bhagwat, the section of the Mahabharat called Vishnusahasra. ||93||

The Bhagwad Geeta, the Vidur Niti and the Shree Vasudev Mahatmya section of the Vshnukhand that is found in the Skand Puran (one of the 18 Puran). ||94||

And the Yagnavalkya Smruti section of the Dharma Shashtra. These are the eight scriptures that I have chosen and which have a special significance. ||95||

The Vedas are the most ancient and sacred scriptures, consisting of four parts, Ruk, Yajur, Sam and Atharva. Vyas was a great author, scholar and sage who is said to be the author of the Puran, Shreemad Bhagwat and the Mahabharat. Lord Vishnu is said to have appeared as ten different incarnations. The Shreemad Bhagwat is a biography of all of these incarnations.

The Bhagwad Geeta is a discourse between Shree Krishna and his disciple Arjun, which forms a section of the Mahabharat.

Vidur is a famous character in the Mahabharat. He has discussed morality in great detail in the Vidur Niti.

Shree Vasudev Mahatmya is a section of the Skand Puran, which is a biography of Vasudev - Shree Krishna.

At the time when Lord Swaminarayan wrote this Shikshapatri, other scriptures of the Swaminarayan religion had not yet been written. The Swaminarayan philosophy is based around these ancient texts and so they can be used as a point of reference only. Lord Swaminarayan intended His disciples to consult scriptures of the Swaminarayan religion. This is clearly stated in slok 209 where Lord Swaminarayan has directed all to read the other texts of the religion to find the explanations and reasons behind each of the commandments given in this Shikshapatri.

स्वहितेच्छुभिरेतानि मच्छिष्यैः सकलैरपि ।
श्रोतव्यान्यथ पाठ्यानि कथनीयानि च द्विजैः ॥९६॥

અને પોતાના હિતને ઈચ્છતા એવા જે અમારા સર્વે શિષ્ય તેમણે એ આઠ સચ્છાસ્ત્ર જે તે સાંભળવાં અને અમારા આશ્રિત જે દ્વિજ તેમણે એ સચ્છાસ્ત્ર જે તે ભણવાં તથા ભણાવવાં તથા એમની કથા કરવી. ॥૯૬॥

It is in the best interests of My disciples that they listen to the recitals of these eight scriptures. My *dveej* disciples should study and give discourses about them. ॥96॥

तत्राचारव्यवहृतिनिष्कृतानां च निर्णये ।
ग्राह्या मिताक्षरोपेता याज्ञवल्क्यस्य तु स्मृतिः ॥९७॥

અને તે આઠ સચ્છાસ્ત્રમાંથી આચાર, વ્યવહાર અને પ્રાયશ્ચિત્ત એ ત્રણનો જે નિર્ણય કરવો તેને વિષે તો મિતાક્ષરા ટીકાએ યુક્ત એવી જે યાજ્ઞવલ્ક્ય ઋષિની સ્મૃતિ તેનું ગ્રહણ કરવું. ॥૯૭॥

When resolving issues about moral conduct, social customs or repentance, one should consult the Yagnavalkya Smruti with its Mitakshara commentary, from these eight scriptures. ॥97॥

श्रीमद्भागवतस्यैषु स्कन्धौ दशमपञ्चमौ ।
सर्वाधिकतया ज्ञेयौ कृष्णमाहात्म्यबुद्धये ॥९८॥

अने वणी अे आठ सख्छास्त्रने विषे जे श्रीमद्भागवत पुराण तेना दशम ने पंचम नामे जे बे स्कंध ते जे ते श्रीकृष्ण भगवानना महात्म्य ज्ञाणवाने अर्थे सर्वथी अधिकपण्णे ज्ञाणवा. ॥९८॥

To understand the glory of Krishna, the tenth and fifth sections of the Shreemad Bhagwat should be referred to. ||98||

दशमः पञ्चमः स्कन्धो याज्ञवल्क्यस्य च स्मृतिः ।
भक्तिशास्त्रं योगशास्त्रं धर्मशास्त्रं क्रमेण मे ॥९९॥

अने दशम स्कंध तथा पंचम स्कंध तथा याज्ञवल्क्यनी स्मृति अे जे त्रण, ते अनुक्रमे करीने अमारुं भक्तिशास्त्र, योगशास्त्र अने धर्मशास्त्र छे, कहेतां दशम स्कंध ते भक्तिशास्त्र छे अने पंचम स्कंध ते योगशास्त्र छे अने याज्ञवल्क्यनी स्मृति ते धर्मशास्त्र छे अेम ज्ञाणवुं. ॥९९॥

When seeking guidance about *bhakti* (devotion), *yog* (uniting with the Lord) and *dharma* (religious conduct), one should consult chapter ten and chapter five of the Bhagwat, and Yagnavalkya Smruti, respectively. ||99||

शारीरकाणां भगवद्गीतायाश्चावगम्यताम् ।
रामानुजाचार्यकृतं भाष्यमाध्यात्मिकं मम ॥१००॥

अने श्री रामानुजाचार्ये कुर्युं अेवुं जे व्याससूत्रनुं श्रीभाष्य तथा श्रीभगवद्गीतानुं भाष्य अे जे जे ते अमारुं अध्यात्मशास्त्र छे अेम ज्ञाषुं. ॥१००॥

My spiritual philosophy is contained within the Shree Bhashya commentary given by Ramanujacharya about the Vyas Sutra and the Bhagwad Gita. ||100||

Ramanujacharya was a philosopher in the eleventh century CE.

एतेषु यानि वाक्यानि श्रीकृष्णस्य वृषस्य च ।
अत्युत्कर्षपराणि स्युस्तथा भक्तिविरागयोः ॥१०१॥

मन्तव्यानि प्रमाणानि तान्येवेतरवाक्यतः ।
धर्मेण सहिता कृष्णभक्तिःकार्येति तद्रहः ॥१०२॥

अने એ સર્વે સચ્ચાસ્ત્રને વિષે જે વચન તે જે તે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનું સ્વરૂપ તથા ધર્મ તથા ભક્તિ તથા વૈરાગ્ય એ ચારના અતિ ઉત્કર્ષપણાને કહેતાં હોય. ॥૧૦૧॥

તે વચન જે તે બીજાં વચન કરતાં પ્રધાનપણે માનવાં અને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની ભક્તિ તે જે તે ધર્મે સહિત જે કરવી એવી રીતે તે સર્વે સચ્ચાસ્ત્રનું રહસ્ય છે. ॥૧૦૨॥

The sections from these eight scriptures that describe the Lord's murti and which give guidance about *dharma*, *bhakti* and *vairagya* (asceticism). ||101||

Should be given a greater emphasis than the other sections, because the common teaching of all these scriptures is that devotional practices to the Lord must be in accordance to *dharma*. ||102||

धर्मो ज्ञेयः सदाचारः श्रुतिस्मृत्युपपादितः ।
 माहात्म्यज्ञानयुग्भूरिस्नेहो भक्तिश्च माधवे ॥१०३॥

અને શ્રુતિ સ્મૃતિ તેમણે પ્રતિપાદન કર્યો એવો જે સદાચાર તે ધર્મ જાણવો અને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાને વિષે મહાત્મ્યજ્ઞાને સહિત જે ઘણો સ્નેહ તે ભક્તિ જાણવી. ॥૧૦૩॥

The definition of *dharma*, as described in the Shruti and Smruti, is to live with *sadaachaar* (good and moral conduct). *Bhakti* is defined as an immense love for the supreme Lord that is combined with a genuine understanding and knowledge of His greatness. ||103||

The words and teachings of the Lord Himself are known as Shruti (i.e. Vachanamrut, Shikshapatri etc.). Guidance from great sants of the Lord is called Smruti.

वैराग्यं ज्ञेयमप्रीतिः श्रीकृष्णेतरवस्तुषु ।
 ज्ञानं च जीवमायेशरूपाणां सुष्ठु वेदनम् ॥१०४॥

અને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાને વિના અન્ય પદાર્થમાં પ્રીતિ નહિ તે વૈરાગ્ય જાણવો અને જીવ, માયા અને ઈશ્વર તેમના સ્વરૂપને જે રૂડી રીતે જાણવું તેને જ્ઞાન કહીએ. ॥૧૦૪॥

True *vairagya* is when you have no affection for anyone or anything except for the Lord. *Gnan* (spiritual knowledge) is defined as an understanding of the form and characteristics of *jeev* (soul), *maya* (worldly illusion) and the Lord. ||104||

हत्स्थोऽणुसूक्ष्मश्चिद्रूपो ज्ञाता व्याप्याखिलां तनुम् ।
ज्ञानशक्त्या स्थितो जीवो ज्ञेयोऽच्छेद्यादिलक्षणः ॥१०५॥

अने જે જીવ છે તે હૃદયને વિષે રહ્યો છે ને અણુ સરખો સૂક્ષ્મ છે ને ચેતનરૂપ છે ને જાણનારો છે અને પોતાની જ્ઞાનશક્તિએ કરીને નખથી શિખાપર્યંત સમગ્ર પોતાના દેહ પ્રત્યે વ્યાપીને રહ્યો છે અને અછેદ, અભેદ, અજર, અમર ઈત્યાદિક છે લક્ષણ જેનાં એવો જીવ છે એમ જાણવો. ॥૧૦૫॥

Jeev exists in one's heart. It is infinitesimal in size and is a fully conscious entity. It pervades throughout the entire body and knows about its every aspect. Jeev has the special qualities of being *achchedya* (indestructible), *abheda* (impenetrable), *ajar* (imperishable) and *amar* (immortal). ||105||

શ્રીમદ્વેદાંત સમીક્ષા

त्रिगुणात्मा तमः कृष्णशक्तिर्देहस्तदीययोः ।
जीवस्य चाहंममताहेतुर्मायावगम्यताम् ॥१०६॥

अने જે માયા છે તે ત્રિગુણાત્મિકા છે ને અંધકારરૂપ છે ને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની શક્તિ છે અને આ જીવને દેહ તથા દેહના સંબંધી તેમને વિષે અહંમમત્વની કરાવનારી છે એમ માયાને જાણવી. ॥૧૦૬॥

Maya comprises of three qualities (satva, rajas and tamas) and it is dark in complexion. Maya is the power of the Lord and it is this maya that makes us consider our physical bodies and our family relations as truly belonging to us. ||106||

Satva are the qualities comprising of tranquillity, restraint, purity and peace of mind. Rajas are the passion and pleasure seeking attributes of Maya. Tamas are the evil qualities that lead us to become angry, resentful, arrogant and destructive.

हृदये जीववज्जीवे योऽन्तर्यामितया स्थितः ।
ज्ञेयः स्वतन्त्र ईशोऽसौ सर्वकर्मफलप्रदः ॥१०७॥

अने જે ઈશ્વર છે તે જે તે જેમ હૃદયને વિષે જીવ રહ્યો છે તેમ તે જીવને વિષે અંતર્યામીપણે કરીને રહ્યા છે ને સ્વતંત્ર છે ને સર્વ જીવને કર્મફળના આપનારા છે એમ ઈશ્વરને જાણવા. ॥૧૦૭॥

Just as jeev lives within our hearts, the Lord resides within jeev by virtue of His powers to know everything. The Lord does not have any restrictions. He is almighty and able to do whatever He pleases. The Lord repays the deeds of everyone in an appropriate manner||107||

The Lord is *antaryami* (omniscient) and *sarvotkrusht* (supreme). He knows how best to treat each of His disciples and He rewards their good deeds in the manner that is most appropriate and beneficial to them.

स श्रीकृष्णः परंब्रह्म भगवान् पुरुषोत्तमः ।
उपास्य इष्टदेवो नः सर्वाविर्भावकारणम् ॥१०८॥

अने ते ईश्वर ते कया तो परब्रह्म पुरुषोत्तम अेवा जे श्रीकृष्ण भगवान् ते ईश्वर छे अने ते श्रीकृष्ण जे ते आपणा इष्टदेव छे ने उपासना करवा योग्य छे अने सर्व अवतारना कारण छे. ॥१०८॥

The Lord, Shree Krishna is the greatest entityl admire Him the most. He is the cause of all other incarnations and is thus truly worthy to be worshipped. ||108||

Here, Shree Krishna refers to the supreme Lord Swaminarayan. Jeevanpran Shree Abji Bapashree has clarified this throughout the Rahasyarth Pradeepika Tika (commentary) to the Vachanamrut but especially in Gadhada middle section, Chapter 29.

स राधया युतो ज्ञेयो राधाकृष्ण इति प्रभुः ।
रुक्मिण्या रमयोपेतो लक्ष्मीनारायणः स हि ॥१०९॥

ज्ञेयोऽर्जुनेन युक्तोऽसौ नरनारायणाभिधः ।
बलभद्रादियोगेन तत्तन्नामोच्यते स च ॥११०॥

एते राधादयो भक्तास्तस्य स्युः पार्श्वतः क्वचित् ।
क्वचित्तदङ्गेऽतिस्नेहात् स तु ज्ञेयस्तदैकलः ॥१११॥

अतश्चास्य स्वरूपेषु भेदो ज्ञेयो न सर्वथा ।
चतुरादिभुजत्वं तु द्विबाहोस्तस्य चैच्छिकम् ॥११२॥

અને સમર્થ એવા જે શ્રીકૃષ્ણ તે જે તે રાધિકાજીએ યુક્ત હોય ત્યારે 'રાધાકૃષ્ણ' એવે નામે જાણવા અને રુકમણીરૂપ જે લક્ષ્મી તેમણે યુક્ત હોય ત્યારે લક્ષ્મીનારાયણ એવે નામે જાણવા. ॥૧૦૯॥

અને એ શ્રીકૃષ્ણ જે તે અર્જુને યુક્ત હોય ત્યારે 'નરનારાયણ' એવે નામે જાણવા અને વળી તે શ્રીકૃષ્ણ જે તે બલભદ્રાદિકને યોગે કરીને તે તે નામે કહેવાય છે એમ જાણવું. ॥૧૧૦॥

અને જે રાધાદિક ભક્ત તે જે તે ક્યારેક તો તે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને પડખે હોય છે અને ક્યારેક તો અતિ સ્નેહે કરીને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનના અંગને વિષે રહે છે ત્યારે તો તે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન એકલા જ હોય એમ જાણવા. ॥૧૧૧॥

એ હેતુ માટે એ શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનાં જે સ્વરૂપ તેમને વિષે સર્વ પ્રકારે કરીને ભેદ ન જાણવો અને ચતુર્ભુજપણું, અષ્ટભુજપણું, સહસ્રભુજપણું ઈત્યાદિક જે ભેદ જણાય છે તે તો દ્વિભુજ એવા જે તે શ્રીકૃષ્ણ તેમની ઈચ્છાએ કરીને છે એમ જાણવું. ॥૧૧૨॥

When Shree Krishna is united with Radha, he should be referred to as Radhakrishna. When he is with Laxmi, he should be known as Laxminarayan. ||109||

When he is with Arjun, he should be known as Narnarayan. Similarly, when Shree Krishna is with Balbhadrha etc., he should be called using the appropriate name. ||110||

Sometimes, Shree Krishna is seen with Radha alongside him. At other times, because of her immense affection for the Lord, she merges within him. The Lord should then be considered to be alone. ||111||

Because of these differences, one must never consider Shree Krishna as having multiple forms. If he appears in a different guise, such as in a form with four, eight or a thousand arms, that is because of his own will. ||112||

The supreme Lord has innumerable disciples all belonging to various categories, all living appropriately in accordance to the degree of their dedication unto the Lord. For example, *Anadi-mukta* reside within the Lord's murti, whereas *Param-ekantik-mukta* live in the vicinity of Lord. Radha, Laxmi, Arjun and Balbhadrha refer to the Lord's ardent worshippers.

तस्यैव सर्वथा भक्तिः कर्तव्या मनुजैर्भुवि ।
निःश्रेयसकरं किञ्चित्ततोऽन्यन्नेति दृश्यताम् ॥११३॥

अने એવા જે તે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તેની જે ભક્તિ તે જે પૃથ્વીને વિષે સર્વ મનુષ્ય તેમણે કરવી અને તે ભક્તિ થકી બીજું કલ્યાણકારી સાધન કાંઈ નથી એમ જાણવું. ॥૧૧૩॥

All people upon this earth should worship this Lord. They must acknowledge that only ardent worship can lead them to their ultimate aim, salvation. ||113||

गुणिनां गुणवत्ताया ज्ञेयं ह्येतत् परं फलम् ।
कृष्णे भक्तिश्च सत्सङ्गोऽन्यथा यान्ति विदोऽप्यधः ॥११४॥

અને વિદ્યાદિક ગુણવાળા જે પુરુષ તેમના ગુણવાનપણાનું એ જ પરમ ફળ જાણવું; કયું ? તો જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને વિષે ભક્તિ કરવી ને સત્સંગ કરવો અને એમ ભક્તિ ને સત્સંગ એ બે વિના તો વિદ્વાન હોય તો પણ અધોગતિને પામે છે. ॥૧૧૪॥

The greatest reward for the virtues of scholars is devotion unto the Lord and the *satsang* (the association with His *sankalpa murti*, *sant* and devotees). Without these, even a scholar will have to face degeneration, and wander in the cycle of birth and death. ||114||

કૃષ્ણસ્તદવતારાશ્ચ ધ્યેયાસ્તત્પ્રતિમાઽપિ ચ ।
 ન તુ જીવા નૃદેવાઘા ભક્તા બ્રહ્મવિદોઽપિ ચ ॥૧૧૫॥

અને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તથા શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનના અવતાર તે જે તે ધ્યાન કરવા યોગ્ય છે તથા શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની જે પ્રતિમા તે પણ ધ્યાન કરવા યોગ્ય છે માટે એમનું ધ્યાન કરવું અને મનુષ્ય તથા દેવાદિક જે જીવ તે તો શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનના ભક્ત હોય અને બ્રહ્મવેત્તા હોય તો પણ ધ્યાન કરવા યોગ્ય નથી માટે એમનું ધ્યાન ન કરવું.
 ॥૧૧૫॥

My disciples may meditate to the Lord, His incarnations or His *murti* (image or idol) but never to humans or other deities, even if they are the disciples of the Lord who have attained a high spiritual status. ॥115॥

શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન

निजात्मानं ब्रह्मरूपं देहत्रयविलक्षणम् ।

विभाव्य तेन कर्तव्या भक्तिः कृष्णस्य सर्वदा ॥११६॥

અને સ્થૂલ, સૂક્ષ્મ અને કારણ એ જે ત્રણ દેહ તે થકી વિલક્ષણ એવો જે પોતાનો જીવાત્મા તેને બ્રહ્મરૂપની ભાવના કરીને પછી તે બ્રહ્મરૂપે કરીને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની ભક્તિ જે તે સર્વકાળને વિષે કરવી.
॥૧૧૬॥

My disciples should have faith that their souls have become *brahamaroop* (have the same qualities as the Lord) and that they have become segregated from all three aspects of their bodies; *sthoor* (material body), *sookshma* (invisible body) and *karan* (eternal body). And having realised their great status, they should worship the Lord in an appropriate manner. ||116||

Having the characteristics of the Lord, i.e. becoming *brahamaroop* (*Purushottamroop*), does not mean that a soul has become the Lord. As it says in Slok 111, when the Lord's disciple has become merged within His murti, it appears that the Lord is alone. But a distinction always remains between the Lord and His disciple. This is the fundamental aspect of Lord Swaminarayan's Vishishtadvait philosophy, slok 121. An example that is given to explain this is that of sugar and milk. They are two separate entities. But, when they combine, it appears as if they have become one. In reality, they remain separate entities, the milk never becomes sugar and the sugar never becomes milk. Similarly, when a soul becomes *Purushottamroop*, and becomes merged within the Lord's murti, the soul acquires the characteristics of the Lord, but nevertheless, remains His servant.

Sthoor refers to one's physical body. Within each of us, there exists a psychological body through which good and bad thoughts are created. This is called the *sookshma* body. There is also an entity that remains throughout an individual's innumerable lives. This may sometimes become evident when events are cognised (dreams, déjà vu etc.). These thoughts come from experiences from previous lives, through one's eternal, *karan* body. When one becomes *Purushottamroop*, all three bodies are relinquished.

શ્રવ્યઃ શ્રીમદ્ભાગવતદશમસ્કન્ધ આદરાત્ ।
 પ્રત્યહં વા સકૃદ્વર્ષે વર્ષે વાચ્યોઽથ પઞ્ડિતૈઃ ॥૧૧૭॥

અને શ્રીમદ્ભાગવત પુરાણનો જે દશમ સ્કંધ તે જે તે નિત્ય પ્રત્યે આદર થકી સાંભળવો અથવા વર્ષોવર્ષ એકવાર સાંભળવો અને જે પંડિત હોય તેમણે નિત્ય પ્રત્યે વાંચવો અથવા વર્ષોવર્ષ એકવાર વાંચવો. ॥૧૧૭॥

A narration from the tenth section of the Shreemad Bhagwat should be heard daily. If this is not possible, its recital must be heard at least once every year Those who are educated should read this section daily Again, if this is not possible, it must be read completely at least once every year. ||117||

The tenth section of the Shreemad Bhagwat refers to the *Svabhavik Chestaa Pad* (ten hymns that narrate the divine biography of the Lord), which are recited each day.

कारणीया पुरश्चर्या पुण्यस्थानेऽस्य शक्तिः ।
विष्णुनामसहस्रादेश्चापि कार्येप्सितप्रदा ॥११८॥

अने જે દશમસ્કંધ તેનું પુરશ્ચરણ જે તે પુણ્ય સ્થાનકને વિષે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરવું કરાવવું અને વળી વિષ્ણુસહસ્ર નામ આદિક જે સચ્છાસ્ત્ર તેનું પુરશ્ચરણ પણ પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરવું કરાવવું. તે પુરશ્ચરણ કેવું છે તો પોતાના મનવાંછિત ફળને આપે એવું છે. ॥૧૧૮॥

The *purashcharan* (recital) of the tenth section of the Shreemad Bhagwat, the Vishnusahasra or other scriptures should be performed at a sacred site, as it is this *purashcharan* that will enable one's wishes to be fulfilled. ॥118॥

दैव्यामापदि कष्टायां मानुष्यां वागदादिषु ।
यथा स्वपररक्षा स्यात्तथा वृत्यं न चान्यथा ॥११९॥

અને કષ્ટની દેનારી એવી કોઈ દેવ સંબંધી આપદા આવી પડે તથા મનુષ્ય સંબંધી આપદા આવી પડે તથા રોગાદિક આપદા આવી પડે તેને વિષે જેમ પોતાની ને બીજાની રક્ષા થાય તેમ વર્તવું પણ બીજી રીતે ન વર્તવું. ॥૧૧૯॥

In response to a tragedy , whether it is a natural calamity, caused by another person, or an illness, My disciples should always react in a manner that will best protect themselves and all others. They must never behave in any other way. ॥119॥

देशकालवयोवित्तजातिशक्त्यनुसारतः ।

आचारो व्यवहारश्च निष्कृतं चावधार्यताम् ॥१२०॥

અને આચાર વ્યવહાર અને પ્રાયશ્ચિત્ત એ જે ત્રણ વાનાં તે જે તે દેશ, કાળ, અવસ્થા, દ્રવ્ય, જાતિ અને સામર્થ્ય એટલાને અનુસારે કરીને જાણવાં. ॥૧૨૦॥

My disciples should appropriately adapt their behaviour, the manner in which they deal with other people and the methods employed in the atonement of sins that have been committed, according to the particular situation, i.e. the place, time, age, means, social class, ability etc. ॥120॥

मतं विशिष्टाद्वैतं मे गोलोको धाम चेप्सितम् ।

तत्र ब्रह्मात्मना कृष्णसेवा मुक्तिश्च गम्यताम् ॥१२१॥

અને અમારો જે મત તે વિશિષ્ટાદ્વૈત છે એમ જાણવું અને અમને પ્રિય એવું જે ધામ તે ગોલોક છે એમ જાણવું. અને તે ધામને વિષે બ્રહ્મરૂપે કરીને જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની સેવા કરવી તે અમે મુક્તિ માની છે એમ જાણવું. ॥૧૨૧॥

You should all know the following; I promote the philosophy of Vishishtadwait. The abode I hold dear, is Golok. Rendering services to the Lord in that abode, believing oneself to be *brahmaroop*, is considered by Me to be the attainment of true salvation. ॥121॥

Golok in this context refers to the divine abode of Lord Swaminarayan, Akshardham. Jeevanpran Shree Abji Bapashree has explained this definition in the Rahasyartha Pradipeeka Tika (commentary) to the Vachanamrut (Introduction, Question 1).

एते साधारणा धर्माः स्त्रीणां पुंसां च सर्वतः ।
मदाश्रितानां कथिता विशेषानथ कीर्तये ॥१२२॥

अने आ જે પૂર્વે સર્વે ધર્મ કહ્યા તે જે તે અમારા આશ્રિત જે ત્યાગી ગૃહસ્થ બાઈ ભાઈ સર્વે સત્સંગી તેમના સામાન્ય ધર્મ કહ્યા છે કહેતાં સર્વ સત્સંગી માત્રને સરખા પાળવાના છે અને હવે એ સર્વેના જે વિશેષ ધર્મ છે તેમને પૃથક્પૃથક્પણે કરીને કહીએ છીએ. ॥૧૨૨॥

All the rules stated previously are equally applicable to all My disciples. From here onwards, I shall recite the individual obligations of each category of disciple. ॥122॥

In slok 123 - slok 132, Lord Swaminarayan describes the additional specific responsibilities of the Acharya

मज्ज्येष्ठावरजभ्रातृसुताभ्यां तु कदाचन ।
स्वासन्नसम्बन्धहीना नोपदेश्या हि योषितः ॥१२३॥

(હવે પ્રથમ ધર્મવંશી જે આચાર્ય અને તેમની પત્નીઓ તેમના જે વિશેષ ધર્મ તે કહીએ છીએ) અમારા મોટા ભાઈ અને નાના ભાઈ તેમના પુત્ર જે અયોધ્યાપ્રસાદ અને રઘુવીર તેમણે પોતાના સમીપ સંબંધ વિનાની જે બીજી સ્ત્રીઓ તેમને મંત્ર ઉપદેશ ક્યારેય ન કરવો. ॥૧૨૩॥

The sons of My elder and younger brothers (Ayodhyaprasad and Raghuvir respectively) must never give guidance or initiation into the religion, to any female who is not closely related to them. ॥123॥

न स्पृष्टव्याश्च ताः क्वापि भाषणीयाश्च ता नहि ।
 क्रौर्यं कार्यं न कस्मिंश्चिन्न्यासो रक्ष्यो न कस्यचित् ॥१२४॥

अने ते स्त्रीओने क्यारेय पण अडवुं नहि, अने ते साथे भोळवुं नहि अने कोई जवने विषे क्रूरपणुं न करवुं अने कोईनी थापण न राखवी. ॥१२४॥

They must never touch or speak to unrelated women. They must never show cruelty to anyone. These Acharya are forbidden to hoard money for other people. ||124||

प्रतिभूत्वं न कस्यापि कार्यं च व्यावहारिके ।
 भिक्षयाऽऽपदतिक्रम्या न तु कार्यमृणं क्वचित् ॥१२५॥

अने व्यवहार कार्यने विषे केनुं पण जमानगरं न करवुं अने कोई आपत्काण आवी पडे तो भिक्षा मागीने पोतानो निर्वाड करीने ते आपत्काणने उल्लंघवो पण कोईनुं करज तो क्यारेय न करवुं. ॥१२५॥

In social affairs, they must never act as surety for anyone. If they fall upon hardship, they should beg for alms for their sustenance, but they must never ask for loans and become in debt. ||125||

स्वशिष्यार्पितधान्यस्य कर्तव्यो विक्रयो न च ।
जीर्णं दत्त्वा नवीनं तु ग्राह्यं तन्नैव विक्रयः ॥१२६॥

अने पोताना जे शिष्य तेमणे धर्म निमित्त पोताने आधुं जे अन्न ते वेयवुं नछि अने ते अन्न जूनुं थाय तो ते जूनुं कोर्कने दईने नवुं लेवुं अने अेवी रीते जे जूनानुं नवुं करवुं ते वेय्युं न कडेवाय. ॥१२६॥

If any disciple has given them grain as religious donations, it should never be sold. However if it is old, it may be exchanged for new grain, such exchanging is not considered selling. ||126||

भाद्रशुक्लचतुर्थ्यां च कार्यं विघ्नेशपूजनम् ।
ईषकृष्णचतुर्दश्यां कार्याऽर्चा च हनुमतः ॥१२७॥

अने भाद्रवा सुद यतुर्थीने दिवसे गणपतिनी पूजा करवी तथा आसो वद यतुर्दशीने दिवसे उनुमानजीनी पूजा करवी. ॥१२७॥

They must ceremonially worship Ganpati of the 4th day of the bright half of the *Bhadarva* month. On the 14th day of the dark half of the *Aso* month, they must worship Hanumanji. ||127||

Ganpati is the deity recognised by his elephant head. Hanumanji is recognised by his monkey-like features. They were both devout servants of the Lord.

मदाश्रितानां सर्वेषां धर्मरक्षणहेतवे ।
गुरुत्वे स्थापिताभ्यां च ताभ्यां दीक्ष्या मुमुक्षवः ॥१२८॥

अने अमारे आश्रित जे सर्वे सत्संगी तेमना धर्मनी रक्षा करवाने अर्थे अे सर्वेना गुरुपणाने विषे अमे स्थापन कर्या अेवा जे ते अयोध्याप्रसाद अने रघुवीर तेमणे मुमुक्षुजनने दीक्षा आपवी. ॥१२८॥

I have established these *Acharya* as the *guru* of all My disciples, so that they can act as protectors of the faith. They should give *diksha* (initiation into the faith) to all *mumukshu* (people who are seeking salvation). ||128||

यथाधिकारं संस्थाप्याः स्वे स्वे धर्मे निजाश्रिताः ।
मान्याः सन्तश्च कर्तव्यः सच्छास्त्राभ्यास आदरात् ॥१२९॥

अने पोताना आश्रित जे सर्वे सत्संगी तेमने अधिकार प्रमाणे पोतपोताना धर्मने विषे राखवा अने साधुने आदर थकी मानवा तथा सच्छास्त्रनो अभ्यास आदरथकी करवो. ॥१२९॥

९

The *Acharya* should give inspiration appropriately to all their followers so that they can uphold their respective responsibilities and rules of the religion. The *Acharya* must maintain a great respect for all *sadhu*, and they must study the holy scriptures most reverently ||129||

मया प्रतिष्ठापितानां मन्दिरेषु महत्सु च ।
लक्ष्मीनारायणादीनां सेवा कार्या यथाविधि ॥१३०॥

अने मोटां जे मंदिर तेमने विषे अमे स्थापन कर्या अेवां जे श्रीलक्ष्मीनारायण आदिक श्रीकृष्णनां स्वरूप तेमनी जे सेवा ते यथाविधिअे करीने करवी. ॥१३०॥

They must perform rituals and ceremonies before the *murti* of the Lord, such as Laxminarayan, whom I have installed in the big temples. ||130||

भगवन्मन्दिरं प्राप्तो योऽन्नार्थी कोऽपि मानवः ।
आदरात् स तु संभाव्यो दानेनान्नस्य शक्तितः ॥१३१॥

अने भगवानना मंदिर प्रत्ये आव्यो जे उरकोई अन्नार्थी मनुष्य तेनी पोताना सामर्थ्य प्रमाणे अन्नना दाने करीने आदर थकी संभावना करवी. ॥१३१॥

Anyone who approaches a temple of the Lord in search of food, should be welcomed and suitably provided for, according to the financial capacity of the Acharya. ||131||

संस्थाप्य विप्रं विद्वांसं पाठशालां विधाप्य च ।
प्रवर्तनीया सद्विद्या भुवि यत्सुकृतं महत् ॥१३२॥

अने विद्यार्थी ભણાવ્યાની શાળા કરાવીને પછી તેમાં એક વિદ્વાન બ્રાહ્મણને રાખીને પૃથ્વીને વિષે સદ્વિદ્યાની પ્રવૃત્તિ કરાવવી. કેમ જે વિદ્યાદાને કરીને મોટું પુણ્ય થાય છે. ॥૧૩૨॥

They must establish schools and employ educated scholars to teach in them. The spreading of knowledge amongst the people at large is considered a very commendable deed. ||132||

In slok 133 and slok 134, the Lord has given additional instruction to the wives of these two Acharya.

अथैतयोस्तु भार्याभ्यामाज्ञया पत्युरात्मनः ।
कृष्णमन्त्रोपदेशश्च कर्तव्यः स्त्रीभ्य एव हि ॥१३३॥

अने હવે એ અયોધ્યાપ્રસાદ અને રઘુવીર એ બેની જે પત્નીઓ તેમણે પોતપોતાના પતિની આજ્ઞાએ કરીને સ્ત્રીઓને જ શ્રીકૃષ્ણના મંત્રનો ઉપદેશ કરવો પણ પુરુષને ન કરવો. ॥૧૩૩॥

The wives of the Acharya may initiate women into the religion, according to the directions given by their husbands. They must never give initiation to men. ॥133॥

स्वासन्नसम्बन्धहीना नरास्ताभ्यां तु कर्हिचित् ।
न स्पृष्टव्या न भाष्याश्च तेभ्यो दर्श्यं मुखं न च ॥१३४॥

અને વળી તે બે જણની જે પત્નીઓ તેમણે પોતાના સમીપ સંબંધ વિનાના જે પુરુષ તેમનો સ્પર્શ ક્યારેય ન કરવો અને તેમની સાથે બોલવું નહિ ને તેમને પોતાનું મુખ પણ ન દેખાડવું. (એવી રીતે ધર્મવંશી આચાર્ય અને તેમની પત્નીઓ તેમના જે વિશેષ ધર્મ તે કહ્યા.) ॥૧૩૪॥

The wives of the Acharya must never touch, talk or even show their faces to any man who is not closely related to them. ॥134॥

Slok 135 - 156 describe the additional specific responsibilities of the Lord's gruhastha disciples.

गृहाख्याश्रमिणो ये स्युः पुरुषा मदुपाश्रिताः ।
स्वासन्नसम्बन्धहीना न स्पृश्या विधवाश्च तैः ॥१३५॥

(હવે ગૃહસ્થાશ્રમીના જે વિશેષ ધર્મ છે તે કહીએ છીએ) અમારે આશ્રિત જે ગૃહસ્થાશ્રમી પુરુષ તેમણે પોતાના સમીપ સંબંધ વિનાની જે વિધવા સ્ત્રીઓ તેમનો સ્પર્શ ન કરવો. ॥૧૩૫॥

My gruhastha male disciples must never touch a widow, except those who are close relations. ||135||

मात्रा स्वस्रा दुहित्रा वा विजने तु वयःस्थया ।
अनापदि न तैः स्थेयं कार्यं दानं न योषितः ॥१३६॥

અને તે ગૃહસ્થાશ્રમી પુરુષ તેમણે યુવાન અવસ્થાએ યુક્ત એવી જે પોતાની મા, બેન અને દીકરી તે સંગાથે પણ આપત્કાળ વિના એકાંત સ્થળને વિષે ન રહેવું અને પોતાની સ્ત્રીનું દાન કોઈને ન કરવું. ॥૧૩૬॥

My male gruhastha disciples should never stay in solitude with their young mother, sister or daughter, except if this is absolutely unavoidable. They must never give away their wife to another person for any reason. ||136||

This command is given so that no illicit association between men and their closely related females occurs.

प्रसङ्गो व्यवहारेण यस्याः केनापि भूपतेः ।
भवेत्तस्याः स्त्रियाः कार्यः प्रसङ्गो नैव सर्वथा ॥१३७॥

अने જે સ્ત્રીને કોઈ પ્રકારના વ્યવહારે કરીને રાજાનો પ્રસંગ હોય તેવી સ્ત્રીનો જે પ્રસંગ તે કોઈ પ્રકારે પણ ન કરવો. ॥૧૩૭॥

They must never associate with a woman, who has involvement with the king. ॥137॥

अन्नाद्यैः शक्तितोऽभ्यर्च्यो ह्यतिथिस्तैर्गृहागतः ।
दैवं पित्र्यं यथाशक्ति कर्तव्यं च यथोचितम् ॥१३८॥

અને ગૃહસ્થાશ્રમી તેમણે પોતાને ઘેર આવ્યો એવો જે અતિથિ તેને પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે અન્નાદિકે કરીને પૂજવો અને વળી હોમાદિક જે દેવકર્મ અને શ્રાદ્ધાદિક જે પિતૃકર્મ તે જે તે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે યથાવિધિ જેમ ઘટે તેમ કરવું. ॥૧૩૮॥

If unexpected guests arrive at their home, Mygruhastha disciples should welcome them and offer food etc. in accordance to their means. Rites to the gods and to ancestors should be performed appropriately ॥138॥

यावज्जीवं च शुश्रूषा कार्या मातुः पितुर्गुरोः ।
रोगार्तस्य मनुष्यस्य यथाशक्ति च मामकैः ॥१३९॥

अने अमारा आश्रित जे गृहस्थ तेमणे माता पिता अने गुरु तथा रोगातुर अेवा जे कोई मनुष्य तेमनी जे सेवा ते ज्वतपर्यंत पोताना सामर्थ्य प्रमाणे करवी. ॥१३९॥

They must serve their parents, *guru* and the sick, throughout their lives, in the best manner that they can. ||139||

यथाशक्त्युद्यमः कार्यो निजवर्णाश्रमोचितः ।
मुष्कच्छेदो न कर्तव्यो वृषस्य कृषिवृत्तिभिः ॥१४०॥

अने वणी पोताना वर्णाश्रमने धटित अेवो जे उद्यम ते पोताना सामर्थ्य प्रमाणे करवो अने कृषिवृत्तिवाणा जे गृहस्थ सत्संगी तेमणे बणदीआना वृषणनो उखेद न करवो. ॥१४०॥

My disciples should engage in a suitable vocation depending on their abilities and their social class. Those who are engaged in agriculture must never castrate bulls. ||140||

यथाशक्ति यथाकालं सङ्ग्रहोऽन्नधनस्य तैः ।
यावद्वयं च कर्तव्यः पशुमद्भिस्तृणस्य च ॥१४१॥

अने ते गृहस्थ सत्संगी तेमणे पोताना सामर्थ्य प्रमाणे समयने अनुसरीने जेटलो पोताना घरमां वरो डोय तेटला अन्न द्रव्यनो संग्रह जे ते करवो अने जेना घरमां पशु डोय अेवा जे गृहस्थ तेमणे पोताना सामर्थ्य प्रमाणे चार्यपुणानो संग्रह करवो. ॥१४१॥

My *gruhastha* disciples should ensure that they have sufficient funds and food for the future needs of their families. If they keep cattle, adequate fodder must also be set aside. ॥141॥

गवादीनां पशूनां च तृणतोयादिभिर्यदि ।
सम्भावनं भवेत् स्वेन रक्ष्यास्ते तर्हि नान्यथा ॥१४२॥

अने गाय, बण्ट, ભેસ, ઘોડા આદિક જે પશુ તેમની તૃણ જળાદિકે કરીને પોતાવતે જો સંભાવના થાય તો તે પશુને રાખવાં અને જો સંભાવના ન થાય તો ન રાખવાં. ॥૧૪૨॥

My disciples may only keep cattle or horses if they have sufficient means to provide for them adequately with food and water. Otherwise, they are forbidden from keeping animals. ॥142॥

Lord Swaminarayan demonstrates compassion for all creatures.

ससाक्ष्यमन्तरा लेखं पुत्रमित्रादिनापि च ।
भूवित्तदानादानाभ्यां व्यवहार्यं न कर्हिचित् ॥१४३॥

अने साक्षीअे सडित लभत कर्या विना तो पोताना पुत्र अने मित्राटिक
साथे पण पृथ्वी ने धनना लेणटेषे करीने व्यवहार जे ते क्यारेय न
करवो. ॥१४३॥

Transactions regarding land or money should never be made without adequately witnessed documentation, even if they are dealings with their own sons or friends etc. ||143||

कार्ये वैवाहिके स्वस्यान्यस्य वार्ष्यधनस्य तु ।
भाषाबन्धो न कर्तव्यः ससाक्ष्यं लेखमन्तरा ॥१४४॥

अने पोतानुं अथवा भीजानुं जे विवाड संबंधी कार्य तेने विषे आपवा
योग्य जे धन तेनुं साक्षीअे सडित लभत कर्या विना डेवण बोली ज
न करवी. ॥१४४॥

Financial arrangements (loans, exchanges etc.), which relate to marital issues, should never be made just verbally. Written and witnessed agreements should always be made. ||144||

आयद्रव्यानुसारेण व्ययः कार्यो हि सर्वदा ।

अन्यथा तु महद्दुःखं भवेदित्यवधार्यताम् ॥१४५॥

अने पोतानी ઊપજનું જે દ્રવ્ય તેને અનુસારે નિરંતર ખરચ કરવો પણ તે ઉપરાંત ન કરવો અને જે ઊપજ કરતાં વધારે ખરચ કરે છે તેને મોટું દુઃખ થાય છે એમ સર્વે ગૃહસ્થોએ મનમાં જાણવું. ॥૧૪૫॥

All *gruhastha* disciples must be aware that their spending should be in accordance to their own income. If expenditure exceeds their means, they will have to suffer hardship. ॥145॥

द्रव्यस्यायो भवेद्यावान् व्ययो वा व्यावहारिके ।

तौ संस्मृत्य स्वयं लेख्यौ स्वक्षरैः प्रतिवासरम् ॥१४६॥

અને પોતાના વ્યવહાર કાર્યને વિષે જેટલા ધનની ઊપજ હોય તથા જેટલો ખરચ હોય તે બેયને સંભારીને નિત્ય પ્રત્યે રૂડા અક્ષરે કરીને પોતે તેનું નામું લખવું. ॥૧૪૬॥

They should keep track of their income and expenses. Each day, they should recall and clearly record all the transactions that they have made. ॥146॥

निजवृत्त्युद्यमप्राप्तधनधान्यादितश्च तैः ।

अप्यो दशांशः कृष्णाय विंशोऽशस्त्वह दुर्बलैः ॥१४७॥

અને તે ગૃહસ્થાશ્રમી સત્સંગી તેમણે પોતાની જે વૃત્તિ અને ઉદ્યમ તે થકી પામ્યું જે ધન ધાન્યાદિક, તે થકી દશમો ભાગ કાઢીને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને અર્પણ કરવો અને જે વ્યવહારે દુર્બળ હોય તેમણે વીસમો ભાગ અર્પણ કરવો. ॥૧૪૭॥

One tenth of all income should be offered to the Lord. If they are poor, My disciples may donate one twentieth of their earnings. This may be in the form of money or grain. ||147||

एकादशीमुखानां च व्रतानां निजशक्तितः ।

उद्यापनं यथाशास्त्रं कर्तव्यं चिन्तितार्थदम् ॥१४८॥

અને એકાદશી આદિક જે વ્રત તેમનું જે ઉદ્યાપન તે જે તે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે યથાશાસ્ત્ર કરવું; તે ઉદ્યાપન કેવું છે તો મનવાંછિત ફળનું આપનારું છે. ॥૧૪૮॥

My disciples must observe the rituals of *ekadashi* and other religious fasting days according to the rules stipulated in the scriptures, depending on their own individual capacities. These observances are very important because they are a means by which wishes may be fulfilled. ||148||

कर्तव्यं कारणीयं वा श्रावणे मासि सर्वथा ।
बिल्वपत्रादिभिः प्रीत्या श्रीमहादेवपूजनम् ॥१४९॥

अने श्रावण मासने विषे श्री महादेवनुं पूजन जे ते बिल्वपत्रादिके करीने प्रीतिपूर्वक सर्व प्रकारे पोते करवुं अथवा बीजा पासे करावुं.
॥१४९॥

In the month of *Shraavan*, My disciples should perform the worship of Mahadev using items of ceremonies such as leaves of the *Bili* tree. Alternatively, they may appoint another person to perform this ceremony on their behalf. ||149||

Mahadev refers to the Lord and His incarnations. Bili is a variety of tree, which is regarded as sacred.

स्वाचार्यान्न ऋणं ग्राह्यं श्रीकृष्णस्य च मन्दिरात् ।
ताभ्यां स्वव्यवहारार्थं पात्रभूषांशुकादि च ॥१५०॥

अने पोताना जे आचार्य ते थकी तथा श्रीकृष्ण भगवाननां जे मंदिर ते थकी करज न काढवुं. अने वणी ते पोताना आचार्य थकी अने श्रीकृष्णनां मंदिर थकी पोताना व्यवहारने अर्थे पात्र, घरेणां अने वस्त्रादिक जे वस्तु ते मागी लाववी नडि. ॥१५०॥

A situation must never arise whereby My disciples owe money etc. to their *Acharya* or to the *mandir*. My disciples should never borrow utensils, ornaments or material from the *Acharya* or from the *mandir*, for their own personal use. ||150||

श्रीकृष्णगुरुसाधूनां दर्शनार्थं गतौ पथि ।
तत्स्थानेषु च न ग्राह्यं परान्नं निजपुण्यहत् ॥१५१॥

अने श्रीकृष्ण भगवान तथा पोताना गुरु तथा साधु अमनां दर्शन करवाने अर्थे गये सते मार्गने विषे पारकुं अन्न भावुं नहि तथा श्रीकृष्ण भगवान तथा पोताना गुरु तथा साधु तेमनां जे स्थानक तेमने विषे पण पारकुं अन्न भावुं नहि. केम जे ते पारकुं अन्न तो पोताना पुण्यने हरी ले अेवुं छे, माटे पोतानी गांठनुं भरय भावुं.
॥१५१॥

My disciples should not accept food from anyone during their journeys to pay homage to the Lord, their *guru* or to a *sadhu*. Similarly, whilst there, they must eat food bought from their own earnings. This is because in these instances, eating food from another person will deprive the merits gained from this pilgrimage. ||151||

प्रतिज्ञातं धनं देयं यत् स्यात्तत् कर्मकारिणे ।
 न गोप्यमृणशुद्ध्यादि व्यवहार्यं न दुर्जनैः ॥१५२॥

अने पोतानां कामकाज करवा तेड्या जे मजूर तेमने जेटळुं धन अथवा धान्य ढीधानुं कहुं डोय ते प्रमाणे ज आपवुं पण तेमांथी ओछुं न आपवुं. अने पोता पासे कोई करज मागता डोय अने ते करज दई युक्या डोईअे ते वातने ढानी न राखवी. तथा पोतानो वंश तथा कन्यादान ते पण ढानुं न राखवुं अने दुष्ट अेवा जे जन तेमनी साथे व्यवहार न करवो. ॥१५२॥

If any of My disciples employ workers, they must be paid in full with the amount that has previously been agreed. They must never be underpaid. When debts are settled, other people should be made aware that the amount owed has been repaid. Dealings with unscrupulous characters must be avoided. ||152||

दुष्कालस्य रिपूणां वा नृपस्योपद्रवेण वा ।
लज्जाधनप्राणनाशः प्राप्तः स्याद्यत्र सर्वथा ॥१५३॥

मूलदेशोऽपि स स्वेषां सद्य एव विचक्षणैः ।
त्याज्यो मदाश्रितैः स्थेयं गत्वा देशान्तरं सुखम् ॥१५४॥

અને જે ઠેકાણે પોતે રહેતા હોઈએ તે ઠેકાણે કોઈક કઠણ ભૂંડો કાળ અથવા શત્રુ અથવા રાજા તેમના ઉપદ્રવે કરીને સર્વ પ્રકારે પોતાની લાજ જતી હોય કે ધનનો નાશ થતો હોય કે પોતાના પ્રાણનો નાશ થતો હોય. ॥૧૫૩॥

અને તે જો પોતાના મૂળ ગરાસનું તથા વતનનું ગામ હોય તો પણ તેનો, વિવેકી એવા જે અમારા સત્સંગી ગૃહસ્થ તેમણે તત્કાળ ત્યાગ કરી દેવો અને જ્યાં ઉપદ્રવ ન હોય તેવો જે બીજો દેશ તે પ્રત્યે જઈને સુખેથી રહેવું. ॥૧૫૪॥

If their lives or properties are threatened by a misfortune, such as famine or terrorisation from enemies or the king, ||153||

My wise disciples should move away and migrate to another region where they can live in peace, even if it had been their birthplace or if they had lived there for many years. ||154||

आढ्वैस्तु गृहिभिः कार्या अहिंसा वैष्णवा मखाः ।
तीर्थेषु पर्वसु तथा भोज्या विप्राश्च साधवः ॥१५५॥

अने धनाढ्य अेवा जे गृहस्थ सत्संगी तेमणे ढिंसाअे रडित अेवा
जे विष्णु संबंधी यज्ञ ते करवा तथा तीर्थने विषे तथा द्वादशी आदिक
पर्वने विषे ब्राह्मण तथा साधु तेमने जमाडवा. ॥१५५॥

My disciples who are wealthy should instigate *yagna* (non-violent sacrificial ceremonies) to please the Lord. On special celebration days, they should offer food and alms to *brahman* and *sadhu*. ||155||

Yagna (ceremonial offerings placed into a fire) are considered non-violent when the offerings are not living entities i.e. animals. Even the grain that is offered should be old and thus unsuitable for planting. Lord Swaminarayan only advocated *ahimsa* (non-violent) *yagna*.

महोत्सवा भगवतः कर्तव्या मन्दिरेषु तैः ।
देयानि पात्रविप्रेभ्यो दानानि विविधानि च ॥१५६॥

अने धनाढ्य अेवा जे गृहस्थ सत्संगी तेमणे भगवानना मंढिरने
विषे मोटा उत्सव कराववा तथा सुपात्र अेवा जे ब्राह्मण तेमने नाना
प्रकारनां दान देवां. ॥१५६॥

My disciples who are wealthy, should celebrate grand festivals in the Lord's *mandir*, during which they should distribute alms and other offerings to deserving *brahman*. ||156||

In slok 157 and 158, Lord Swaminarayan describes the additional specific responsibilities of kings.

मदाश्रितैर्नृपैर्धर्मशास्त्रमाश्रित्य चाखिलाः ।

प्रजाः स्वाः पुत्रवत्याल्या धर्म स्थाप्यो धरातले ॥१५७॥

अने अमारे आश्रित अेवा जे सत्संगी राजा तेमणे धर्मशास्त्रने आशरीने पोताना पुत्रनी पेठे पोतानी प्रजानुं पालन करवुं अने पृथ्वीने विषे धर्मनुं स्थापन करवुं. ॥१५७॥

My disciples who are kings, must govern in accordance to the commands stated in the scriptures. They should regard each of their subjects as their own children and take care of them accordingly . Religion (morality) should be established and maintained throughout their land. ||157||

राज्याङ्गोपायषड्वर्गा ज्ञेतास्तीर्थानि चाञ्जसा ।

व्यवहारविदः सभ्या दण्ड्यादण्ड्याश्च लक्षणैः ॥१५८॥

अने ते राजा तेमણे राज्यानां જે સાત અંગ તથા ચાર ઉપાય તથા છ ગુણ તે જે તે લક્ષણે કરીને યથાર્થપણે જાણવાં અને તીર્થ જે ચાર મોકલ્યાનાં સ્થાનક તથા વ્યવહારના જાણનારા જે સભાસદ તથા દંડવા યોગ્ય જે માણસ તથા દંડવા યોગ્ય નહિ એવા જે માણસ એ સર્વને લક્ષણે કરીને યથાર્થપણે જાણવા. ॥૧૫૮॥

Kings should be familiar with all the different aspects of governing, such as creating and maintaining relevant policies, social decorum etc. A good king should have the instincts to recognise a person's nature from their mannerisms and thus distinguish the wise, practical and virtuous people from others. They should be able to determine who is guilty and who is innocent in judicial disputes. ||158||

In slok 159 - 174, Lord Swaminarayan has given the supplementary rules for ladies.

सभर्तृकाभिर्नारीभिः सेव्यः स्वपतिरीशवत् ।

अन्धो रोगी दरिद्रो वा षण्ढो वाच्यं न दुर्वचः ॥१५९॥

(હવે સુવાસિની બાઈઓના વિશેષ ધર્મ કહીએ છીએ) અમારે આશ્રિત જે સુવાસિની બાઈઓ તેમણે પોતાનો પતિ અંધ હોય, રોગી હોય, દરિદ્રી હોય, નપુંસક હોય તો પણ તેને ઈશ્વરની પેઠે સેવવો અને તે પતિ પ્રત્યે કટુ વચન ન બોલવું. ॥૧૫૯॥

Married ladies must serve their husbands just as they would serve the Lord. Even if their husbands are blind, ill, poor or impotent, they must never utter an abusive word towards them. ॥159॥

रूपयौवनयुक्तस्य गुणिनोऽन्यनरस्य तु ।

प्रसङ्गो नैव कर्तव्यस्ताभिः साहजिकोऽपि च ॥१६०॥

અને તે સુવાસિની સ્ત્રીઓ તેમણે રૂપ ને યૌવન તેણે યુક્ત અને ગુણવાન એવો જે અન્ય પુરુષ તેનો પ્રસંગ સહજ સ્વભાવે પણ ન કરવો. ॥૧૬૦॥

Under normal circumstances, married ladies should not associate with other young, handsome or charismatic men. ॥160॥

नरेक्ष्यनाभ्यूरुकुचाऽनुत्तरीया च नो भवेत् ।
साध्वी स्त्री न च भण्डेक्षा न निर्लज्जादिसङ्गिनी ॥१६१॥

अने पतिव्रता अेवी जे सुवासिनी स्त्रीओ तेमणे पोतानी नाभि, साथण अने छाती तेने भीजे पुरुष टेभे अेम न वर्तवुं अने ओढ्याना वस्त्र विना उधाडे शरीरे न रडेवुं अने भांड-भवाधे जेवा न जवुं अने निर्लज्ज अेवी जे स्त्रीओ तथा स्वैरिणी कामिनी अने पुंश्रली अेवी जे स्त्रीओ तेमनो संग न करवो. ॥१६१॥

Pativrata (virtuous) ladies must ensure that their navel, thighs and chest are kept covered and are never visible to other men. They must keep their body fully clothed. They should never watch obscene shows or associate with shameless and immoral women. ॥161॥

भूषासदंशुकधृतिः परगेहोपवेशनम् ।
त्याज्यं हास्यादि च स्त्रीभिः पत्यौ देशान्तरं गते ॥१६२॥

अने सुवासिनी स्त्रीओ तेमणे पोतानो पति परदेश गये सते आभूषण न धारवां ने रुडां वस्त्र न पडेरवां ने पारके घेर भेसवा न जवुं अने हास्य विनोदादिकनो त्याग करवो. ॥१६२॥

If their husbands are away for an extended period of time, they should stop wearing jewellery and expensive clothing. They should not visit other people's homes and should remain solemn during this period. ॥162॥

विधवाभिस्तु योषाभिः सेव्यः पतिधिया हरिः ।
आज्ञायां पितृपुत्रादेर्वृत्यं स्वातन्त्र्यतो न तु ॥१६३॥

(હવે વિધવા સ્ત્રીઓના વિશેષ ધર્મ કહીએ છીએ) અમારે આશ્રિત જે વિધવા સ્ત્રીઓ તેમણે તો પતિબુદ્ધિએ કરીને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને સેવવા અને પોતાના પિતા પુત્રાદિક જે સંબંધી તેમની આજ્ઞાને વિષે વર્તવું પણ સ્વતંત્રપણે ન વર્તવું. ॥૧૬૩॥

Widowed ladies should serve and worship the Lord just as they served their husbands when they were alive. They should remain under the guidance of their father, son, or other senior relatives, but should never contravene their directives and behave independently ॥163॥

स्वासन्नसम्बन्धहीना नराः स्मृश्या न कर्हिचित् ।
तरुणैस्तैश्च तारुण्ये भाष्यं नावश्यकं विना ॥१६४॥

અને તે વિધવા સ્ત્રીઓ તેમણે પોતાના સમીપ સંબંધ વિનાના જે પુરુષ તેમનો સ્પર્શ ક્યારેય ન કરવો. અને પોતાની યુવાવસ્થાને વિષે અવશ્ય કાર્ય વિના સમીપ સંબંધ વિનાના જે યુવાન પુરુષ તેમની સાથે ક્યારેય પણ બોલવું નહિ. ॥૧૬૪॥

My widow disciples must not touch, or even speak unnecessarily to young men who are not closely related to them. ॥164॥

स्तनंधयस्य नुः स्पर्शे न दोषोऽस्ति पशोरिव ।
 आवश्यके च वृद्धस्य स्पर्शे तेन च भाषणे ॥१६५॥

अने धावणो जे ङाणक तेना स्पर्शने विषे तो जेम पशुने अडी जवाय ने ढोष नथी, तेम ढोष नथी. अने कोर्ण अवश्यनुं कामकाज पडे तेने विषे कोर्णक वृद्ध पुरुषने अडी जवाय तथा ते वृद्ध साथे ढोलाय तेने विषे ढोष नथी. ॥१६५॥

For the same reasons as touching animals of either sex is not considered a sin, widows may touch baby boys, because this is also not sinful. Under extenuating circumstances, they are allowed to touch and talk to older men. ||165||

विद्यानासन्नसम्बन्धात्ताभिः पाठ्या न कापि नुः ।
 व्रतोपवासैः कर्तव्यो मुहुर्देहदमस्तथा ॥१६६॥

अने ते विधवा स्त्रीओ तेमण्णे पोताना समीप संबंध विनाना जे पुरुष ते थकी कोर्ण पण विद्या न ढण्णवी अने व्रत उपवासे करीने वारंवार पोताना ढेडनुं ढमन करवुं. ॥१६६॥

My widow disciples should never be taught or instructed by a man who is not closely related to them. Widowed ladies should keep a restraint on their bodies and senses by repeatedly fasting and observing other vows. ||166||

धनं च धर्मकार्येऽपि स्वनिर्वाहोपयोगि यत् ।
 देयं ताभिर्न तत् क्वापि देयं चेदधिकं तदा ॥१६७॥

अने ते विधवा स्त्रीओ तेमणे पोताना घरमां पोताना जिवतपर्यंत
 देडनिर्वाह थाय अेटळुं ज जो धन डोय तो ते धन जे ते धर्मकार्यने
 विषे पण न आपवुं अने जो तेथी अधिक डोय तो आपवुं. ॥१६७॥

If My widow disciples do not have sufficient funds to last them through their whole lives, they should not give donations, even for religious purposes. If they have surplus funds, they may give donations. ॥167॥

कार्यश्च सकृदाहारस्ताभिः स्वापस्तु भूतले ।
 मैथुनासक्तयोर्वीक्षा क्वापि कार्या न देहिनोः ॥१६८॥

अने विधवा स्त्रीओ तेमणे अेकवार आडार करवो अने पृथ्वीने
 विषे सूवुं अने मैथुनासक्त अेवां जे पशु पक्षी आदिक जव प्राणीमात्र
 तेमने जेवां नडि. ॥१६८॥

Widows should eat only one meal during the day and sleep on the floor. They must never look at birds or other animals that are engaged in coitus. ॥168॥

વેષો ન ધાર્યસ્તાભિશ્ચ સુવાસિન્યાઃ સ્ત્રિયાસ્તથા ।
ન્યાસિન્યા વીતરાગાયા વિકૃતશ્ચ ન કર્હિચિત્ ॥૧૬૯॥

અને તે વિધવા સ્ત્રીઓ તેમણે સુવાસિની સ્ત્રીના જેવો વેષ ન ધારવો તથા સંન્યાસણી તથા વેરાગણી તેના જેવો વેશ ન ધારવો અને પોતાનો દેશ, કુળ અને આચાર તેને વિરુદ્ધ એવો જે વેશ તે પણ ક્યારેય ન ધારવો. ॥૧૬૯॥

Widows should always wear simple clothes and should never dress like a married lady They should not dress like an ascetic women. Their clothing should reflect the customs and traditions of the place they are living and should be in accordance to their family traditions. ॥169॥

સજ્ઞો ન ગર્ભપાતિન્યાઃ સ્પર્શઃ કાર્યશ્ચ યોષિતઃ ।
શૃંગ્ગારવાર્તા ન નૃણાં કાર્યાઃ શ્રવ્યા ન વૈ ક્વચિત્ ॥૧૭૦॥

અને ગર્ભની પાડનારી જે સ્ત્રી તેનો સંગ ન કરવો અને તેનો સ્પર્શ પણ ન કરવો અને પુરુષના શૃંગાર રસ સંબંધી જે વાર્તા તે ક્યારેય ન કરવી અને સાંભળવી. ॥૧૭૦॥

My widow disciples should neither associate nor touch someone who performs abortions. They should never talk about men using sexual or sensual connotations. They must never listen to others who are talking about men in this way. ॥170॥

निजसम्बन्धिभिरपि तारुण्ये तरुणैर्नरैः ।

साकं रहसि न स्थेयं ताभिरापदमन्तरा ॥१७१॥

अने युवान अवस्थाने विषे रडी अेवी जे विधवा स्त्रीओ तेमणे युवान अवस्थावाणा जे पोताना संबंधी पुरुष तेमनी संग्गाथे पण अेकांत स्थणने विषे आपत्काण पड्या विना न रडेवुं. ॥१७१॥

Widows should never remain in solitude with any young man, even with those who are closely related, unless there are extenuating circumstances. ||171||

न होलाखेलनं कार्यं न भूषादेश्च धारणम् ।

न धातुसूत्रयुक्सूक्ष्मवस्त्रादेरपि कर्हिचित् ॥१७२॥

अने डोणीनी रमत न करवी अने आभूषणाटिकनुं धारण न करवुं. अने सुवर्णाटिक धातुना तारे युक्त अेवां जे जीणां वस्त्र तेनुं धारण पण क्यारेय न करवुं. ॥१७२॥

They must never take part in theholi (festival of colours) celebrations. Widows should refrain from wearing jewellery or fine clothing embroidered with gold thread etc. ||172||

सधवाविधवाभिश्च न स्नातव्यं निरम्बरम् ।
स्वरजोदर्शनं स्त्रीभिर्गोपनीयं न सर्वथा ॥१७३॥

अने सुवासिनी ने विधवा अेवी जे स्त्रीओ तेमणे वस्त्र पडेर्या विना न्हावुं नडि अने पोतानुं जे रजस्वलापणुं ते कोर्ष प्रकारे गुम न राखवुं. ॥१७३॥

Both married and widowed ladies must never bathe naked. They must never conceal the fact that they are having a menstrual period. ॥173॥

मनुष्यं चांशुकादीनि नारी क्वापि रजःस्वला ।
दिनत्रयं स्पृशेन्नैव स्नात्वा तुर्येऽह्नि सा स्पृशेत् ॥१७४॥

अने वणी रजस्वला अेवी जे सुवासिनी अने विधवा स्त्रीओ ते त्रण दिवस सुधी कोर्ष मनुष्यने तथा वस्त्रादिकने अडे नडि अने योथे दिवसे नाडीने अडवुं. (अेवी रीते गृहस्थाश्रमी अेवा जे पुरुष अने स्त्रीओ तेमना जे आ विशेष धर्म क्हा ते सर्वे धर्मवंशी आचार्य अने तेमनी पत्नीओ तेमणे पण पाणवा, केम के अे गृहस्थ छे.) ॥१७४॥

During their menstrual periods, both married ladies and widows should not touch other people, clothes etc. for three days. On the fourth day , they may resume normal activities after bathing. ॥174॥

In slok 175 - 185, Lord Swaminarayan has indicated the specific duties of the brahmachari.

Brahmachari are a sub-class of *sadhu*. They are sometimes referred to as absolute celibates. Both *sadhu* and *brahmachari* have similar regulations. *Brahmachari* wear a white *dhoti* (loincloth) and drape a saffron cloth over their upper bodies. These *brahmachari* are generally given the duty of serving and performing the daily ceremonies to the *murti* in the temples.

नैष्ठिकव्रतवन्तो ये वर्णिनो मदुपाश्रयाः ।

तैः स्मृश्या न स्त्रियो भाष्या न न वीक्ष्याश्च ता धिया ॥१७५॥

(હવે નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારીના જે વિશેષ ધર્મ તે કહીએ છીએ.) અમારે આશ્રિત એવા નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી તેમણે સ્ત્રી માત્રનો સ્પર્શ ન કરવો અને સ્ત્રીઓ સંગાથે બોલવું નહિ અને જાણીને તે સ્ત્રીઓ સન્મુખ જોવું નહિ. ॥૧૭૫॥

My disciples who are *brahmachari* must never talk to or intentionally look at women. ||175||

तासां वार्ता न कर्तव्या न श्रव्याश्च कदाचन ।

तत्पादचारस्थानेषु न च स्नानादिकाः क्रियाः ॥१७६॥

અને તે સ્ત્રીઓની વાર્તા ક્યારેય ન કરવી અને ન સાંભળવી અને જે સ્થાનકને વિષે સ્ત્રીઓનો પગફેર હોય તે સ્થાનકને વિષે સ્નાનાદિક ક્રિયા કરવા ન જવું. ॥૧૭૬॥

They should never talk about, or listen to others who are talking about ladies. They must never go to bathe where there could be ladies in the vicinity. ||176||

देवताप्रतिमां हित्वा लेख्या काष्ठादिजापि वा ।
न योषित्प्रतिमा स्पृश्या न वीक्ष्या बुद्धिपूर्वकम् ॥१७७॥

अने देवतानी प्रतिमा विना भीञ्जु जे स्त्रीनी प्रतिमा चित्रनी अथवा काष्ठादिकनी डोय तेनो स्पर्श न करवो अने ज्ञाणीने तो ते प्रतिमाने ज्ञेवी पण नडि. ॥१७७॥

***Brahmachari* must not touch or intentionally look at paintings, statues or other images of females. These restrictions do not apply to images of deities. ||177||**

न स्त्रीप्रतिकृतिः कार्या न स्पृश्यं योषितोऽशुकम् ।
न वीक्ष्यं मैथुनपरं प्राणिमात्रं च तैर्धिया ॥१७८॥

अने ते नैष्ठिक ब्रह्मचारी तेमणे स्त्रीनी प्रतिमा न करवी अने स्त्रीअे पोताना शरीर उपर धारेळुं जे वस्त्र तेने अडवुं नडि अने मैथुनासक्त अेवां जे पशुपक्ष्यादिक प्राणिमात्र तेमने ज्ञाणीने ज्ञेवां नडि. ॥१७८॥

***Brahmachari* are not allowed to draw, paint, or create any images of women. They should never touch any cloth which has been worn by a lady*Brahmachari* must never look at birds or other animals that are engaged in coitus. ||178||**

न स्पृश्यो नेक्षणीयश्च नारीवेषधरः पुमान् ।
न कार्यं स्त्रीः समुद्दिश्य भगवद्गुणकीर्तनम् ॥१७९॥

अने स्त्रीना वेषने धरी रह्यो अेवो जे पुरुष तेने अडवुं नछि अने तेनी सामुं जेवुं नछि अने ते साथे ओलवुं नछि अने स्त्रीनो उदेश करीने भगवाननी कथा वार्ता कीर्तन पण न करवां. ॥१७९॥

My *brahmachari* disciples should not touch, glance at or speak with a man who is disguised as a woman. They are not permitted to give religious sermons to ladies. ||179||

ब्रह्मचर्यव्रतत्यागपरं वाक्यं गुरोरपि ।
तैर्न मान्यं सदा स्थेयं धीरैस्तुष्टैरमानिभिः ॥१८०॥

अने ते नैष्ठिक ब्रह्मचारी तेमणे पोताना ब्रह्मचर्य व्रतनो त्याग थाय अेवुं जे वचन ते तो पोताना गुरुनुं पण न मानवुं अने सदाकाण धीरजवान रडेवुं ने संतोषे युक्त रडेवुं ने माने रडित रडेवुं. ॥१८०॥

Even a command from their *guru* should not be obeyed if it means that their vow of celibacy will be broken. *Brahmachari* should always remain calm, patient and humble. ||180||

स्वातिनैकद्वयमायान्ती प्रसभं वनिता तु या ।
निवारणीया साभाष्य तिरस्कृत्यापि वा द्रुतम् ॥१८१॥

અને બળાત્કારે કરીને પોતાને અતિશય સમીપે આવતી એવી જે સ્ત્રી તેને બોલીને અથવા તિરસ્કાર કરીને પણ તુરત વારવી પણ સમીપે આવવા દેવી નહિ. ॥૧૮૧॥

If they see a woman impetuously coming within their vicinity, the *brahmachari* must stop her by speaking out or even using forceful language, but they should never let the lady come near them. ॥181॥

प्राणापद्युपन्नायां स्त्रीणां स्वेषां च वा क्वचित् ।
तदा स्पृष्ट्वापि तद्रक्षा कार्या सम्भाष्य ताश्च वा ॥१८२॥

અને જો ક્યારેક સ્ત્રીઓનો અથવા પોતાનો પ્રાણનાશ થાય એવો આપત્કાળ આવી પડે ત્યારે તો તે સ્ત્રીઓને અડીને અથવા તે સાથે બોલીને પણ તે સ્ત્રીઓની રક્ષા કરવી અને પોતાની પણ રક્ષા કરવી. ॥૧૮૨॥

However, if a lady's or their own life is in danger, they should always do what is required, so that both lives are saved. Under such extreme circumstances, *brahmachari* are permitted to speak and touch a lady. ॥182॥

तैलाभ्यङ्गो न कर्तव्यो न धार्य चायुधं तथा ।
 वेषो न विकृतो धार्यो जेतव्या रसना च तैः ॥१८३॥

अने ते नैष्ठिक ब्रह्मचारी तेमणे पोताने शरीरे तेलमर्दन न करवुं ने आयुध न धारवुं ने ભયંકર એવો જે વેષ તે ન ધારવો અને રસના ઈન્દ્રિયને જીતવી. ॥૧૮૩॥

***Brahmachari* must not apply massage oils to their bodies. Their appearance must never incite fear into people and they should never carry weapons. They must control their sense of taste. ||183||**

परिवेषणकर्त्री स्याद्यत्र स्त्री विप्रवेशमनि ।
 न गम्यं तत्र भिक्षार्थं गन्तव्यमितरत्र तु ॥१८४॥

અને જે બ્રાહ્મણના ઘરને વિષે સ્ત્રી પીરસનારી હોય તેને ઘેર ભિક્ષા કરવા જવું નહિ ને જ્યાં પુરુષ પીરસનારો હોય ત્યાં જવું. ॥૧૮૪॥

***Brahmachari* are allowed only to ask for alms at the home of a *brahman* where the distribution is done by men. If women are handing out the donation, they must go elsewhere. ||184||**

अभ्यासो वेदशास्त्राणां कार्यश्च गुरुसेवनम् ।

वर्ज्यः स्त्रीणामिव स्त्रैणपुंसां सङ्गश्च तैः सदा ॥१८५॥

अने ते नैष्ठिक ब्रह्मचारी तेमणे वेद शास्त्रनो अभ्यास करवो ने गुरुनी सेवा करवी ने स्त्रीओनी पेठे ज स्त्रैण पुरुषनो संग जे ते सर्वकाणे वर्जवो. ॥१८५॥

They should study the holy scriptures and faithfully serve their *guru*. They must avoid contact with effeminate men, in the same manner as they avoid all association with women. ||185||

In slok 186 and slok 187, Lord Swaminarayan has given the additional duties of the brahman disciples.

चर्मवारि न वै पेयं जात्या विप्रेण केनचित् ।
पलाण्डुलशुनाद्यं च तेन भक्ष्यं न सर्वथा ॥१८६॥

अने જાતિએ કરીને જે બ્રાહ્મણ હોય તે કોઈએ પણ ચર્મવારિ ન પીવું અને ડુંગળી ને લસણ આદિક જે અભક્ષ્ય વસ્તુ તે બ્રાહ્મણ જાતિ હોય તેણે કોઈ પ્રકારે ન ખાવી. ॥૧૮૬॥

My disciples of the *brahman* class of society must never drink water that has become contaminated by contact with leather. They must not consume onions, garlic or any other such food that the scriptures have prohibited. ॥186॥

स्नानं सन्ध्यां च गायत्रीजपं श्रीविष्णुपूजनम् ।
अकृत्वा वैश्वदेवं च कर्तव्यं नैव भोजनम् ॥१८७॥

અને જે બ્રાહ્મણ હોય તેણે સ્નાન, સંધ્યા, ગાયત્રીનો જપ, શ્રી વિષ્ણુની પૂજા અને વૈશ્વદેવ એટલાં વાનાં કર્યા વિના ભોજન કરવું જ નહિ. (એવી રીતે નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારીના વિશેષ ધર્મ કહ્યા.) ॥૧૮૭॥

Before each meal, *brahman* must bathe, offer a prayer to the Lord, recite the *Gayatri Mantra* and perform the ceremonial worship of Shree Vishnu. ॥187॥

In slok 188 - 196, Lord Swaminarayan gives the additional duties of sadhu.

साधवो येऽथ तैः सर्वैर्नैष्ठिकब्रह्मचारिवत् ।
स्त्रीस्त्रैणसङ्गादि वर्ज्यं जेतव्याश्चान्तरायः ॥१८८॥

(હવે સાધુના જે વિશેષ ધર્મ તે કહીએ છીએ) અમારે આશ્રિત જે સર્વે સાધુ તેમણે નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારીની પેઠે સ્ત્રીઓનાં દર્શન ભાષણાદિક પ્રસંગનો ત્યાગ કરવો અને સ્ત્રૈણ પુરુષના પ્રસંગાદિકનો ત્યાગ કરવો અને અંતઃશત્રુ જે કામ, ક્રોધ, લોભ અને માન આદિક તેમને જીતવા. ॥૧૮૮॥

The rules for *brahmachari* concerning abstinence with respect to women must also be obeyed by *sadhu*. They must gain full control of all their internal enemies. ||188||

Internal enemies refer to obstacles that reside within each person, which are encountered as one progresses through spirituality and become closer to the Lord. Examples of these are; *Kaam* (lust), *Krodh* (anger); *Lobh* (greed); *Maan* (pride); *Moh* (uncontrolled fascination or bewilderment into something or about someone); *Mad* (arrogance); *Matsar* (vanity); *Aashaa* (an intense hope for someone or something); *Trushnaa* (desires or yearning for things or someone); *Ahankaar* (self-pride); *Irshaa* (envy or jealousy).

सर्वेन्द्रियाणि जेयानि रसना तु विशेषतः ।

न द्रव्यसङ्ग्रहः कार्यः कारणीयो न केनचित् ॥१८९॥

अने सर्वे જે ઈન્દ્રિયો તે જીતવાં અને રસના ઈન્દ્રિયને તો વિશેષે કરીને જીતવી અને દ્રવ્યનો સંગ્રહ પોતે કરવો નહિ ને કોઈ બીજા પાસે પણ કરાવવો નહિ. ॥૧૮૯॥

Sadhu must have full control and restraint of all their senses, especially their sense of taste and preference. They are forbidden to hoard money, both themselves or through another person. ||189||

न्यासो रक्ष्यो न कस्यापि धैर्यं त्याज्यं न कर्हिचित् ।

न प्रवेशयितव्या च स्वावासे स्त्री कदाचन ॥१९०॥

અને કોઈની થાપણ ન રાખવી અને ક્યારેય પણ ધીરજતાનો ત્યાગ ન કરવો અને પોતાના ઉતારાની જગ્યા બંધિની હોય તો તેને વિષે ક્યારેય પણ સ્ત્રીનો પ્રવેશ થવા દેવો નહિ. ॥૧૯૦॥

They must never act as surety for anyone. Sadhu must always display tolerance towards all. If they are living in an enclosed location, no lady should be allowed to enter that vicinity. ||190||

न च सङ्घं विना रात्रौ चलितव्यमनापदि ।

एकाकिभिर्न गन्तव्यं तथा क्वापि विनापदम् ॥१९१॥

અને તે સાધુ તેમણે આપત્કાળ પડ્યા વિના રાત્રિને વિષે સંઘ સોબત વિનાનું ચાલવું નહિ અને આપત્કાળ પડ્યા વિના ક્યારેય પણ એકલા ચાલવું નહિ. ॥૧૯૧॥

My sadhu must never travel unaccompanied, at night or during the day. Only under the most exceptional of circumstances are they allowed to travel alone. ॥191॥

अनर्घ्यं चित्रितं वासः कुसुम्भाद्यैश्च रञ्जितम् ।

न धार्यं च महावस्त्रं प्राप्तमन्येच्छयापि तत् ॥१९२॥

અને જે વસ્ત્ર બહુ મૂલ્યવાળું હોય તથા ચિત્રવિચિત્ર ભાત્યનું હોય તથા કસુંબાદિક જે રંગ તેણે કરીને રંગેલું હોય તથા શાલ દુશાલા હોય ને તે જો બીજાની ઈચ્છાએ કરીને પોતાને પ્રાપ્ત થયું હોય તો પણ તે વસ્ત્ર પોતાને પહેરવું ઓઢવું નહિ. ॥૧૯૨॥

Sadhu must not wear clothing, drape shawls or use blankets that are expensive, or dyed in various colours and patterns, even if they are gifts from another person. ॥192॥

भिक्षां सभां विना नैव गन्तव्यं गृहिणो गृहम् ।

व्यर्थः कालो न नेतव्यो भक्तिं भगवतो विना ॥१९३॥

अने भिक्षा तथा सभा प्रसंगे अने कार्ये विना गृहस्थना घर प्रत्ये जवुं नहि अने भगवाननी જે નવ પ્રકારની ભક્તિ તે વિના વ્યર્થ કાળ નિર્ગમવો નહિ. નિરંતર ભક્તિ કરીને જ નિર્ગમવો. ॥૧૯૩॥

The only reason that they are permitted to go to a *gruhastha's* home is to ask for alms or conduct a sermon. *Sadhu* should occupy themselves in performing the nine-fold of *bhakti* to the Lord, but should not waste their time doing anything else. ॥193॥

The nine-fold *bhakti* comprises: *Shravan bhakti* (listening to the discourses of the Lord); *Kirtan bhakti* (singing the praises of god); *Smaran bhakti* (reminiscing about the Lord); *Padsevan bhakti* (physically serving the Lord); *Archan bhakti* (performing devotional ceremonies, e.g. *aarti*, applying *chandan* to the Lord's forehead, *mahapooja*); *Vandan bhakti* (bowing and prostrating before the Lord); *Dasya bhakti* (always remaining the Lord's devout servant); *Sakhya bhakti* (having a rapport with the Lord so that there remains a total faith in His commands and His wishes are implicitly obeyed); *Samarpan bhakti* (offering all, wealth, body and soul to the Lord).

In the *Vachanamrut*, Lord Swaminarayan says that the ultimate type of *bhakti* is *pativrata bhakti* (chaste devotion). This encompasses all these nine types of *bhakti*. A virtuous woman will have a deep respect and infallible chaste devotion towards her husband. When these virtues are directed toward God, *pativrata bhakti* has been achieved. This is the goal that all should strive for.

પુમાનેવ ભવેદ્યત્ર પક્વાન્નપરિવેષણઃ ।
 ઈક્ષણાદિ ભવેન્નૈવ યત્ર સ્ત્રીણાં ચ સર્વથા ॥૧૯૪॥

તત્ર ગૃહિગૃહે ભોક્તું ગન્તવ્યં સાધુભિર્મમ ।
 અન્યથામાન્નમર્થિત્વા પાકઃ કાર્યઃ સ્વયં ચ તૈઃ ॥૧૯૫॥

અને જે ગૃહસ્થના ઘરને વિષે રાંધેલ અન્નનો પીરસનારો પુરુષ જ હોય તથા સ્ત્રીઓનો દર્શનાટિક પ્રસંગ કોઈ રીતે થાય એમ ન હોય, ॥૧૯૪॥

તેવી રીતનું જે ગૃહસ્થનું ઘર તે પ્રત્યે અમારા સાધુ તેમણે જમવા જવું અને એ કહ્યું તેવું ન હોય તો કાચું અન્ન માગીને પોતાના હાથે રસોઈ કરવી ને ભગવાનને નૈવેદ્ય ધરીને જમવું. ॥૧૯૫॥

Only homes where men would be serving the cooked food and where there would be no possibility of having any contact with women; ||194||

Sadhu may only go to such *agruhastha's* home to dine. If this is not the case, they should ask for grain and cook it themselves. Having offered this food to the Lord, they may consume it. ||195||

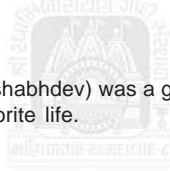

आर्षभो भरतः पूर्वं जडविप्रो यथा भुवि ।
अवर्ततात्र परमहंसैर्वृत्यं तथैव तैः ॥१९६॥

अने पूर्वे ऋषभदेव ભગવાનના પુત્ર જે ભરતજી તે જે તે પૃથ્વીને વિષે જડ બ્રાહ્મણ થકા જેમ વર્તતા હતા તેમજ પરમહંસ એવા જે અમારા સાધુ તેમણે વર્તવું. ॥૧૯૬॥

Bharat, the son of Rishabhdev , lived upon the earth having total indifference to his own worldly needs with total dedication and devotion to the Lord. My *sadhu* should endeavour to live their lives according to these ideals. ||196||

Bharat (son of the god Rishabhdev) was a great King, in ancient times, who resorted to an anchorite life.

Slok 197 to 202 are the additional commands that Lord Swaminarayan has given, which are common to both brahmachari and sadhu.

वर्णिभिः साधुभिश्चैतैर्वर्जनीयं प्रयत्नतः ।

ताम्बूलस्याहिफेनस्य तमालादेश्च भक्षणम् ॥१९७॥

અને તે નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી ને સાધુ તેમણે તાંબુલ તથા અફીણ તથા તમાકુ ઈત્યાદિકનું જે ભક્ષણ તે જતને કરીને વર્જવું. ॥૧૯૭॥

My brahmachari and sadhu disciples must never eat paan (flavoured seeds and betel nuts etc. wrapped in a betel leaf) or consume opium or other narcotics, including tobacco. They must remain diligent to ensure that the consumption of these is completely avoided. ॥197॥

संस्कारेषु न भोक्तव्यं गर्भाधानमुखेषु तैः ।

પ્રેતશ્રાદ્ધેષુ સર્વેષુ શ્રાદ્ધે ચ દ્વાદશાહ્નિકે ॥૧૯૮॥

અને તે નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી ને સાધુ તેમણે ગર્ભાધાન આદિક જે સંસ્કાર તેમને વિષે જમવું નહિ તથા એકાદશાહ પર્યંત જે પ્રેતશ્રાદ્ધ તેમને વિષે જમવું નહિ તથા દ્વાદશાહ શ્રાદ્ધને વિષે જમવું નહિ. ॥૧૯૮॥

Brahmachari and sadhu must never eat at feasts held during the performance of purification rites or at meals that are given as alms for 1 or 12 days after someone's death. ॥198॥

See the accompanying text to slok 91 for an explanation of purification rites.

दिवास्वापो न कर्तव्यो रोगाद्यापदमन्तरा ।
 ग्राम्यवार्ता न कार्या च न श्रव्या बुद्धिपूर्वकम् ॥१९९॥

अने रोगादिक आपत्काण पड्या विना दिवसें सूवुं नछि अने
 ग्राम्यवार्ता करवी नछि ने ज्ञानीने सांभणवी नछि. ॥१९९॥

Sadhu and brahmachari should not sleep during the day, unless they are ill. They should refrain from gossiping about others or listening to others who are gossiping. ||199||

स्वयं न तैश्च खट्वायां विना रोगादिमापदम् ।
 निश्चद्य वर्तितव्यं च साधूनामग्रतः सदा ॥२००॥

अने ते नैष्ठिक ब्रह्मचारी ने साधु तेमणे रोगादिक आपत्काण पड्या
 विना जाटला उपर सूवुं नछि. अने साधुनी आगण तो निरंतर
 निष्कपटपणे वर्तवुं. ॥२००॥

They should not sleep on a bed unless they are very sick. Brahmachari and sadhu must always remain honest and should not show any kind of deception towards any other sadhu. ||200||

गालिदानं ताडनं च कृतं कुमतिभिर्जनैः ।

क्षन्तव्यमेव सर्वेषां चिन्तनीयं हितं च तैः ॥२०१॥

अने ते साधु ने ब्रह्मचारी तेमणे कोर्छक कुमतिवाणा दृष्ट जन डोय ने ते पोताने गाण दे अथवा मारे तो ते सडन ज करवुं पण तेने साभी गाण न देवी ने मारवो नडि अने तेनुं जेम छित थाय तेमज मनमां चिंतवन करवुं पण तेनुं भूंडुं थाय अेवो तो संकल्प पण न करवो. ॥२०१॥

If anyone demonstrates cruelty towards them, either verbal or physical abuse, My *sadhu* and *brahmachari* must endure this malice but they must never retaliate. They should forgive these cruel people and pray for their welfare. Not even a bad thought towards them should enter the minds of My *brahmachari* and *sadhu* disciples. ||201||

दूतकर्म न कर्तव्यं पैशुनं चारकर्म च ।

देहेऽहन्ता च ममता न कार्या स्वजनादिषु ॥२०२॥

अने कोर्छनुं दूतपणुं न करवुं तथा याडीयापणुं न करवुं ने कोर्छना यारयक्षु न थवुं अने देडने विषे अडंभुद्धि न करवी ने स्वजनादिकने विषे ममता न करवी. (अेवी रीते साधुना विशेष धर्म क्हा) ॥२०२॥

***Brahmachari* and *sadhu* must never be deceitful or cunning in their actions. They must never be slanderous or spy on other people. They should not be arrogant or egotistic in their nature and they must discard any affection toward their worldly relatives (family before they took vows as *asadhu*). ||202||**

In slok 203 - 211, Lord Swaminarayan concludes the Shikshapatri.

इति संक्षेपतो धर्माः सर्वेषां लिखिता मया ।
साम्प्रदायिकग्रन्थेभ्यो ज्ञेय एषां तु विस्तरः ॥२०३॥

अने अमारे आश्रित એવા જે સત્સંગી બાઈ-ભાઈ સર્વે તેમના જે સામાન્ય ધર્મ અને વિશેષ ધર્મ તે જે તે સંક્ષેપે કરીને આવી રીતે અમે લખ્યા છે. અને આ ધર્મનો જે વિસ્તાર તે તો અમારા સંપ્રદાયના જે ગ્રંથ તે થકી જાણવો. ॥૨૦૩॥

The rules for all that I have stated in this Shikshapatri are merely written in a concise form. Explanations for the reasons behind each of the slok should be sought from the other texts of My religion. ||203||

सच्छास्त्राणां समुद्धृत्य सर्वेषां सारमात्मना ।
पत्रीयं लिखिता नृणामभीष्टफलदायिनी ॥२०४॥

અને સર્વે જે સચ્ચાસ્ત્ર તેનો જે સાર તેને અમે અમારી બુદ્ધિએ કરીને ઉદ્ધારીને આ શિક્ષાપત્રી જે તે લખી છે, તે કેવી છે તો સર્વે મનુષ્યમાત્રને મનવાંછિત ફળની દેનારી છે. ॥૨૦૪॥

I have collated and narrated the essence from all the scriptures in this Shikshapatri. By obeying these commands, all of one's wishes will be fulfilled. ||204||

इमामेव ततो नित्यमनुसृत्य ममाश्रितैः ।
यतात्मभिर्वर्तितव्यं न तु स्वैरं कदाचन ॥२०५॥

એ હેતુ માટે અમારા આશ્રિત જે સર્વે સત્સંગી તેમણે સાવધાનપણે કરીને નિત્ય પ્રત્યે આ શિક્ષાપત્રીને અનુસરીને જ વર્તવું. પણ પોતાના મનને જાણે તો ક્યારેય ન વર્તવું. ॥૨૦૫॥

Therefore, all My disciples should always strictly abide by these rules but never according to their own will. ||205||

वर्तिष्यन्ते य इत्थं हि पुरुषा योषितस्तथा ।
ते धर्मादिचतुर्वर्गसिद्धिं प्राप्स्यन्ति निश्चितम् ॥२०६॥

અને જે અમારા આશ્રિત પુરુષ ને સ્ત્રીઓ તે જે તે આ શિક્ષાપત્રી પ્રમાણે વર્તશે તો તે ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષ એ ચાર પુરુષાર્થની સિદ્ધિને નિશ્ચે પામશે. ॥૨૦૬॥

My disciples who live their lives according to this Shikshapatri, will irrefutably attain the 4 purusharth. ||206||

Purusharth are the four great achievements of human life; *Dharma* (religion, fundamental duties of life); *Arth* (wealth); *Kaam* (achievement of good and virtuous deeds and actions); *Moksh* (salvation, the ultimate aim).

नेत्थं य आचरिष्यन्ति ते त्वस्मत्सम्प्रदायतः ।
बहिर्भूता इति ज्ञेयं स्त्रीपुंसैः साम्प्रदायिकैः ॥२०७॥

अने જે બાઈ-ભાઈ આ શિક્ષાપત્રી પ્રમાણે નહિ વર્તે તે તો અમારા સંપ્રદાય થકી બાહેર છે એમ અમારા સંપ્રદાયવાળા સ્ત્રી-પુરુષ તેમણે જાણવું. ॥૨૦૭॥

Those who disobey the commands of this Shikshapatri, should be regarded as having no affiliation with My religion. All those in My religion must accept this. ॥207॥

શિક્ષાપત્ર્યાઃ પ્રતિદિનં પાઠોઽસ્યા મદુપાશ્રિતૈઃ ।
કર્તવ્યોઽનક્ષરજ્ઞૈસ્તુ શ્રવણં કાર્યમાદરાત્ ॥૨૦૮॥

અને અમારા જે આશ્રિત સત્સંગી તેમણે આ શિક્ષાપત્રીનો નિત્ય પ્રત્યે પાઠ કરવો અને જેને ભણતાં આવડતું ન હોય તેમણે તો આદર થકી આ શિક્ષાપત્રીનું શ્રવણ કરવું. ॥૨૦૮॥

My disciples should recite this Shikshapatri on a daily basis. If they cannot read, they may listen to its recital. ॥208॥

वक्त्रभावे तु पूजैव कार्यास्याः प्रतिवासरम् ।
मद्रूपमिति मद्वाणी मान्येयं परमादरात् ॥२०९॥

अने आ शिक्षापत्रीने वांग्ही संभणावे अेवो कोर्छ न डोय त्त्यारे तो नित्य प्रत्ये आ शिक्षापत्रीनी पूजा करवी, अने आ जे अमारी वाणी ते अमारुं स्वरुप छे अे रीते परम आदरथकी मानवी. ॥२०९॥

If there is nobody to narrate it to them, they must offer worship to the Shikshapatri every day. My words are My *murti* (divine form) itself and therefore should be revered and respected with the utmost of importance. ||209||

In the Vachanamrut (Gadhada last section, Chapter 1) Lord Swaminarayan has reiterated that the Shikshapatri should be read, heard or worshipped each day. If this does not occur on any particular day, Lord Swaminarayan has commanded that one should fast in repentance.

युक्ताय सम्पदा दैव्या दातव्येयं तु पत्रिका ।
आसुर्या सम्पदाढ्याय पुंसे देया न कर्हिचित् ॥२१०॥

अने आ जे अमारी शिक्षापत्री ते जे ते दैवी संपदाअे करीने युक्त जे जन डोय तेने आपवी अने जे जन आसुरी संपदाअे करीने युक्त डोय तेने तो क्यारेय न आपवी. ॥२१०॥

The Shikshapatri should only be given to people who are aspiring to achieve spirituality but never to those who have fiendish nature. ||210||

विक्रमार्कशकस्याब्दे नेत्राष्टवसुभूमिते ।
वसन्ताद्यदिने शिक्षापत्रीयं लिखिता शुभा ॥२११॥

संवत् १८८२ अठारसो व्यासीना महा सुद पंचमीने दिवसे आ
शिक्षापत्री अमे लप्पी छे ते परम कल्याणकारी छे. ॥२११॥

I wrote this Shikshapatri on the 5th day of the bright half of the Maha month, in the year 1882. Obeying its commands will lead to your salvation. ||211||

The year 1882 is based on the most widely used calendar in India, the Vikram calendar that started in the coronation year of King Vikram. This date corresponds to Sunday 12th February 1826 AD. The 5th day of the bright half of Maha is also called Vasant Panchmi and is considered the first day of spring.

The Vikram calendar is based around the lunar cycle. Each year is divided into 12 equal months comprising of 30 days. Each month is further divided into two equal halves. The first half (*sud*) is referred to as the bright half and this corresponds to the 15 days from when there is a new moon to when a full moon is visible (*poonam*), i.e. when the moon is waxing. The dark half (*vad*) refers to when the moon is waning, i.e. the 15 days from the full moon to when there is none (*amaas*).

In the final slok, Lord Swaminarayan concludes the Shikshapatri in the same manner as He started it, with a prayer to the Lord.

નિજાશ્રિતાનાં સકલાર્તિહન્તા,
સધર્મભક્તેરવનં વિધાતા ।
દાતા સુખાનાં મનસેપ્સિતાનાં,
તનોતુ કૃષ્ણોઽખિલમઙ્ગલં નઃ ॥૨૧૨॥

॥ ઇતિ શ્રીસહજાનન્દસ્વામિલિખિતા શિક્ષાપત્રી સમાપ્તા ॥

અને પોતાના આશ્રિત ભક્તજન તેમની જે સમગ્ર પીડા તેના નાશ કરનારા એવા અને ધર્મે સહિત જે ભક્તિ તેની રક્ષાના કરનારા એવા અને પોતાના ભક્તજનને મનવાંછિત સુખના આપનારા એવા જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તે જે તે અમારા સમગ્ર મંગળને વિસ્તારો. ॥૨૧૨॥

ઈતિ શ્રી સહજાનંદ સ્વામી શિષ્ય નિત્યાનંદ મુનિ લિખિતા
શિક્ષાપત્રી ટીકા સમાપ્તા.

May such a merciful Lord (Lord Swaminarayan), who destroys the pains of all His disciples, fulfils their wishes, and who protects the faith, bestow His divinity upon us all. ||212||

This ends the English translation of Shikshapatri, inspired by His Divine Holiness Acharya Swamishree Purushottampriyadasji Maharaj.

Mantra of Devotion

आवाहन मन्त्र

उत्तिष्ठोत्तिष्ठ हे नाथ स्वामिनारायण प्रभो ।
धर्मसूनो दयासिन्धो स्वेषां श्रेयः परं कुरु ॥

आगच्छ भगवन् देव स्वस्थानात् परमेश्वर ।
अहं पूजां करिष्यामि सदा त्वं सम्मुखो भव ॥

आवाहन मंत्र

હે નાથ, સ્વામિનારાયણ, હે ધર્મ દેવના પુત્ર, હે દયાના સાગર,
આપ જાગો, જાગો અને પોતાના આશ્રિતોનું પરમ કલ્યાણ (સુખ)
કરો.

હે પરમેશ્વર, દેવ, ભગવાન આપ પોતાના સ્થાન- ધામથી અહીં
પધારો. હું તમારી પૂજા કરીશ (કરું) ત્યાં સુધી આપ સદા સન્મુખ
રહો.

Mantra of Invitation – Aavaahan Mantra

This mantra is uttered at the beginning of each day's individual pooja to invite the Lord to come and accept one's subsequent offerings. It is also uttered at the beginning of *Mahapooja* and all other ceremonies to invite God.

**Oh Lord! Swaminarayan! My Master! Son of Dharma!
Ocean of mercy! Arise and grace Your disciples with
supreme bliss (eternal salvation).**

**Oh God! Oh Deity! Oh Supreme! Come to me from Your
divine abode. Be pleased with me and remain before
me forever. I wish to serve You with adoration.**

शरण मन्त्र

कालमायापापकर्मयमदूतभयादहम् ।
श्रीहरिं शरणं धार्मिं प्रपन्नोऽस्मि स पातु माम् ॥

शरण मंत्र

काण, माया, पाप, कर्म, यमदूतना भयथी छुं धर्मदेवना पुत्र श्री
हरिना शरणे आव्यो छुं. ते भगवान् मारुं रक्षण करो.

Mantra of Submission – Sharan Mantra

This mantra is chanted after the Aavaahan Mantra, as a vow of allegiance to the divine shelter of the Lord.

Fearing Kaal (time), Maya (illusions), Paap (sins), Karma (deeds) and Yamdoot (messenger for the deity of death), I have sought resort at the lotus feet of Dharmī Shree Hari. Therefore, provide me with absolute protection.

विसर्जन मन्त्र

स्वस्थानं गच्छ देवेश पूजामादाय मामकीम् ।
इष्टकामप्रसिद्धयर्थं पुनरागमनाय च ॥

विसर्जन मंत्र

डे देवेश (देवोना नियंता) मारी पूजा स्वीकारी आप मारी ईच्छा (मनोरथ) पूरी करवा इरीथी पधारवा माटे (वयन आपीने) पोताना स्थाने पधारो.

Mantra of Conclusion – Visarjan Mantra

This mantra is uttered at the end of each day's individual *pooja*.

Oh Lord of all deities! Having accepted my humble veneration, You may now return to Your abode. Be merciful and return to me again to fulfil all my wishes and desires.

स्मरण मंत्र

ॐ श्री स्वामिनारायणबापा स्वामीबापा भगवते नमः

स्मरण मंत्र

ॐ श्री स्वामिनारायणबापा स्वामीबापा भगवते नमः

Mantra of Remembrance – Smaran Mantra

Om Shree Swaminarayanbapa Swamibapa Bhagawate Namaha

The Smaran mantra should be chanted whilst performing all activities so that the Lord is constantly remembered. In particular, it should be recited during one's meditation of the supreme Lord Swaminarayanbapa Swamibapa, to aid concentration.

Om is an auspicious word stated in the Vedas. It is chanted before reciting mantra.

Bhagawate Namaha means "Oh Lord! I bow down in reverence to You!"

Therefore, this Smaran Mantra signifies one's absolute reverence to the supreme Lord Swaminarayanbapa Swamibapa.

Glossaries

Glossary of Gujarati Terms

Aachaman	A ritual used on commencing religious ceremonies for self-purification
Aashaa	Intense hope for something or someone
Aatmanivedi	Disciples who have acquired high accolade within the <i>Satsang</i>
Abhedya	Impenetrable
Acharya	Preceptor, Spiritual leader
Achchedya	Indestructible
Ahankaar	Self-pride
Ahimsa	Ideology of non-violence
Ajar	Imperishable
Ajod	Without equal
Amaas	Last day of the lunar month.
Amar	Immortal
Anadi-mukta	Highest status of a liberated soul
Antaryami	Omniscient
Archan bhakti	Performing devotional ceremonies, e.g. aarti, applying chandan to the Lord's forehead, mahapooja
Arth	Wealth
Avtaar	Incarnation
Avtaari	Incarnator
Bhakti	Devotion
Bhav	Cycle of birth, life and death
Brahmachari	A sub-class of sadhu.
Brahamaroop	See "Purshottamroop"
Brahman	Highest caste in Hindu ideology.
Chandan	Sandlewood paste

Chandlo	Round mark
Chaturmaas	Four months of the monsoon season
Dasya bhakti	Always remaining in the Lord's service
Devta	Deities
Dharma	Religion
Dhoti	Loincloth
Diksha	Initiation into the religion
Dveej	Twice born
Ekadashi	Eleventh day of each half of the lunar month
Ekantik-mukta	Who live within a human body on this earth
Gadi	Throne
Gnan	Spiritual knowledge
Gopichandan	Yellow soil
Gruhastha	Those with family associations
Guru	Preceptor
Holi	Festival of colours
Irshaa	Envy
Jay Swaminarayan	A greeting
Jeev	The soul
Kaajal	Eye ointment
Kaam	Performing virtuous deeds
Kaam	Lust
Kanathi	Sacred necklace
Karan	Eternal body
Kirtan	Hymn
Kirtan bhakti	Singing praises of God
Krodh	Anger

Kshatriya	Ruling and warrior class of society
Kum-kum	Red potash nitrate
Leela	Biographical episodes of the Lord
Lobh	Greed
Maan	Pride
Mad	Arrogance
Mahapooja	Ceremonial worship e.g. offering flowers, sacred tulsī leaves, rice etc.
Mandir	Temple
Mansi pooja	Mental worship of the Lord
Mantra	A chant
Matsar	Vanity
Maya	Nature, creation
Moh	Uncontrolled fascination into something or someone
Moksh	Salvation
Mumukshu	People who are seeking salvation
Murti	Image or idol of the Lord
Naivedya	Food to be consecrated
Oordhvapundra	Upright U-shaped mark
Padseven bhakti	Physically serving the Lord
Panchamrut	Five nectars; milk, yogurt, saffron, honey and sugar
Param-ekantik-mukta	Emancipated souls who reside in close proximity to the Lord's murti
Pativrata	Virtuous ladies
Pativrata bhakti	Chaste devotion
Pooja	Adoration
Poonam	Day of the full moon
Pradakshina	Reverential encircling of the Lord's murti

Prasad	Consecrated offering
Purascharan	Recital
Purshottamroop	Having the qualities of the Lord
Purusharth	Achievements of life; dharma, arth, kaam and moksh
Rajas	The pleasure seeking attributes of maya
Rudraksha	Tree whose seeds are used to make rosaries
Sadaachaar	Good (moral) conduct
Sadhu	Sant
Sakhya bhakti	Having total faith in the Lord's commands
Samarpan bhakti	Offering wealth, body and soul to the Lord
Sampradaya	Religious community
Sankalpa murti	Those who exist on this Earth through the will of the Lord
Sansaar	Worldy pleasures
Sanskar	Purification rites performed throughout a person's life
Sarvajeevhitavaha	For the benefit of all souls
Sarvavtaari	Incarnator of all incarnations
Sarvotkrusht	Supreme
Satsang	Religious fellowship
Satsangi	Devotee
Satva	Qualities of maya such as tranquility, restraint, purity and peace of mind
Shaligram	Sacred stone found in the river Gandaki

Sashtang dandavat-pranam	Eight-fold prostration before the Lord's murti
Shraavan maas	10 th month of the lunar calendar
Shraadh	Ceremonial offerings to deceased ancestors or relatives
Shravan bhakti	Listening to discourses of the Lord
Shruti	The teachings of Lord Himself
Shudra	Servent class of society
Slok	Verse
Smaran bhakti	Reminiscing about the Lord
Smruti	Guidance from great disciples of the Lord
Snaan	Bath
Sookshma	Invisible body
School	Material body
Sud	That part of the lunar calendar when the moon is waxing
Sutak	Ritual periods during times of births and deaths, during which one is considered impure
Tamas	The attribute of Maya which leads one to become angry, resentful, arrogant and destructive
Tapasvi	Ascetic
Tilak	Auspicious mark
Tirth	Pilgrimage sight
Trushnaa	Desire or something or someone
Tulsi	Sacred plant
Tyagi	Renouncer
Vad	That part of the lunar calendar when the moon is waning

Vairagya	Asceticism
Vaishya	Working class of society
Vandan bhakti	Bowing and prostrating before the Lord
Ved	Holy scriptures
Vedic	Relating to the Ved
Vishishtadwait	The philosophy of Lord Swaminarayan
Yagna	Non-violent sacrificial ceremony
Yog	Unification with the Lord

Glossary of English Terms

Abstinence	Self restraint, avoidance
Advocate	To support an opinion
Alms	Gifts to the poor
Anchorite	Withdrawn form worldly affairs for religious reasons
Apparition	Vision, presence
Ardent	Enthusiastic, dedicated
Ascetic	One who is highly self-disciplined
Atone	Make amends
Avarice	Greed for material things
Bequeath	Leave to by will
Bestow	Give, award
Blaspheme	To show contempt or disrespect for God or sacred things
Celibacy	Vow to remain unmarried
Chaste	Pure, modest or virtuous
Cognise	To perceive something apparent as being actual, i.e. a dream
Coitus	Sexual intercourse
Connotation	Underlying meaning, implication
Consecrate	To make sacred
Contravene	Violate, disobey
Credence	Trust, importance
Deity	Divine being
Déjà vu	Perceiving a situation as if it has occurred before
Diminution	Reduction, lessen
Disintegrate	Break up, erode
Eloquently	Fluent and skilfull use of words

Elucidate	To make <i>lucid</i>
Emancipate	To set free
Emulate	Copy, strive to equal
Epistle	A letter, literary work
Etiquette	Code of conduct, courtesy
Extenuating	Extreme, justifiable
Futile	Useless, worthless
Hemp	A narcotic, drug
Heretical	To hold opinions opposed to accepted religious views
Hoard	Collect, esp. hidden away
Ideology	Collection of beliefs, ideas
Impetuously	Acting without consideration
Impotent	Unable to produce children
Incantation	A chant
Irrefutable	Can not be incorrect or untrue
Lucid	Clear and easy to understand
Malice	The will to do harm to others
Manifestation	Appearance, materialisation
Omnipotent	All powerful, supreme
Omniscient	All knowing
Pervade	Spread through
Pious	Devout, deeply religious
Propriety	Good manners, courtesy
Prostrate	Lying down flat in front of the Lord, with reverence
Rejuvenate	Restore
Renaissance	Revival or rebirth
Retaliate	To return an insult or harm
Reverence	Devotion, respect
Rites	Ceremonial customs, practices

Rudiment	Basic principle, starting point
Sanctify	Purify, to make holy
Slanderous	False and insulting
Solitude	Being alone
Stipulate	Lay down conditions
Surety	Responsible for others' duties or promises
Tenets	Beliefs, teachings
Theological	Pertaining to the science of religion
Unscrupulous	Dishonest, deceitful
Vehemently	Strongly, resolutely
Virtuous	Honourable

Jay Swaminarayan

Headquarters of Shree Swaminarayan Gadi Sansthan The worldwide centre of spiritual, cultural and social welfare
Shree Swaminarayan Temple, Maninagar, Ahmedabad, 380 008, Gujarat, India.

**Shree Muktajeewan Swamibapa Smruti Mandir (Memorial Temple) Ghodasar, Ahmedabad, India
Inspired by His Divine Holiness Acharya Swamishree Purushottampriyadasji Maharaj
in honour of Gurudev Adya Acharya Pravara Jeevanpran Shree Muktajeewan Swamibapa.**

9 788189 189167

Shikshapatri (Eng)